

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONUNUN YENİ YABANCI KURALINA İLİŞKİN AKADEMİSYEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Mustafa ÇAĞLAR

**SPOR BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**DANIŞMAN
Doç. Dr. Hakan SUNAY**

**ANKARA
2019**

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONUNUN YENİ
YABANCI KURALINA İLİŞKİN AKADEMİSYEN
GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Mustafa ÇAĞLAR

SPOR BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Doç. Dr. Hakan SUNAY

ANKARA
2019

ETİK BEYAN

Ankara Üniversitesi

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Yüksek Lisans tezi olarak hazırlayıp sunacağım “Türkiye Futbol Federasyonu’nun Yeni Yabancı Oyuncu Kuralına İlişkin Akademisyen Görüşlerinin İncelenmesi” başlıklı tez; bilimsel ahlak ve değerlere uygun olarak tarafımdan yazılmıştır. Tezimin fikir/hipotezi tümüyle tez danışmanıma ve bana aittir. Tezde yer alan durumsal nitel araştırma tarafımdan yapılmış olup, tüm cümleler, yorumlar bana aittir. Yukarıda belirtilen hususların doğruluğunu beyan ederim.

Öğrencinin Adı Soyadı: Mustafa ÇAĞLAR

Tarih :

İmza :

Kabul ve Onay

Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Spor Bilimleri Anabilim Dalında

Mustafa ÇAĞLAR tarafından hazırlanan

“Türkiye Futbol Federasyonunun Yeni Yabancı Kuralına İlişkin Akademisyen

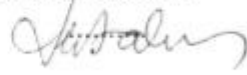
Görüşlerinin İncelenmesi” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından

YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak OY BİRLİĞİ ile kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi: 10/7/2019

Prof. Dr. A. H. Yılmaz
17.07.2019

Doç. Dr. Hakan Sunay
18.07.2019

Doç. Dr. Vali H. Bekir
18.07.2019

Tez hakkında alınan jüri kararı, Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır.

İmza

Unvanı Adı ve Soyadı

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü

İÇİNDEKİLER

Etik Beyan Sayfası	ii
Kabul ve Onay	iii
İçindekiler	iii
Önsöz	vi
Simgeler ve Kısaltmalar	viii
Şekiller	xi
Çizelgeler	xii
1. GİRİŞ	1
1.1. Futbolun Doğuşu	1
1.1.1. Futbolun Toplumdaki Yeri ve Önemi	2
1.1.2. Türkiye de Futbolun Tarihi	2
1.2. Dünya Futbolu	3
1.2.1. Fıfa Kimdir?	3
1.2.2. UEFA'nın Kurulması	4
1.3. Futbol Organizasyonlarının Tarihi	4
1.3.1. İlk Dünya Kupası Organizasyonu	5
1.4. Yabancı Oyuncu Kuralı ve Altyapının Tanımı	5
1.4.1. Yabancı Oyuncu Kuralının Hukuki Süreci	6
1.4.2. Bosman Davası	6
1.4.2.1. Bosman Kararları	7
1.4.2.2. Bosman Davasının Sonucu ve Etkileri	8
1.4.2.3. AB Pasaportuna Sahip Futbolculara Serbest Dolaşım Hakkı	9
1.5. Türk Futbolunda Yıllara Göre Yabancı Oyuncu Sayısı	10
1.5.1. 14 Yabancı Oyuncu Kuralı ve Fon Payı Hakkında	10
1.6. Araştırmanın Amacı ve Önemi	11
1.7. Problem Cümlesi	14
1.8. Alt Problemler	14
1.9. Sayıtlılar	14
1.10. Sınırlılıklar	14
1.11. Kavramsal Çerçeve	15
1.11.1. Türkiye de Akademi ve Futbol İlişkisi	15
1.11.1.1. Akademisyenlerin Katıldıkları Bir Kongrede Futbola Dair Yapmış Oldukları Bilimsel Çalışmalara Ait Bazı Konu Başlıkları	16
1.11.2. Akademik Görüşün Önemi	18
2. GEREÇ ve YÖNTEM	20
2.1. Araştırma Deseni	20
2.2. Çalışma Grubu	21
2.3. Veri Toplama Aracı	22
2.4. İşlem Yolu	22
2.5. Verilerin Analizi	23
2.6. Araştırmacının Rolü	24

3. BULGULAR	25
3.1. Türkiye Futbol Federasyonunun Yeni Yabancı Kuralına İlişkin Akademisyen Görüşlerinin İncelenmesi	26
3.2. Kategori 1: (Süper Ligin ve Ligdeki Yabancı Futbolcuların genel değerlendirilmesi)	27
3.2.1. Araştırmada, Katılımcıların Süper Ligde Oynanan Futbolun Kalitesi Konusundaki Düşüncelerine İlişkin Bulgular	28
3.3. Süper Ligin ve Ligdeki Yabancı Futbolcuların Kalitelerinin Değerlendirilmesi	32
3.4. Süper Ligdeki Yerli ve Yabancı Futbolcuların Kıyaslanmasına Dair Sonuçlar	37
3.5. Süper Ligin ve ligdeki Yabancı Futbolcuların Ligimizi Tercih Etmelerindeki Sebeplere İlişkin Sonuçlar	41
3.6. Kulüplerin Altyapı Yönetimleri ve Yabancı Futbolcu İlişkisi	45
3.7. Futbol Kulüplerimizin Teknik Altyapıları Konusundaki Değerlendirmelerine İlişkin Bulgular	45
3.8. Kulüp Yöneticilerinin Yerli ve Yabancı Oyunculara Olan Bakış Açılarının Değerlendirilmesi	50
3.9. Kulüp Yöneticilerinin Yerli ve Yabancı Transfer Politikalarının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular	54
3.10. Türk Futbolunda Değişen Yeni Yabancı Kuralı Hakkındaki Akademik Görüşler (Çalışmanın Ana Teması)	57
3.10.1. Türkiye Futbol Federasyonunun Uygulamaya Koymuş Olduğu Yeni Yabancı Sınırlamasının Ortadan Kaldırılmasının	57
3.10.1.1. Olumlu Yöndeki Görüşler	58
3.10.1.2. Olumsuz Yöndeki Görüşler	59
3.10.1.3. Hem Olumlu Hem Olumsuz Yöndeki Görüşlerden Bazıları	61
3.10.2. Araştırmanın T.F.F Nun Yabancı Oyuncu Sınırını Kaldırılması Kararının Futbolumuz ve Altyapılarının Ne Yönde Etkileyeceğine Ait Görüşlerin Yansıtıldığı Bulgular	63
3.10.3. Son Olarak Katılımcıların Eklemek İstedikleri Genel Görüşler	68
 4. TARTIŞMA	 71
4.1. Süper Ligin ve Yabancı Futbolcuların Genel Değerlendirilmesi	71
4.2. Türkiye de Futbolun Kalitesi Hakkındaki Genel Değerlendirme	71
4.3. Süper Ligde Oynayan Yabancı Futbolcular Hakkındaki Genel Görüşler	75
4.4. Türkiye de Oynayan Yabancı Oyuncuların Futbol Kaliteleri	76
4.5. Türkiye de Oynayan Yerli ve Yabancı Oyuncuları Kıyaslanması	78
4.6. Türkiye de Oynayan Yabancı Oyuncuların Ligimiz Tercih Etmelerindeki Sebepler	78
4.7. Futbol Kulüplerimizin Teknik Altyapıları Konusundaki Görüşler	80
4.8. Türkiye de Futbol Kulübü Yöneticilerinin Yerli ve Yabancılar Olan Bakış Açılarının Değerlendirilmesi	81
4.8.1. Yerli Oyunculara Göre	82
4.8.1.1. Özel İsteklerin Karşıllanması Konusu Yabancı Oyunculara Sorulduğunda	82
4.8.2. Futbol Kulüplerinin Yerli ve Yabancı Oyuncu Transfer Politikaları	83

4.8.2.1. Türkiye Futbol Federasyonunun Yeni Yabancı Sınırlamasının Ortadan Kaldırılması Konusundaki Akademisyen Görüşleri	84
4.8.3. Yabancı Oyuncu Sınırlamasının Türk Futbolundaki Ekonomik Etkileri	86
4.8.4. Transferlerde Kulüplerimizin Oyuncu Satışlarına Ait Gelir Gider Rakamları	87
4.9. Yabancı Sınırlamasının Futbolumuz Üzerindeki Etkileri	99
5. SONUÇ ve ÖNERİLER	102
5.1. Sonuçlar	102
5.2. Öneriler	103
5.2.1. Araştırmacılara Yönelik Öneriler	103
5.2.2. Kulüp Yöneticilerine Yönelik Öneriler	104
5.2.3. Türkiye Futbol Federasyonuna Yönelik Öneriler	104
5.2.4. Teknik Adamlara Yönelik Öneriler	104
ÖZET	106
SUMMARY	107
KAYNAKLAR	108
EKLER	112
EK-1. Etik Kurul Raporu	112
EK-2. İzin Yazısı	113
EK-3. Gönüllü Onam Formu	114
ÖZGEÇMİŞ	115

ÖNSÖZ

Ülkemizde futbol, yıllardan beri her kesimden kitlenin ilgisini çekmeyi başarmıştır. Sahadaki rekabetin yanı sıra Her yıl Takımlarımız arasında yaşanan transfer rekabeti de taraftarların yoğun ilgisini çekmektedir. Her takım kadrosunu en iyi, en kariyerli sporcularla kurmaya çalışarak başlayacakları yeni sezona daha iddialı ve daha güçlü kadrolarla girmeyi amaçlamaktadırlar. Hal böyle olunca kulüplerimiz transfer sürecinde, yabancı sınırlaması uygulamasının mümkün kıldığı ölçüde kadrolarına yabancı futbolcu transferi yapabilmektedirler. Ülkemizde Yabancı futbolcu sınırlaması birçok defa değişime uğramıştır, bu değişim süreçlerinde kulüp yöneticileri, teknik adamlar, spor yazarları, taraftarlar futbolun hemen hemen her kesimi alınan yeni yabancı uygulaması kararını yazılı ve görsel basında tartışmışlar ve halende tartışmaya devam etmektedirler.

Konunun sürekli tartışmaya açık bir konu olmasından ötürü futbol alanında uzman akademisyenlerimizin katkıları ve destekleri ile konuyu daha bilimsel bir zeminde araştırıp daha nitelikli bakış açısı ile değerlendirmeye karar vermiş bulunmaktayım. Ortaya çıkacak olan sonuçlar yeni yabancı kuralı sisteminin artılarını ve eksilerini ortaya çıkararak, uygulamaya daha bilimsel fikirler ile katkı sağlayacağına inanmaktayım.

Bu çalışma sürecinde benden maddi manevi desteğini esirgemeyen danışmanım Doç. Dr. Hakan Sunaya sonsuz teşekkürlerimi sunmanın yanında çalışmaya katılan Ankara Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Başkent Üniversitesinde görev yapan kıymetli hocalarıma, çalışmaya verdikleri katkılardan ötürü teşekkürlerimi sunuyorum.

Son olarak desteğini her koşulda benden esirgemeyen kıymetli eşim Ceylan Çağlar'a ve Aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

SİMGELER VE KISALTMALAR

AAD	Avrupa Adalet Divanı
AB	Avrupa Birliği
BUNDESLİGA	Almanya Milli Ligi
FFP	Finansal Fair Play
FIFA	Federatiaon Internationale De Football Association
LA LİGA	İspanya Birinci Futbol Ligi
LİGUE 1	Fransa Birinci Futbol Ligi
PREMIER LAGUE	İngiltere En Üst Seviye Futbol Ligi
TFF	Türkiye Futbol Federasyonu
UEFA	Union of European Football Associations

ŞEKİLLER

Şekil 1.1. Türkiye’ de Futbol İle İlgili Yapılmış Akademik Araştırmalara Dair İstatistikler	17
Şekil 3.1. Kategori1 Süper Ligin ve Ligdeki Yabancı Futbolcuların Genel Değerlendirilmesi.	25
Şekil 3.2. Kategori 2 Kulüplerin Altyapı Yönetimleri ve Yabancı Futbolcu İlişkisi	26
Şekil 3.3. Kategori 3 Türk Futbolunda Yeni Yabancı Kuralı Hakkındaki Akademik Görüşler	26
Şekil 3.4. Türkiye de Oynanan Futbolun Kalitesi Hakkındaki Görüşler	32
Şekil 3.5. Türkiye de Oynayan Yabancı Oyuncuların Futbol Kalitelerine (Oyun Temposu, Mücadele,Futbol Tekniği, Oyuncu Kalitesi)Dair Görüşler	36
Şekil 3.6. Türkiye de Oynayan Yerli ve Yabancı Oyuncuların Kıyaslanmasına Ait Sonuçlar	41
Şekil 3.7. Türkiye de Oynayan Yabancı Oyuncuların Ligimizi Tercih Etmelerindeki Öncelikli Sebeplere Ait Sonuçlar	45
Şekil 3.8. Türkiye de ki Teknik Altyapıların Değerlendirilmesi	50
Şekil 3.9. Türkiye de Futbol Kulübü Yöneticilerinin Yerli ve Yabancı Oyunculara Olan Bakış Açılarının Değerlendirilmesine Ait Oranlar	53
Şekil 3.10. Türkiye de Futbol Kulüplerinin Yerli ve Yabancı Oyuncu Transfer Politikalarının Değerlendirilmesine Ait Oranlar	56
Şekil 3.11. Yabancı Oyuncu Sınırlamasının Kaldırılması Konusunda Katılımcıların Görüşlerine Ait Oranlar	62
Şekil 3.12. TFF Nun Yabancı Oyuuncu Sınırlamasının Kaldırması Türk Futbolunu ve Teknik Altyapıları Ne Yönde Etkileyeceğine Dair Görüşler	67
Şekil 4.1. Hagi ve Alex e Ait İstatistiksel Rakamlar	78
Şekil 4.2. Yabancı Futbolcuların Ligimizi Tercih Etmelerindeki Ekonomik Seçeneğin Önceliğine Dair Oranlar (Yıldırım, 2008)	79
Şekil 4.3. Yabancı Futbolcuların Maddi Problemleri Kulüp Tarafından Daha Sorunsuz ve Öncelikli Şekilde Giderilir Görüşüne Dair Yanıtlar	82

Şekil 4.4. Yabancı Oyuncuların Transfer Olduğum Kulüp Her Zaman Özel (Ev, Araba, Gb.) İsteklerime Cevap Verir Sorusuna Verdikleri Yanıtlara Ait Oranlar	82
Şekil 4.5. Kulüp Yöneticilerinin Yabancı Futbolcu Transferlerine Etkisi Kulübümüzü Ekonomik Yönden Olumsuz Etkiler Görüşüne Dair Oranlar	84
Şekil 4.6. Menajerlerin Yabancı Futbolcu Transferindeki Etkisi Kulüp Ekonomisini Olumsuz Etkiler Görüşüne Dair Oranlar	84
Şekil 4.7. Yabancı Kuralının Değişmeden Önceki Sezon Kulüplerin Transferlerden Elde Ettikleri Kar Zarar Oranları	90
Şekil 4.8. Yabancı Kuralının Değişmesi kararının uygulandığı ikinci Sezon Kulüplerin Transferlerden Elde Ettikleri Kar Zarar Oranları	91
Şekil 4.9. Yabancı Oyuncu Kuralı Öncesi ve Sonrası Kulüplerin Transferlerden Doğan Kar Toplamlarına Ait Mali Tablo	92

ÇİZELGELER

Çizelge 1.1. Son Yıllarda Oluşan Avrupa Liglerindeki Yabancı Oyuncu Sayısı, Lig Değeri	9
Çizelge 1.2. Geçmişten Günümüze Türkiye Futbol Federasyonunun Aldığı Kararlar İle Yabancı Oyuncu Kuralındaki Değişimler	11
Çizelge 1.2.1. Yabancı Futbolcu Fon Bedelleri	12
Çizelge 3.1. Katılımcılara Yönelik Demografik Bilgiler	25
Çizelge 4.1. A Milli Takım 2018 Uefa Uluslar Ligi Performansı	72
Çizelge 4.2. A Milli Takım Euro 2016 Eleme Grubu Performansı	72
Çizelge 4.3. A Milli takım 2016 Avrupa Şampiyonası Eleme Grubu	72
Çizelge 4.4. A Milli Takım 2014 Dünya Kupası Elemeleri Grup Performansı	72
Çizelge 4.5. Avrupanın 5 Büyük Liginde Çalınan Faul Sayıları, Gösterilen Sarı Kartlar ve Kırmızı Kartlar	73
Çizelge 4.6. 2017 Sezonu Süper Ligdeki Bazı Maçlarda Topun En Az Oyunda Kalma Süresine Ait Rakamlar	74
Çizelge 4.7. Avrupa da Bazı Liglerde Topun En Uzun Süre Oyunda Kaldığı Maçlar	74
Çizelge 4.8. Ligler Bazında Topun Oyunda Kalma Süresi	75
Çizelge 4.9. Ligimize Gelen Üst Düzeyde Kariyere Sahip Oyuncuları İle İlgili Yaş Ortalamaları	75
Çizelge 4.10. Avrupa Da Yer Alan Toplam 12 Ligin Yaş Ortalaması	76
Çizelge 4.11. Fenerbahçeli Taraftarların Yabancı Oyuncu Tercih Nedenlerine Ait Oranlar	77
Çizelge 4.12. Türk Futbolunda Yabancı Sınırlamasının Kaldırılması Sonrası 2017/2018 Sezonu Gelişen Bazı Transfer Rakamları	86
Çizelge 4.13. 2016/2017 Sezonu Süper Ligdeki Kulüplerin Transferlerden Elde Ettikleri Gelir ve Giderleri Gösteren Tablo	88
Çizelge 4.14. 2017/2018 Sezonu Süper Ligdeki Kulüplerin Transferlerden Elde Ettikleri Gelir ve Giderleri Gösteren Tablo	89

Çizelge 4.15. 2018/2019 Sezonu (Yabancı Sınırının Kaldırıldığı İkinci sezon) Süper Ligdeki Kulüplerin Transferlerden Elde Ettikleri Gelir ve Giderleri Gösteren Tablo	90
Çizelge 4.16. Yabancı Sınırlamasının Kaldırıldığı Sezon Sonrası Süper Ligde Önceki Yıllarda Yerli Futbolculara Ödenen Astronomik Bedeller	93
Çizelge 4.17. Yabancı Oyuncu Sınırlaması Sonrası Süper Ligde Mücadele Eden Genç Oyunculara Ait Tablo	94
Çizelge 4.18. 2016-2017 Turgay Şeren Sezonu 3 Büyüklerin Yabancı Oyuncu Sınırlamasının Olmadığı Son Sezonun 17.Haftası Ligdeki Sıralamaları ve Aldıkları Puan Toplamları	96
Çizelge 4.19. 2017-2018 İlhan Cavcav Sezonu 3 Büyüklerin Yabancı Oyuncu Sınırlamasının Uygulandığı İlk Sezonun 17.Haftası Ligdeki Sıralamaları ve Aldıkları Puan Toplamları	96
Çizelge 4.20. 2018-2019 Lefter Küçükandonyadis Sezonu 3 Büyük Kulübün Yabancı Sınırlamasının Kaldırıldığı İkinci Sezonun 17.Haftası Ligdeki Sıralamaları ve Aldıkları Puan Toplamları	97
Çizelge 4.21. 2018 2019 Sezonu Kulüplerimizin Bir Önceki Sezona Göre Yaş Ortalamalarındaki Değişimler	98

1. GİRİŞ

Günümüzde futbol denilince şüphesiz her kıtadan geniş kitleleri peşinden sürükleyen dünya çapında hayran kitlesi olan, kulüplerin, hatta profesyonel futbolcuların markalaştığı bir durum söz konusudur.

Profesyonel futbolcu kavramına açıklık getirmek gerekirse TFF resmi sayfasında şu şekilde ifade edilmiştir, kulüplerin yazılı sözleşme doğrultusunda futbolcuya futbol faaliyetleri kapsamında yaptığı harcamalardan daha yüksek miktarda ödeme yapılan futbolcudur (tff.org 2016).

1.1. Futbolun Doğuşu

Futbolun tanımı ve doğuşu ile ilgili birçok bilgiye rastlamaktayız, Erdoğan a göre “futbol, belli yer ve zamanda, belli koşullarda, belli tarihi geçmişi olan insan etkinliğidir” şeklinde ifade etmiştir, Fakat Günümüze ulaşabildiğimiz tarihi bulgulardan,”*top oyununun Sümerlere dek uzandığı görülüyor. İ.Ö. 2500’lerde ise Çin’de, İmparator Huang - Ti’nin askerlerinin, toprağa dikilen iki direk arasından bir topu geçirerek yarıştıkları kayıtlarda geçmektedir*” (Erdoğan 2008).

Futbolu daha geniş bir perspektif ile açmak gerekirse Giullianotti nin bakış açısına göre “*genel olarak futbolun modern ve kentsel karakteri, sosyal anlamda geniş bir etkiye sahip olmasını sağlamıştır, bunun yanı sıra futbol; ulusların şekillenmesi, sanayileşme ve büyük bir işçi sınıfının yaratılması süreçlerinden de etkilenmiştir*” (Giullianotti, 2000).

Tabi futbolun geçmiş tarihi incelendiğinde geniş kitleleri etkisi altına alması sürecinde bazı sancılı süreçlerde yaşanmıştır, nitekim futbolun beşiği diye tabir edilen İngiltere de 1539 yılında Chester şehrinde şiddet olaylarından ötürü yıl boyunca maçlar yasaklanmıştı, 1638 yılında ise futbol için toplanan bir kalabalık ely adasındaki drenaj kanallarının yok olmasına sebep olmuştu (Carnibella, 1996).

1.1.1. Futbolun Toplumdaki Yeri ve Önemi

Futbolun toplumumuz içerisinde yeri ve önemi hakkında birçok yorum ve tespitle karşılaşmışsınızdır, Talimcilere göre “Futbolu bir anlamlar bütünlüğü içinde düşününce hayatın kendisi ile birbirine benzediğini, hayatla olan bu birlikteliğinden ötürü geniş kitlelere, sonucunda ki belirsizlik, her şeyin olabilme duygusu içinde, hayatın güzelliklerini sunduğunu görebiliriz. Futbol içerisinde öylesine dolu bir dünya barındırmaktadır ki, futboldan uzaklaştığınızda aslında futbola biraz daha yakınlaşırsınız. Futbolun her çeşit yoruma açık bir yapıya sahip olması, onun hem bölücü hem de birleştirici bir spor dalı haline gelmesine yol açmaktadır. Şeklinde ifade etmiştir (Talimciler 2005).

Bir başka örnekle futbolun toplum içerisindeki duygusal etkileşimine değinecek olursak dünyanın en önemli ve en tutkulu maçlarına sahne olan iskoçyadaki celtic ve rangers derbisini walker şu şekilde izah etmiştir; “Rangers ve Celtic taraftarlarını heyecanlandıran sıradan bir futbol tutkusu değildir, bu doğa üstü olay; karmaşık duygular, ikilemler ve çelişkilere yol açabileceğini vurgulamış hatta kulüpler arasında gözle görülür bağnazlık ve nefret derecesine vardığını” belirtmiştir (Walker, 1985).

1.1.2. Türkiye de Futbolun Tarihi

Edinilen kaynaklardan ulaştığımız bilgiye göre Ülkemizde futbolun ilk olarak 19. yüzyılın son çeyreğinde oynanmaya başladığı bilinmektedir. Osmanlı döneminde Selanik'te yakılan ilk ateş, zamanla Bornova çayırlarına kadar yayılmıştır.

İlk futbol kulübünün İzmir'de İngilizler tarafından kurulduğu bilinmektedir. sonrasında ise İstanbul'a yayılan bu güzel salgın, Kadıköy ve Modayı etkisine almasıyla sonrasında neredeyse tüm kentin ilgisini kendisine çekmeyi başarmıştır.1897 yılında İzmir'den gelen futbol karmasının İstanbul karmasıyla

karşılaşması, Türk topraklarındaki ilk futbol maçı olarak tarihte yerini almıştır (Tff 2019).

Türkiye’ye futbol, o dönemde tütün ve pamuk ticaretiyle uğraşan ve 19.yy’ın diğer yarısında Osmanlı İmparatorluğu’na gelip, bazı belirli ticaret limanlarındaki kentlere yer eden İngilizler tarafından getirilmiştir. Bu oyunu Önce kendi aralarında takım kurup oynayan İngilizler, sonrasında bu ‘ayak oyununu’ denilen futbolu Türk komşularına da tanıtmışlardır (Erdoğan, 2008).

1.2. Dünya Futbolu

Dünya üzerinde futbolun daha resmi bir yapıya bürünmesi ise ileri ki yıllara dayanmaktadır, bu anlamda futbolun yeryüzündeki en bilinen ve en etkili kurumu FIFA olduğu bilinmektedir.

1.2.1. Fıfa Kimdir?

FIFA’nın resmi sitesinde yer alan bilgiye göre ilk olarak fıfa 1094 yılında çeşitli ülkelerinin derneklerinin katılımı ile Rue Saint Honoré 229' adresinde yer alan Union Française de Sports Athlétiques'in merkezinin arkasında kurulmuştur (Fıfa, 2018).

Başka bir kaynağa göre ise Dünya futbolunda üst seviye olan, “Federation Internationale de Football Association” (F.İ.F.A.), 21 Mayıs 1904 yılında ulusal federasyon kuruluşlarını gerçekleştiren bazı Avrupa ülkelerinden Fransa, Belçika, Danimarka, Hollanda, İsveç ve İsviçre’nin katılımıyla, o tarihe kadar sadece Britanya adalarında düzenlenen İngiltere, K. İrlanda, Galler ve İskoçya’nın katılımıyla gerçekleşen uluslararası futbol turnuvasını genişleterek bir dünya turnuvası haline getirmek için Paris’te organize edilmiştir (Devecioğlu, 2007).

1.2.2. UEFA’nın Kurulması

Futbolun avrupada ki baş aktörü konumundaki UEFA ise (Futbol Avrupa Birliği Birliği) 15 Haziran 1954'te İsviçre'nin Basel kentinde kuruldu. Avrupa futbolunun ana gövdesi uefa dünya futbolunun yönetim organı fıfanın alt kıta konfederasyonu konumundadır.

UEFA kurulduğunda kuruluş ilk olarak 31 ulusal dernekten oluşmaktaydı. Üye derneklerin sayısı, 1990 lı yılların başına kadar doğu Avrupa'daki siyasi gelişmeler ve SSCB'nin parçalanmasıyla birlikte her biri kendi futbol federasyonuna sahip, yeni ulus devletlerinin sayısının artmasıyla hızla yükseldi. Sonuç olarak, şimdi UEFA'nın bünyesinde 55 dernek bulunmaktadır (UEFA 2017).

1.3. Futbol Organizasyonlarının Tarihi

Futbol organizasyonlarının tarihine değinecek olursak 1871 yılında Dünya futbolunun ilk büyük futbol organizasyonu olan ve *“Kral Kupası”* adıyla da bilinen *“ingiltere Federasyon Kupası”* maçlarının başlaması ve ardından Kennington Park'ta ki final maçında Royal Engineers'i 1-0 mağlup eden Wandrers takımının ilk kupayı kazanması bilinen ilk büyük futbol organizasyonu olarak kayıtlarda yerini almıştır.

Milli maç kategorisinde ise iskoçya Glasgow'da, ingiltere ile iskoçya arasında oynanan maç, futbol tarihinin oynanan ilk milli maçı olması ve bu maçın 0-0 berabere sonuçlanması 30 Kasım 1872 tarihinde gerçekleştiği bilinmektedir (Arıpınar, 1992).

Peş peşe birçok futbol takımının kurulmasıyla iyiden iyiye yokluğu hissedilir hale gelen düzenleyici ve idari bir organın ortaya çıkışı ise, modern futbolun kurallarının yer aldığı ana bir çatı altında standardize edilmesi amacıyla “Football

Association”ın (FA, İngiltere Futbol Federasyonu) kurulmasıyla olacaktı (İkiz, 2010).

1.3.1. İlk Dünya Kupası Organizasyonu

Futbolun küresel çapta bir organizasyon olduğunu düşünürsek, ülkelerin milli takımlarının mücadele ettiği Dünya Kupası organizasyonu önemli büyük bir olaydır. İlk Dünya kupası olarak 1930 da Uruguay’da düzenlenen bu organizasyon; Olimpiyat oyunlarının sonrasında gelen en büyük spor olayıdır (Akkaya, 2008).

1.4. Yabancı Oyuncu Kuralı ve Altyapının Tanımı

Yabancı oyuncu kuralının terimsel açıklamasına ilişkin bilinen çok fazla yazılı kaynağın bulunmaması ile beraber, en net ve yalın bir şekilde ifade etmek gerekirse

“Sporcuların, oynadıkları ülkenin vatandaşı olmamaları durumunda o ülkede sahip oldukları statüye yabancı oyuncu statüsü, ülkelerin spor federasyonları tarafından yabancı oyuncu statüsüne sahip oyuncuların takımlardaki sayılarına kısıtlama getirilmesine ise yabancı oyuncu sınırlaması denilmektedir.” Şeklinde bir ifadeye rastlamaktayız (Bardakçı ve Fişne M, 2018).

Yabancı oyuncu kuralı; ülke futbol federasyonlarının, kulüplere, oyuncular ile ilgili yıl boyunca kadrolarında bulundurabilecekleri futbolcu sayı sınırlamasının belirlenmesi hususunda ortaya koydukları talimatlar bütünü denilebilir. Bu sınırlamalar amaçları konusunda çeşitlilik gösterebilir. Sınırlama getirilirken kimi federasyonlar kulüplerin mali bütçelerinin korunması konusunu ön planda tutar, kimi federasyonlar ise ülke futbolun altyapısından yetişecek futbolcuların önünün açılması hususunu göz önünde bulundurur, bazı federasyonlarda kulüplerin Avrupa kupalarında ülkelerini daha başarılı temsil etmesi adına bu sınırlamayı daraltır ya da genişletir. Yabancı oyuncu sınırlaması kulüpler ve ülke futbolu adına alınan en radikal kararlardan birisidir denilebilir.

Diğer taraftan araştırmada yeni yabancı oyuncu kuralının altyapılar ile ilgili etkisinde incelenecektir bunun öncesinde alt yapıyı terminolojik olarak açıklamak gerekirse ülkemizde alt yaş gruplarında sayısız başarılar elde etmiş, Avrupa şampiyonlukları görmüş duayen kişi Serpil Hamdi Tüzün alt yapı kavramını şu şekilde ifade etmiştir.

“Altyapı deniyor genelde ama terminoloji önemli. Altyapı dendiği zaman, duvardır, penceredir, kanalizasyondur, bu tip şeyler gelir. Biz insanla uğraşıyoruz. O kulüpte gözünü açan, oranın örfünü adetini benimsemiş insanların, bir düzen içinde yetiştirilmesidir. “Kaynak” kelimesinde de bir duruluk, saflık, temizlik var. Çocuklar gibi. Düzen derken, bilinçli, planlı çalışmaları kast ediyoruz. Başarı tesadüf olamaz”

1.4.1. Yabancı Oyuncu Kuralının Hukuki Süreci

Sporcular değişen veya kısıtlanan haklarından ötürü birçok ülkede ve birçok takımda ciddi zorluk yaşamışlardır. Bu zorluklar sonrasında oluşan ve gelişen bir takım hukuki vakalar yaşanmıştır. Bunlardan en bilineni ve en etkilisi şüphesiz Bosman ve Balog davaları olmuştur.

1.4.2. Bosman Davası

Sporcunun mevcut sporcusu olduğu kulüp ile sözleşmesinin bitmesinin akabinde sporcunun bir başka kulübe gitmesi için eski kulübüne herhangi bir ödemenin yapılmaması kuralıdır. Bosman Kuralı olarak belirtilen bu kural, kulüplerinde sözleşmeleri biten futbolcuların, oynamak istedikleri kulüp ile bonservis bedeli gibi herhangi bir kısıtlama veya engele maruz kalmadan sözleşme yapabilme hakkına sahip olmasını ifade etmektedir. Avrupa Adalet Divanı (AAD) bu kuralın kaynağı olan olayda “bonservis bedelinin ödenmemesi gibi bir sebeple transferin engellenmesinin hiçbir hukuki yanı yoktur” sonucuna varmıştır (Durmuş, 2016).

Jean Marc Bosman R.C Liegeois belçika kulübünde kontratlı profesyonel bir futbol oyuncusuydu 1990 haziranında kontratı sona erdiğinde önceki kontratını sadece %25 i değerinde yeni bir kontrat önerildi, elbetteki bosman Belçika futbol birliğinin kurallarına göre yeni kontratında ortaya çıkan sorun nedeni ile haklarını aradı daha sonra liegois 12 milyon belçika frankı karşılığı transfer önerisi aldı bu toplam belçika futbol birliğinin koyduğu katı kurallara göre ortaya çıkan telafi ücretiydi hiçbir kulüp bu tutarı ödemeye yanaşmadığı için bosman Fransız kulübü dunkerque ile anlaşmaya vardı. Dunkerque, bu anlaşmaya göre liegois kulübüne indirimli bir bonservis ücreti ödeyecekti. Dunkerque Bosman ve liegois arasındaki her iki anlaşma, 2 Ağustos 1990 tarihine kadar (gelecek sezonun başlangıcına kadar) Bosmanın futbol lisansının Belçika futbol birliğinden Fransız futbol birliğine gönderilmesi durumunu içeriyordu liegois, dunkerque bu çözümü ile ilgili şüphe duyduğundan dolayı Belçika futbol birliğine lisansın Fransız futbol birliğine gönderilmesini istemedi böylece, liegois Bosmanın sezonun geri kalan kısmında futbol oynamasını engellemiş oldu.

Ağustos 1990 ve Aralık 1995 arasında Bosman bu davayı mahkemeden mahkemeye taşıdı. Bu süreç içerisinde Belçika mahkemeleri tarafından serbest oyuncu olarak ilan edilmesine rağmen en azından o şartlar altındaki kanıtlar, Bosmanın herhangi bir yeni sözleşme yapmasını engelleyen bir şekilde futboldan men edildiği yönünde toplandı. Nihayet, Belçika mahkemesi Avrupa ekonomik birliğinin 48. Maddesine göre bu durumun uyup uymadığını Avrupa adalet mahkemesine taşıdı (Antonioni ve Cubin, 2000).

1.4.2.1. Bosman Kararları

Açılan davayı sonuçlandıran Avrupa Adalet Divanı;

- 1) Öncelikle, futbolun bir ekonomik sektör olarak kabul edilmesi gerektiğini; futbol dahil tüm profesyonel spor dallarının, birer ekonomik alan ve aktivite olarak görülmesi gerektiğini;

- 2) Avrupa Topluluğu vatandaşı futbolcuların, kontratlarının bitiminin ardından bonservis gibi kısıtlamalarla transferlerinin engellenmesinin hiçbir hukuki dayanağı olmadığını;
- 3) AB vatandaşı futbolcuların milliyetlerine dayalı herhangi bir kısıtlamanın (en fazla 5 yabancı oyuncu oynatma kuralı) milli takımlar dışında, yapılmasının yasadışı olduğunu;
- 4) Bu konuda kulüpler tarafından yapılacak rekabeti engelleyici centilmenlik anlaşmaların Avrupa Komisyonu tarafından en ağır şekilde cezalandırılacağını;
- 5) Bu kararların, bundan sonraki gelişmelere de kaynak olacağını, gerekçeli kararında hükme bağlamıştır (Akşar, 2004).

1.4.2.2. Bosman Davasının Sonucu ve Etkileri

Bosman davası Avrupa da genel olarak futbolda ve sporda devrim yapmıştır. Bosman davası yoluyla eski davaları da içine alacak şekilde bir durum daha kesinleşmiştir

Bosman davası AB'den oyunculara karşı ayrımcılığa izin verilmedi. Örneğin herhangi bir ücret ödenmeyen oyuncuya bir başka takıma transfer olmayı istemesi halinde karşı takımdan ücret talep edilmesi gerektiğine dair gibi bir paradoksun ortaya çıkması gibi bir durum söz konusuydu ve böyle bir uygulamanın olamayacağına dair karar verildi.

Bosman davası o kadar önemli ve derin bir dava konusu haline geldi ki transfer sisteminde ki için en hayati değişiklik oldu, fifa ve avrupa komisyonu, bu davayı 2001 yılında siyasi bir uzlaşma olarak kabul etti. avrupa insan hakları mahkemesi bu davayı ele almak zorunda kalmamasına rağmen, bu dava avrupa hukukunun spor üzerindeki etkisi ve gücünün futbolu nasıl şekillendirdiği konusunda fikir birliğine varıldı (Schmidt, 2007) .

Bosman davası birçok farklı tartışmayı da beraberinde getirdi, ilginçtir İngiltere milli takımlarındaki başarısızlığı Bosman davasına bağlamıştı, o dönem birçoğu şu İngiliz oyuncular David Beckham, Steven Gerrard, Frank Lampard, Michael Owen, John Terry ve Wayne Rooney gibi İngiliz oyuncular altın nesil olarak tanımlıyordu, sonuçta İngiltere bu oyuncuları Bosman sonrası dünya piyasasına sürdü, Benzer şekilde, Almanya Michael Ballack, Miroslav Kloseyi piyasaya sürdü (Binder, 2008).

1.4.2.3. AB Pasaportuna Sahip Futbolculara Serbest Dolaşım Hakkı

Doyle a göre “Bosman kariyerinin en önemli yıllarını futbol sahasında değil, mahkeme salonlarında geçirmek zorunda kaldı. Ama yaptığı bu fedakarlıklar karşılıksız kalmadı ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Bosman lehinde karar verdi.

Bu, sonuçları çok büyük olacak bir karardı. Artık oyuncular, kontratlarının bitmesine yakın süreler kala başka kulüplerle görüşebilecek ve anlaşma sağlayabilecekti. Buna ek olarak, artık takımların kadrolarında AB pasaportu bulunan oyunculara yönelik herhangi bir sınırlama da yapılamayacaktı. Bosman'ın hukuk mücadelesi, iyi ya da kötü şekilde, futbolu sonsuza dek değiştirdi.” (Doyle, 2015).

Çizelge 1.1. Son Yıllarda Oluşan Avrupa Liglerindeki Yabancı Oyuncu Sayısı, Lig Değeri

Piyasa Değerine Göre Sıra	Ligler	Yabancı Oyuncu		Lig Değeri (Euro)	2013 Sıralama	
		Sayısı	Yüzdesi		FIFA	UEFA
1	Premier Lig	346	66,9	3.442.500.000	15	2
2	La Liga	181	34,8	2.503.600.000	1	1
3	Serie-A	322	51,9	2.359.000.000	6	4
4	Bundesliga	235	46	1.975.325.000	2	3
5	Lig1	241	42,2	1.496.800.000	23	6
7	Süper Lig	163	29,7	853.950.000	57	10

(Akşar, 2013)

Çizelge 1.1 i incelediğimizde Avrupa'nın önde gelen 5 liginde mücadele eden yabancı oyuncular ile Türkiye liginde mücadele eden yabancı oyunculara ait

rakamsal veriler yer almaktadır. Bu veriler doğrultusunda Türkiye liginde ki yabancı oyuncu sayıları diğer liglerde mücadele eden yabancı oyuncu sayılarına nazaran ciddi bir farklılık gözlemlenmektedir.

Bu farklılıklar; İngiltere ligindeki yabancı oyuncu sayısının yarısından daha az sayıda yabancı futbolcu sayısına sahip olduğumuz göze çarpmaktadır. İtalya ligi ve Almanya ligindeki yabancı oyuncu sayılarına kıyaslandığında ligimize bakacak olursak, bu fark en az bir buçuk kat daha az yabancı sayısına sahip bir lige sahip olduğumuzu görmekteyiz.

1.5. Türk Futbolunda Yıllara Göre Yabancı Oyuncu Sayısı

Yabancı oyuncu sayılarının ligimizdeki tarihsel evrimine göz atacak olursak bu kuralın son 50 yılda 18 kez revize edildiğini görmekteyiz.

Alınan kararlar doğrultusunda yabancı oyuncu kuralı kulüplerin sözleşme yapacakları oyuncu sayısında farklı sahada bulunduracakları oyuncu sayısı konusunda farklı ve ayrıca maç kadrosunda hem sahada hem de yedek kulübesinde bulundurabilecekleri oyuncu sayısında farklılıklar olması gibi çok kompleks durumlar ortaya çıkmıştır. Tüm bu karmaşık ve değişime uğrayan yabancı oyuncu kuralı sistemine ek olarak oyuncunun takımı ile sözleşmesi olduğu halde maç kadrosunda dahi bulundurulamama gibi durumların yaşandığı sezonlar olmuştur.

Sivas Cumhuriyet Üniversitesinde taraftarların bakış açısıyla Türk futbolunda yabancı sınırlamasına yönelik bir araştırmada ki tablo da Türkiye futbol federasyonunun aldığı kararlar ile yabancı oyuncu kuralının geçmişten günümüze ne şekilde, kaç kez değişime uğradığını görebiliriz.

Çizelge 1.2. Geçmişten Günümüze Türkiye Futbol Federasyonunun Aldığı Kararlar İle Yabancı Oyuncu Kuralındaki Değişimler

Sezon	Sözleşme İmzalanabilecek Oyuncu Sayısı	Sahada	Yedek Kulübesinde	Tribünde
1951	1 yabancı oyuncu	1	-	-
1962	2 yabancı oyuncu	2	-	-
1989-1990	3 yabancı oyuncu	3	-	-
1996-1997	4 yabancı oyuncu	3	+1	-
1998-1999 sezonu devre arasından itibaren	5 yabancı oyuncu	5	-	-
2000-2001 sezonu	6 yabancı oyuncu	5	+1	-
2001-2002 sezonu	8 yabancı oyuncu	5	+1	+2
2005-2006 sezonu	6 yabancı oyuncu	6	-	-
2007-2008 sezonu devre arasına kadar	7 yabancı oyuncu	6	+1	-
2007-2008 sezonu devre arasından itibaren	8 yabancı oyuncu	6	+2	-
2010-2011 sezonu	10 yabancı oyuncu	6	+2	+2
2011-2012 sezonu	8 yabancı oyuncu	6	+2	Sınırsız
2013-2014 sezonu	10 yabancı oyuncu	6	+0	+4
2014-2015 sezonu	8 yabancı oyuncu	5	+3	-
2015-2016 sezonu	14 yabancı oyuncu	11	+0	+3
2017-2018 sezonu	14 yabancı oyuncu	11	+1	+2

1.5.1. 14 Yabancı Oyuncu Kuralı ve Fon Payı Hakkında

Bilindiği üzere futbol federasyonu en son 14 yabancı oyuncu kuralını devreye soktu, bu kuralı daha net bir ifade ile açıklamak gerekirse;

2015-2016 sezonu spor toto süperlig müsabakaları statüsü Ek 2 maddesi gereğince;

b) A Takım Listesinde yer alacak en az 14 futbolcunun, Türkiye A Milli Futbol Takımında oynama uygunluğuna sahip futbolcu olması zorunludur Yani bir başka ifadeyle Kulüpler sezon öncesi 28 kişilik takım kadrosunda 14 yabancı oyuncu bulundurabilecekler. Ayrıca müsabakaya 11 yabancı oyuncu ile başlayabileceklerdir. Diğer taraftan kulüplerin kadrolarında yabancı oyuncu sayısı ne kadar fazla olursa federasyona ödenecek fon payı da bir o kadar artış gösterecektir.

Çizelge 1.3.1 Yabancı Futbolcu Fon Bedelleri

TESCİLİ YAPILAN TOPLAM YABANCI FUTBOLCU SAYISI	ÖDENECEK FON PAYI
1 FUTBOLCU	40.000.-TL
2 FUTBOLCU	90.000.-TL
3 FUTBOLCU	155.000.-TL
4 FUTBOLCU	235.000.-TL
5 FUTBOLCU	320.000.-TL
6 FUTBOLCU	410.000.-TL
7 FUTBOLCU	530.000.-TL
8 FUTBOLCU	670.000.-TL
9 FUTBOLCU	1.000.000.-TL
10 FUTBOLCU	1.250.000.-TL
11 FUTBOLCU	1.500.000.-TL
12 FUTBOLCU	1.750.000.-TL
13 FUTBOLCU	2.000.000.-TL
14 FUTBOLCU	2.500.000.-TL
	14 FUTBOLCUYA ÖDENEN FON PAYINA İLAVETEN HER BİR FUTBOLCU BAŞINA 250.000.-TL ÖDENİR.]

1.6. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışmanın amacı Ankara da ki 5 üniversite ve 12 Akademisyenin katılımıyla Türkiye de en son uygulamaya konan, futbolda yabancı oyuncu sınırlamasının kaldırılmasına ilişkin görüş ve değerlendirmelerini incelemektir.

Ligimizde oynanan futbolun kalitesinin değerlendirilmesi konusunda;

Bunun öncesinde futbolda kalite kavramına değinecek olursak Dr. Lale Orta kalite kavramını şu ifadelerle açıklamıştır;

Bir futbol maçının kalitesi; yüksek temposundan, topun oyunda kalma süresinden, kaleye daha fazla şut atılmasından, hedefi bulan şut yüzdesinin daha fazla olmasından, oyun içinde yapılan pas sayısının daha yüksek olmasından, isabetli pas sayısının daha çok olmasından vb birçok kriterden anlaşılmaktadır. (Orta, 2011)

Bu ifadelerden de anlaşılacağı üzere görüşmelerimizde benzer başlıklar ile, katılımcılara kalite kavramını oyun temposu, mücadele, futbol tekniği, oyuncu kalitesi, vb. kriterleri dikkate alarak değerlendirmeleri istenmiştir.

- Türkiye de ki futbol kulüplerinin teknik altyapılarının değerlendirilmesi.
- Türkiye de oynayan yerli yabancı futbolcuların kıyaslanmasına dair tespitlerde bulunmak.
- Türkiye de ki futbol kulübü yöneticilerinin yerli ve yabancı oyunculara bakış açılarının tespit edilmesi.
- Türkiye de ki futbol kulüplerinin yerli ve yabancı transfer politikalarının tespit edilmesi.
- Türkiye de futbol federasyonunun en son almış olduğu yabancı oyuncu sınırlandırılmasının kaldırılması kararı sonrası, bu kararın futbolumuza ne yönde etki edeceğinin tespit edilmesi.
- Yabancı futbolcu sınırının kaldırılması kararının futbolumuzdaki ilk etkilerinin tespit edilmesi.

Yazılı ve görsel basında birçok kesimden konu hakkında çeşitli görüşlere rastlamaktayız, fakat bu görüşlerin yanında, ihtisas alanı futbol olan, yıllarını bu spora adanmış ve bu branşın birçok kademesinde, birçok alanında çalışmalar yapmış olan akademisyenlere ait bilimsel bir değerlendirilmeye pek rastlanmamaktadır.

Bu araştırma kulüplerimizi yakından ilgilendiren yerli veya yabancı oyuncu sınırlaması hakkında alınan kararların futbolumuzdaki mevcut etkilerinin değerlendirilmesi ve gözlemlenmesine bilimsel bir bakış imkanı sağlayacaktır. Ayrıca bundan sonra alınacak yeni kararlara ilişkin referans bir çalışma olabilmesi açısından önem arz etmektedir.

1.7. Problem Cümlesi

Türk futbolunda; kulüp yöneticileri, teknik adamlar, spor yazarları, ve futbolun bir çok paydaşı, sahada bulunması gereken yerli ve yabancı oyuncu sayısını sürekli tartışmaktadır.

1.8. Alt Problemler

- Türkiye de mücadele eden yerli ve yabancı oyuncular konusundaki düşünceler nelerdir?
- Türkiye de ki yabancı oyuncular neden ligimizi tercih etmektedir?
- Yabancı oyuncu kuralı ile ilgili alınan kararlar kulüp yönetimlerini ne yönde etkiler?
- Yabancı oyuncu sınırlaması hakkında alınan kararlar Türk futbolunu ve futbolcusunu ne yönde etkiler?

1.9. Sayıtlar

Araştırmanın temel sayıtlısı çalışmaya katılan akademisyenlerin sorulara samimiyet ve içtenlikle cevap vermiş olmasıdır.

1.10. Sınırlılıklar

Araştırma Ankara da ki farklı üniversitelerde görev yapmakta olan toplam 12 akademisyen ile sınırlıdır.

Ligimizde yabancı oyuncu sınırlamasının kaldırılması hakkında ki kararın alan uzmanı akademisyenler bazında değerlendirilmesi esnasında yapılan görüşmelerde, katılımcılara sorulan sorular ve katılımcıların vermiş olduğu cevaplar ile sınırlıdır.

1.11. Kavramsal Çerçeve

Araştırmanın bu bölümünde çalışma 3 kategori altında incelenmiştir. Bunun beraberinde çalışmada irdelenen karara ilişkin öncelikle katılımcılardan yabancı oyuncu sınırlamasının uygulama sahası olan süper ligin ve ligde yer alan yabancı oyuncular hakkındaki düşünceleri çalışmada yansıtılmıştır. Buna göre çalışmanın ilk kategorisi olan *Süper Ligin Ve Ligdeki Yabancı Futbolcuların Genel Değerlendirilmesi Kategorisi Oluşmuştur*.

İkinci kategoride ise katılımcılardan; değişen yabancı kuralının uygulayıcıları olan kulüp yöneticilerinin, öncelikle yerli ve yabancı oyunculara olan bakış açılarının değerlendirilmesi istenmiştir. Bu doğrultuda *kulüplerin altyapı yönetimleri ve yabancı futbolcu ilişkisi kategorisi oluşmuştur*.

Çalışmanın ana kategorisini oluşturan üçüncü kategoride ise katılımcılardan, alınan kararın futbolumuz için ne ifade edeceğini değerlendirmeleri istenmiştir. Bu doğrultuda *Türk futbolunda yabancı kuralı hakkındaki görüşlere dair üçüncü kategori oluşmuştur*.

1.11.1. Türkiye de Akademi ve Futbol İlişkisi

Ülkemizde birçok spor branşında farklı seviyelerde katılım sağlanmaktadır. Bu spor branşları ile ilgili eğitimciler, antrenörler mevcut sistemde yeterlilik belgelerini veya bir üst seviye antrenörlük belgelerini üniversitelerde eğitim veren alan uzmanı akademisyenlerimizden almaktadırlar. Almış oldukları eğitiminde yine akademisyenlerimizin hazırlamış olduğu eğitim müfredatı doğrultusundaki eğitim programlarına katılım sağlayarak yeterlilik ve antrenörlük belgelerini almaktadırlar.

Akademisyen; bilgisinin birçok tecrübe ve denenceler sonrası oluştuğu, bilimin en ileri seviyesine haiz ve o ilmin yanlış veya tartışılabilir olmasının en minimum düzeyde olduğu, paha biçilemez hazine birikimlerinin vücut bulmuş halidir.

Özellikle ülkemizde en popüler spor olan futbol kavramı üzerinden ilerlemek gerekirse, futbolun her alanında her kademesinde akademik dokunuşlara rastlamak mümkündür. Futbolun içerisinde antrenörler, hakemler, altyapı antrenörleri, masörler, müsabaka istatistikleri tutan yardımcı antrenörler, kondisyonerler, gibi birçok farklı mecrada görev yapan kişiler bu yeterliliklerini kazanmak adına mutlaka bir akademik dokunuşa ihtiyaç duymuştur. Bu dokunuş kişinin almış olduğu eğitim programı, yeterlilik lisansı, veya okumuş olduğu ilgili branşa ait kitaplar gibi pek çok alanda akademisyenin ilmine ve tecrübesine ihtiyaç duymuştur.

Bu çerçevede bakacak olursak özellikle futbol alanında ülkemizde akademi futbol ilişkisi arasındaki bağı derinden incelemiş olacağız.

1.11.1.1. Akademisyenlerin Katıldıkları Bir Kongrede Futbola Dair Yapmış Oldukları Bilimsel Çalışmalara Ait Bazı Konu Başlıkları

Ülkemizde ve dünya çapında futbol branşında birçok bilim kongreleri düzenlenmektedir, bunlardan bir tanesi de 2009 yılında Antalya ilimizde yapılan bilim kongresidir. Bu kongrede futbola dair eğitimsel alanda, sosyolojik alanda, antrenman alanında, teknolojik alanda futbola dair aklımıza gelebilecek birçok konu başlığı bu kongrede akademisyenlerimizin katkısı ile bilimsel bir çerçevede yapılmıştır.

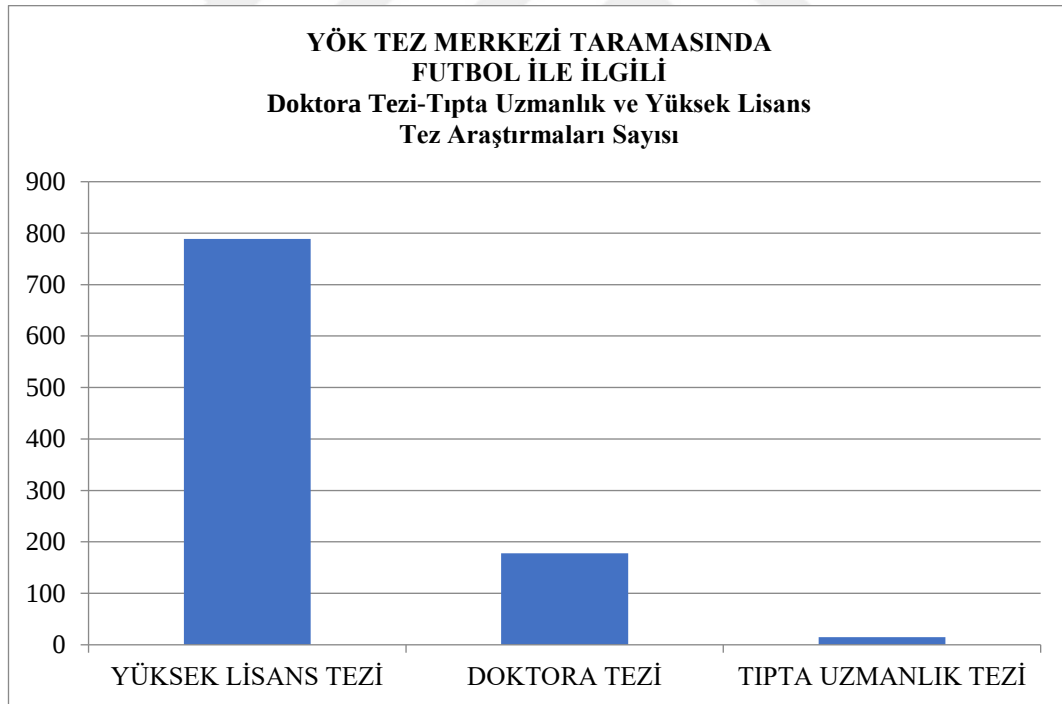
Bu kongrede futbol adı altında ele alınan bazı başlıklara göz atacak olursak

- **Fubolda** müsabaka analizi ve futbolun önemi
- **Futbol** ve **futbolcunun** fizyolojik değerlendirilmesinde teknolojik olanaklar
- Gps ile **futbol** maçının analizi
- Ekstrem koşullarda **futbol** ve boyutları
- Okul ve beden eğitimi programlarında **futbolun** yeri ve işlevi
- Türkiye de ki Teknik direktörlerin görev sürelerinin ekonometrik analizi

- KKTC.de bayan **futbol**unun durumu ve gelişim önerileri (3.Ulusal Futbol Bilim Kongresi, 2009).

Akademisyenlerin futbol içerisinde ele aldıkları konu başlıklarını incelediğimiz zaman 45 farklı başlıkta bu branşı incelediklerini Antalya da yapılan bu kongrede görebilmekteyiz. akademisyenlerimiz futbolun altyapı seviyelerinden başlayarak milli futbolculara kadar her yaş ve her seviyede bu spor dalını inceleyen bilim insanlarıdır.

Bunların yanı sıra akademisyenler futbolu birçok alanda araştırmaktadır, ekonomik, pedagojik, sosyolojik, fizyolojik ve daha sayamadığımız birçok yönü ile bu sporu ele alan araştıran geliştiren kişilerdir. Kısacası akademisyenlerin futbol içerisinde, futbola dair ne varsa tüm bu olguların dayanak ve çıkış noktasıdır.

Şekil 1.1. Türkiye’de Futbol İle İlgili Yapılmış Akademik Araştırmalara Dair İstatistikler

Yukarıdaki çizelge de yer alan verileri incelediğimizde yüksek öğretim kurulunun (YÖK) tez merkezi araştırmalarından elde ettiğimiz veriler bize ülkemizde

futbol ile ilgili yapılmış bilimsel çalışmaların hangi ölçekte ve hangi sayıda yapıldığına dair önemli bilgiler vermektedir.

Bu bilgiler doğrultusunda şimdiye kadar ülkemizde futbol konulu **789 yüksek lisans tezi** bilimsel kabul görmüştür. Diğer yandan **178 doktora tezi** ve **15 tıpta uzmanlık tezinin** bilimsel kabul gören çalışmalar arasında yerlerini almış bulunmaktadır.

Bu da bizlere gösteriyor ki ülkemizde akademik camia da akademisyenlerimiz özellikle futbola ciddi mesai harcadıklarını futbolu sosyolojik, psikolojik, antrenman bilimi gibi birçok alanda incelediklerini tüm bilgi ve birikimleri ile futbola katkı sunduklarının görebiliyoruz.

1.11.2. Akademik Görüşün Önemi

Esen'e göre "Üniversitenin en önemli unsurlarından biri de akademisyenlerdir. Çünkü akademisyen, öğrenciye şekil veren, bilgiyi de bulup çıkarandır. Akademisyen, bilgiyi üreten-geliştiren, insan yetiştiren kişidir" (Esen, 2015).

Akademik düşüncede; liyakatın ön planda tutulduğuna, yenilik adına gereksiz işlerin yapılmadığına, sıkıntı çekilmeden bilimin üretilmediğine, en iyi öğreticinin sıkıntı, çile ve darbeler olduğuna, mesleği görev bilinci ile yapabilmenin önemine ve sisteme önce onu koyanların uyması gerektiği noktalarına vurgu yapmıştır.

Ayrıca "Bilgisini ve tecrübesini titizlikle ördüğü peteğinde biriktiren akademisyenlerin, asistanlarına sadece ülkenin ve insanlığın çıkarları için verdiği karşılıksız, kayıtsız şartsız bilgi ve tecrübe akademik düşüncenin olmazsa olmazlarındandır". Diye de eklemiştir (Uğur, 2016).

Akademik düşünce yaklaşımının önemini diğer bir ölçekte ele alırsak; günümüz dünyasında insanların ulaştığı bilginin doğruluğu, tutarlılığı, geçerliliği,

kanıtlanabilirliği gibi bilgiyi esas kılan temel dinamiklere insanların hangi yollarla ve ne derece yalın halde ulaştığı tartışmaya açıktır. Akademik bakış açısı bilgiye dair bu temel dinamiklerin çıkış ve dayanak noktası olmuştur, bu sebepten bakacak olursak; akademi bilginin zirve yaptığı, aynı zamanda akademisyenin kendi öznel fikrini yansıttığı, bilir kişi olma hüviyetine sahip kişilerdir. Ayrıca sahip oldukları bilgi birikimlerini en sağlıklı ve salt bir biçimde insanlara aktardığı platformdur.

Ayrıca futbol dünyasında görev yapan bazı akademisyen kökenli kişiler olduğunu ve bu kişilerin hem işin mutfağından gelen hem de eğitimini almış bilim insanları olduğunu ve futbolumuzda akademik bir gerçeğin olduğunu unutmamamız gerekir, bunlardan başlıca söz edecek olursak günümüzde Avrupa da ülkemizi en iyi şekilde temsil eden Beşiktaş takımında şenol Güneş'in uzun yıllar yardımcı antrenörlüğünü yapan **Doç.Dr. şeref ek'i** rnek verebiliriz.

2. GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırmada Ankara ili içinde spor eğitimi veren Üniversitelerde, halen görev yapmakta olan, futbol alanında uzman Akademisyenlerin çalışmaya dair görüşme formunda yer alan sorulara vermiş oldukları cevaplar ile katılımları sağlanmıştır. İlgili okullar Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Spor Bilimleri Bölümü, Başkent Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi olmak üzere, çalışma toplam beş üniversitede 12 akademisyen ile yapılmıştır.

Bu çalışmada nitel araştırma deseni kullanılmıştır.

2.1. Araştırma Deseni

Çalışmada nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Nitel araştırmanın herkes tarafından tanımını yapmak güçtür, Bunun nedeni ise nitel araştırma kavramının bir şemsiye kavram olarak kullanılmasından ve bu şemsiye altında yer alabilecek birçok kavramın değişik disiplinlerle yakından ilişkili olmasından kaynaklanmaktadır. Nitel araştırma gözlem görüşme doküman analizi gibi nitel veri toplama yönteminin kullanıldığı algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanabilir (Şimşek ve Yıldırım, 2013).

Diğer yandan araştırmada durum çalışması (case study) tercih edilmiştir. Durum çalışması konusundaki tercih sebebi nitel durum çalışmasının en temel özelliği olan bir ya da birkaç durumun erinliğine araştırılmasıdır. Yani bir duruma ilişkin etkenler (ortam,bireyler,olaylar,süreç vb.) bütüncül bir yaklaşımla araştırılır ve ilgili durumu nasıl etkiledikleri ve ilgili durumdan nasıl etkilendikleri üzerine odaklanılır (Şimşek ve Yıldırım, 2013).

Görüşmelerde İçerik Analizi yöntemi uygulanmıştır, içerik analiz yöntemi nedir diye sorarsak bu nitel olan durum çalışmasını baxter&jack “karmaşık durumları toplulukları ve olayları basit bir şekilde keşfetmeyi sağlar, dahası olayların çeşitli yapısını ve yeniden inşasını destekler. Bu yaklaşım sağlık bilim araştırmaları için esnek ve titiz bir yöntem olması nedeniyle teori geliştirmek, programları değerlendirmek ve geliştirmek için değerlidir” şeklinde izah etmiştir (Baxter ve Jack, 2018).

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu 2016-2017 eğitim-öğretim döneminde Ankara ili içinde spor eğitimi veren Üniversitelerde halen görev yapmakta olan akademisyenler oluşturmuştur, futbol alanında uzman Akademisyenlerin çalışmaya dair anket sorularına vermiş oldukları cevaplar ile katılımları sağlanmıştır. Çalışma kapsamında yapılan toplam 12 görüşmenin 12 si de 'i yüz yüze yapılmıştır, çalışmanın yapıldığı okullar Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Spor Bilimleri Bölümü, Başkent Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi olmak üzere, çalışma toplam beş üniversitede yapılmıştır.

Çalışmada amaçlı örneklem modeli seçilmiştir. Nitel araştırmalarda en sık kullanılan örnekleme yöntemleri amaçlı, rastgele, gönüllü ve evren örneklemlerdir. Amaçlı örneklem perspektifinde, araştırmacılar katılımcıları yapılacak çalışma konusu için en uygun özelliklerine göre belirler. Örnek verecek olursak, katılımcılar çalışılan konu ile ilgili önceki tecrübeleri ya da üzerinde çalışılan konuya vakıf oldukları bilgileri nedeniyle seçilebilir (Başkale, 2016).

Bir başka ifade ile Büyüköztürk “Derinlemesine araştırma yapabilmek amacıyla çalışmanın amacı bağlamında bilgi açısından zengin durumların seçilmesidir” şeklinde ifade etmiştir. (Büyüköztürk, 2012).

Bu amaçla, araştırmacı araştırma konusu çerçevesinde belirli kriterler belirlemiştir, bu kriterleri daha da açacak olursak; akademik çalışmalarını futbol alanında yürüten, daha önce futbol lisans düzeyinde eğitim vermiş olmak veya spor uzmanlık alanı futbol olmak ya da daha önce aktif olarak futbol oynamış olmak gibi akademik kariyerini futbol çerçevesinde yoğunlaştırmış akademisyenlerden seçilen bir çalışma grubuna ulaşılmıştır. Akademisyenlerin bu kriterleri Dikkate alınarak çalışma grubu örnekleme bu çerçevede oluşmuştur. Bu örneklemenin bu türü, kriter örnekleme olarak adlandırılmaktadır.

2.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada 2 bölümden oluşan görüşme formu kullanılmıştır.

1. Bölüm demografik bilgilerden oluşurken
2. Bölüm yarı yapılandırılmış 10 adet sorudan oluşmuştur.

Kullanılacak olan görüşme formu yazar tarafından alanında uzman kişilerden yardım alınarak oluşturulmuştur. Ancak görüşme esnasında katılımcıların bazı sorularda konu odağından çok fazla çıkılmaması adına soruları bazı parametrelerde yanıtlayabilmeleri hususunu kendilerine hatırlatıp, eğer dilerse de katılımcı bu parametrelere bağlı kalmaksızın da konuyu daha geniş çerçevede değerlendirebilme serbestisi hatırlatılmıştır.

2.4. İşlem Yolu

Araştırmaya alan yazındaki çalışmalar incelenerek başlanmıştır. Ayrıca futbol alanında uzman akademisyenler beraberinde konu bilgilerine sunulmuş ve konunun araştırılmaya açık önemli bir konu olduğu konusunda pozitif dönütler alınmıştır. Araştırmacı Araştırma sürecinde aktif rol üstlenmiştir, konu ile ilgili hem yazılı hem görsel basında yer alan yerli yabancı birçok kaynak incelenmiştir. Ayrıca araştırmacı geçmişinde lisanslı olarak 2002/ 2003/ 2004 yıllarında 1 sezon altyapı, 2 sezon

amatör küme olmak üzere toplam 3 sezonda lisanslı olarak mücadele etme imkanı olmuştur. Araştırmacının bu tecrübe doğrultusundaki bakış açısı ile araştırma deseni ve sorularının belirlenmesinin ardından görüşme formu oluşturulmuştur. Görüşme formu hazırlandıktan sonra Ankara Üniversitesi Etik Kurulundan izin alınmıştır. Katılımcıların kendilerini güvende hissetmeleri ve araştırmayla ilgili temel öğeleri algılayabilmeleri amacıyla bir “Gönüllü Katılım Formu” oluşturulmuştur. Bu form görüşmelerin öncesinde hem katılımcı hem de araştırmacı tarafından imzalanmış; formun bir nüshası araştırmacıda kalırken diğer nüshası katılımcıya takdim edilmiştir. Görüşmeler katılımcıların görüşlerini rahat ve daha konsantre yansıtabilmeleri adına görev yaptıkları okullarda kendilerine tahsis edilmiş bir oda veya kendi istekleri doğrultusunda net bir ses kaydı ortamının oluşması ve kesintisiz bir görüşme olması adına sessiz bir ortamda gerçekleşmiştir.

Görüşmelerin ardından ses kayıtları, bilgisayar ortamında yazıya aktararak katılımcıların güvenliği ve gizliliği açısından her bir katılımcının kod ve rumuzuna son hali verildikten sonra arşivlenmiştir. Arşivlemenin ardından yazılı olan verilere içerik analizi yapılmıştır. İçerik analizi ile bilgiler çalışmanın analiz kısmında detaylı olarak açıklanmıştır. Son olarak ise içerik analizi sonucu elde edilen veriler raporlaştırılmıştır.

2.5. Verilerin Analizi

Verilerin analizinde yöntem olarak içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizinde temel olarak yapılan işlem, benzer verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde toplamak ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Yıldırım ve Şimşek e göre içerik analizinde elde edilen kavramların birbirleri ile belirli bir tema altında sınıflandırılmasıdır. Kavramların incelenmesi sonucunda birbirleri ile ilişkileri ortaya çıkarılır ve bu ilişkiler daha üst düzey bir tema ile açıklanır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

2.6. Araştırmacının Rolü

Araştırmacı geçmiş yıllarda TFF. 1410784 lisans numarası ile İşkenderun Demirelik spor bugünlü adı ile Körfez İşkenderun spor olarak bilinen kulüp çatısı altında 1 yıl filiz lisans 2 yıl amatör vize olmak üzere toplamda 3 sezonda stoper mevkisinde 40 ın üzerinde maa çıkmıştır, bunun yanı sıra altyapı kategorisinde Hatay il şampiyonu olarak Niğde de yapılan Türkiye şampiyonası finallerinde mücadele etmiştir. Araştırmacı alışma esnasında bizzat katılımcılarla kendisi görüşerek elde edilen dataları kendisi toplamıştır.

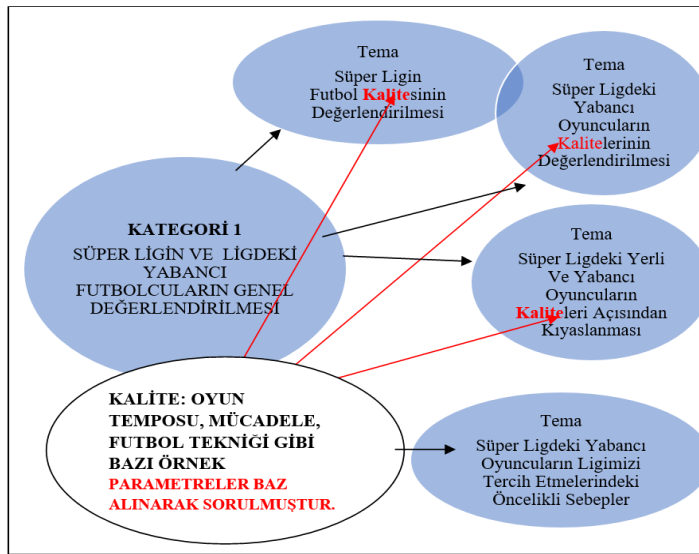
3. BULGULAR

Bu başlık altında çalışmada elde edilen bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir. Görüşmeler profesyonel ses kayıt cihazı ile yapılarak kayda alınmıştır. Kayıtlar alınır alınmaz katılımcının ismi kullanılmadan rumuz verilerek arşivlenmiştir.

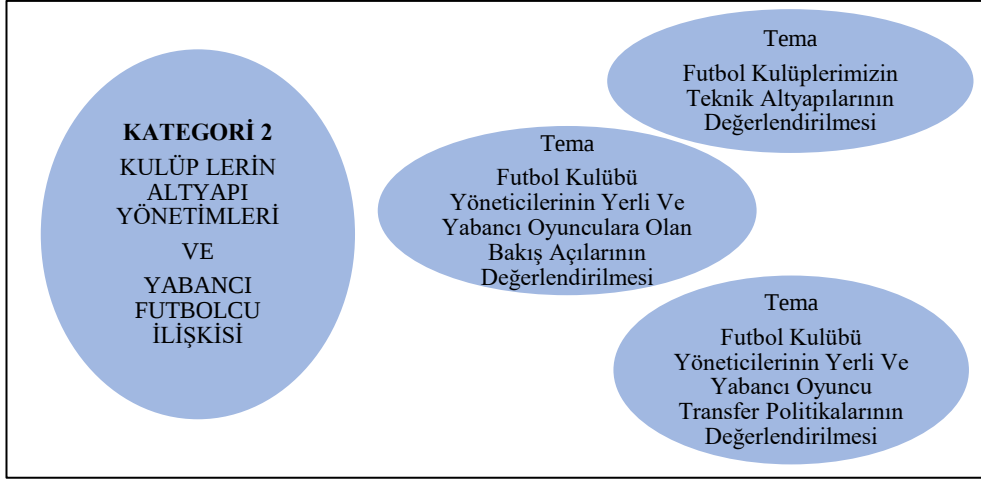
En kısa görüşme 13 dakika 32 saniye sürerken en uzun görüşme 38 dakika 36 saniye sürmüştür. Görüşmelerin toplam süresi 251 dakika sürmüş olup, ortalama görüşme süresi uzunluğu 20 dakika olarak tespit edilmiştir. Çalışmada yer alan bulgulara, içerik analiz sonucu toplam 3 kategori ve 10 tema şeklinde yer verilmiştir.

Çizelge 3.1. Katılımcılara Yönelik Demografik Bilgiler

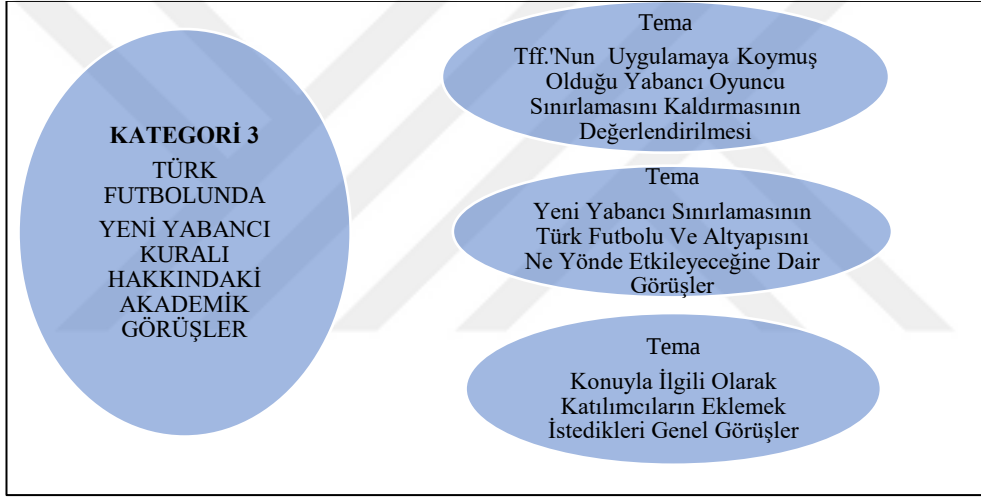
Katılımcılar	Görüşme Şekli	Ünvan
Katılımcı 1(K1)	Yüz yüze	Arş.Gör
Katılımcı 2(K2)	Yüz yüze	Arş.Gör
Katılımcı 3(K3)	Yüz yüze	Arş.Gör
Katılımcı 4(K4)	Yüz yüze	Yrd.Doç
Katılımcı 5(K5)	Yüz yüze	Öğrt.Gör
Katılımcı 6(K6)	Yüz yüze	Doç.Dr
Katılımcı 7(K7)	Yüz yüze	Öğrt.Gör
Katılımcı 8(K8)	Yüz yüze	Doç.Dr
Katılımcı 9(K9)	Yüz yüze	Yrd.Doç
Katılımcı 10(K10)	Yüz yüze	Arş.Gör
Katılımcı 11(K11)	Yüz yüze	Öğrt.Gör
Katılımcı 12(K12)	Yüz yüze	Öğrt.Gör

Şekil 3.1. Kategori1 Süper Ligin ve Ligdeki Yabancı Futbolcuların Genel Değerlendirilmesi

Şekil 3.2. Kategori 2 Kulüplerin Altyapı Yönetimleri ve Yabancı Futbolcu İlişkisi

Şekil 3.3. Kategori 3 Türk Futbolunda Yeni Yabancı Kuralı Hakkındaki Akademik Görüşler

3.1. Türkiye Futbol Federasyonunun Yeni Yabancı Kuralına İlişkin

Akademisyen Görüşlerinin İncelenmesi

1. Türkiye de oynanan Futbolun Kalitesini (*oyun temposu, mücadele, futbol tekniği, oyuncu kalitesi, vb.*) nasıl buluyorsunuz?
2. Türkiye'deki Futbol Kulüplerinin Teknik Altyapılarını nasıl değerlendirirsiniz?
3. Türkiye'de oynayan Yabancı Oyuncuların Futbol Kalitesini (*oyun temposu, mücadele, futbol tekniği, oyuncu kalitesi, vb.*) nasıl değerlendirirsiniz?

4. Türkiye’de oynayan Yerli ve Yabancı Oyuncuları kıyasladığınızda futbol kalitesi (*oyun temposu, mücadele, futbol tekniği, oyuncu kalitesi, vb.*) açısından nasıl değerlendirirsiniz?
5. Türkiye’de Futbol kulübü yöneticilerinin Yerli ve Yabancı Oyunculara olan bakış açılarını nasıl değerlendirirsiniz?
6. Türkiye’de oynayan Yabancı Oyuncuların süper ligi tercih etmelerinde öncelikli sebep (*maddi olanaklar, vergi kolaylığından yararlanma, kariyer hedefi, Türkiye’de oynama isteği, vb.*) sizce neler olabilir?
7. Türkiye’deki Futbol Kulüplerinin Yerli ve Yabancı Oyuncu transfer politikalarını (*yabancı oyuncuların transfer sınırlamasının kaldırılması ve bunun yerli oyuncu transferine etkisi*) nasıl değerlendirirsiniz?
8. Türkiye Futbol Federasyonunun uygulamaya koymuş olduğu yabancı oyuncu sınırının ortadan kaldırmasını nasıl değerlendirirsiniz?
9. Türkiye Futbol Federasyonu yabancı oyuncu sınırını kaldırması Türk Futbolunu ve Altyapısını ne yönde etkiler?
10. Konuyla ilgili olarak eklemek istediğiniz başka bir şey var mı?

3.2. Kategori 1: (Süper Ligin ve Ligdeki Yabancı Futbolcuların genel değerlendirilmesi)

Süper Ligin ve Yabancı Futbolcuların genel değerlendirilmesi kategorisinde

- Süper ligin futbol kalitesi
- Süper Ligdeki yabancı oyuncuların kalitesi
- Süper ligdeki yerli ve yabancı oyuncuların kaliteleri açısından kıyaslanması
- Süper Ligdeki yabancı oyuncuların ligimizi tercih etmelerindeki öncelikli sebeplerin araştırılması konusunda bilgiler alınmaya çalışılmıştır.

Bu kategorideki sorularda vurgulanan **kalite kavramı** ise katılımcılara oyun temposu, mücadele, futbol tekniği, oyuncu kalitesi, şeklinde belirterek

değerlendirilmeleri istenmiş eğer katılımcı dilerse de bu parametreleri daha genişleterek yanıtlayabileceği hatırlatılmıştır.

3.2.1. Araştırmada, Katılımcıların Süper Ligde Oynanan Futbolun Kalitesi Konusundaki Düşüncelerine İlişkin Bulgular

Çalışmanın bu kısmında katılımcıların önemli çoğunluğu ligimizde oynanan futbolu kaliteli bulmadıklarını ifade etmişlerdir. Katılımcılardan bazıları liginizin mücadele açısından tatmin edici bir lig olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir, son olarak katılımcılardan bir kaçı ise futbolumuzda kalite artışı olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir.

Araştırmacı : Türkiye de oynanan Futbolun Kalitesini (oyun temposu, mücadele, futbol tekniği, oyuncu kalitesi, vb.) nasıl buluyorsunuz?

Katılımcılardan **K6** futbolumuzda kalitenin olmadığını buna örnek olarak özel alan çalışması yapılması gerektiği konusundaki düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir.

K6 “ Ben tr de oynanan futbolun kaliteli olmadığını bu kalitenin genişletilmesi içinde özel alan çalışması yapılması gerektiğini düşünüyorum, nedir onlar mesela, Almanya da oyun zekası çalışması oluyor Life Kinetic bunlar Turkiyede yok. bunlar girdi gibi görünüyor ama dedim ya size kopyala yapıştır giriyor internete, ama olmaz biraz insana katkı sağlar, ama bunun akademik çalışması yok. Futbol akıl ve zeka ile oynanır, ayakla oynanmaz. Kalite yok futbolumuzda tempo yok daha ne söyleyeyim mücadele hiç yok, topa girmiyor futbolcu, tüm ruhunla oynayacaksın . ”

Ligimizde oynanan futbolun **kalitesiz** olduğunu düşünen katılımcılardan **K1** buna örnek olarak Milli Takımın ve Kulüp takımlarımızın Avrupa da ki başarısızlığını referans göstermişlerdir. Katılımcıların bu yöndeki görüşleri aşağıda şu şekilde aktarılmıştır.

K1 “ Ülkede futbolun kalitesi olup olmadığını biraz milli takımı referans olarak değerlendirmek lazım. Yani lig olarak baktığımızda altyapı eksikliği ve birçok faktörden dolayı türk futbolunu her anlamda yetersiz ve kalitesiz buluyorum. Tamamen duyguların yoğun olduğu günün kurtarıldığı bireysel faktörlerin ön plana çıkarıldığı bir lig, herhangi bir sistemin olmadığı bir lig yani. Şahsen söylenecek bir şey yok bununla ilgili.

Bir diğer benzer görüşe sahip **K3** ise Türkiyede oynayan yerli futbolcuların altyapılarda kötü eğitim almalarına bağlıyorum çünkü hepsi futbolu sadece topla oynanan bir oyun olarak görüyorlar hiçbir taktik eğitim almadan profesyonel oluyorlar şeklinde düşüncelerini aktarmıştır.

K3 “ oyun kalitemiz çok düşük çok geri seviyelerde zaten Avrupa kupalarına katılan Türk takımlarının aldığı sonuçlardan da bunları görebiliyoruz. Bunun sebepleri neler? öncelikle ekonomik bütçe kapsamında bakabiliriz ilk sebeplerden bir tanesi, ikincisi bence Türkiyede oynayan yerli futbolcuların altyapılarda kötü eğitim almalarına bağlıyorum çünkü hepsi futbolu sadece topla oynanan bir oyun olarak görüyorlar hiçbir taktik eğitim almadan profesyonel oluyorlar, bugün arda turan bile ben a milli takımda 4 4 2 yi öğrendim diyor çok skandal bir açıklama bence , biz futbol oynamıyoruz bence bu ülkede kadınların klişe tabiri ile topun peşinden koşuyoruz, buna bizim en elit futbolcularımızda dahil, zaten farkı ekonomiyi ilk sıraya koyduk ama ikinci sıraya bizden çok daha düşük bütçeli takımlarla maç yaparken bile çok zorlanıyoruz bun sebebi ise hiçbir taktiksel beceriye sahip olmamamız”

Katılımcılardan **K7** ise konu hakkındaki düşüncelerini bizim topsuz koşularımızdan tutunda sprint sayılarımıza kadar oyun tempomuzu direk olarak etkileyecek argümanlarda eksik kaldığımızı düşünüyorum şeklinde ifade etmiştir.

K7 “futbolumuzun kalitesini çok durağan ve modern çağın gerisinde kaldığını düşünüyorum bunlarla ilgili ciddi tespitlerim var en son Konya da ki milli takım maçına gittiğimizde net görüyoruz. ben müsabaka analizi de yapıyorum bu

analizlerde de ortaya çıkan bizim topsuz koşularımızdan tutunda sprint sayılarımıza kadar oyun tempomuzu direk olarak etkileyecek argümanlarda eksik kaldığımızı düşünüyorum oyun boyundan tutunda bloklar arasındaki açıklıklara kadar oyun temposu açısından ciddi derecede düşüş var bu açık ve net, spor mekanikleşiyor giderek daha hız kazanmış haldeyken şu an Avrupa da biz bunun tam tersini uyguluyoruz İtalya bile artık oyun temposunu yukarı çıkarıyor artık son Avrupa kupasında da gördük biz tam tersindeyiz, İtalya savunma ağırlıklı takım olmasına rağmen , biz daha açıkçası oyun temposu açısından ters istikamette farklılık var bizde

Araştırmacı: Bu anlamda oyun kalitemizi yeterli bulmuyorsunuz yani ?

K7 “evet aynen”

Katılımcılardan bir kaçı ise Ligimizin kalite açısından tartışılabilir fakat zorluk derecesi ve mücadele açısından üst düzey bir lig olduğu yönünde bazı görüşlere rastlanmıştır. Aşağıda bu görüşlere ait örneklerle yer verilmiştir.

Eski FIFA kokartlı hakemimiz **K4** soruya verdiği yanıt şu şekildedir:

K4 “*Ligimiz kalite açısından tartışılabilir ama mücadele açısından Türkiye Ligi hiçte yabana atılmayacak özellikler taşıdığını düşünüyorum, yani mücadele açısından iyi ama kalite açısından göreceli, tartışılabilir bir boyutu olduğunu düşünüyorum . Üst seviyedeki yabancı oyuncuların Türkiye ligi ile ilgili verdikleri geriye dönüşlere baktığımız zaman hepsinin ciddi anlamda Türkiye liglerinde zorlandıklarını, Türk liginin kolay bir lig olmadığını, kolay bir lig algısı ile buraya geldiklerini ama hiçte öyle kolay bir lig olmadığını ifade ettiklerinden yola çıkıyorum. Hani bende yıllarca bu işin içinde olan maç seyreden biri olarak gerçekten puana dayalı sistem takımları önce beraberliğe, sonra olabilirse galibiyete ittiği için defans güvenliğini gereğinden fazla abartılı bir şekilde ortaya koymalarına*

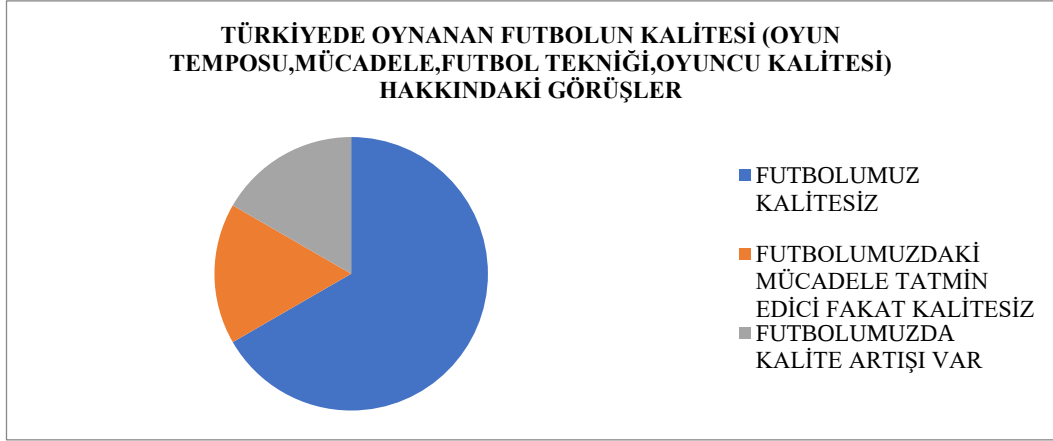
neden oluyor, buda hücumla giderken az kişi ile hücumla katılma dolayısıyla zayıf etkisiz hücum varyasyonları şekline dönüştüğünü görüyoruz’’

Ligimizin kalite ve taktik açıdan eksik fakat zor ve mücadeleci bir lig olduğuna dair bir diğer benzer görüşe hakim K2 ifadeleri, çalışmaya aşağıda belirtildiği şekilde aktarılmıştır:

K2 *“Türkiyede oynanan futbolu bazı parametre bazında yeterli, bazı parametre bazında ise ciddi anlamda yetersiz buluyorum. Bu yeterli parametrelerden bahsetmek gerekirse mücadele ve sertlik anlamında yeterli bir lig olduğunu düşünüyorum, ciddi mücadeleler özellikle Anadolu takımları oyuncular tarafından ortaya konulabiliyor, sertlik düzeyi yüksek bir lig bu anlamda Avrupanın bazı yumuşak liglerine göre avantajlarımız oluyor tabi bazı Avrupa kupası maçlarında fakat kalite taktik sistem anlamında Türk futbolunu yetersiz buluyorum bunu da bizim Türk milletinin karakteristik özellikleri ile ilişkilendiriyorum aslında bu durumu, mücadeleci ısrarcı sert bir yapımız var fakat sistemsiz yapıyoruz bu işleri plansız yapıyoruz disiplinden kopabiliyoruz bu anlamda değerlendirecek olursak hem negatif hem pozitif yönlerini ortaya koymak gerekirse bu şekilde özetleyebilirim.”*

Ligimizde kalite artışı olduğu konusunda görüş bildiren k 12 nin düşünceleri ise şu şekildedir;

K12 *Futbol geçmişten günümüze daha hızlı tempolu oynandığını düşünüyorum bunu görsel olarak 70 arşivindeki filmlerden 80 lerdeki şeyde çok daha hızlı çok daha çabuk oynanan ve gerçekten günümüzdeki futbolcularının işi özellikle hücum oyuncularının işi çok zor olduğundan çok daha beceri düzeyi yüksek olması gerekiyor ve kolay değil futbolcularının işi, türk futbolunda bundan etkilenmiştir ama bağlantılı olarak ta konuya değineceğiz kalite artmakla birlikte çok oyunculu elit takımlarda yer alan yabancıların daha çok şans bulması olayı, belki de o daha iyi daha kaliteli oyuncu yetiştirmemizde çok iyi değerlendirilmesi gereken bir konu, evet ligimizde bir kalite artışı var.*

Şekil 3.4. Türkiye de Oynanan Futbolun Kalitesi Hakkındaki Görüşler

3.3. Süper Ligin ve Ligdeki Yabancı Futbolcuların Kalitelerinin Değerlendirilmesi

Araştırmada Katılımcıların Türkiye de Oynayan Yabancı Futbolcuların Futbol Kalitelerini (oyun temposu, mücadele, futbol tekniği, oyuncu kalitesi açısından) Değerlendirmelerine İlişkin Bulgular.

Araştırmamızın bu kısmında katılımcılardan Süper ligdeki yabancı oyuncuların kaliteleri konusundaki görüşlerini aldık(kalite kavramı ise esnek bir kavram olabileceğinden; katılımcılara oyun temposu, futbol tekniği, oyuncu kalitesi, çerçevesinde değerlendirmeleri, eğer katılımcı dilerse kendisi bu kavramı daha da genişletebileceği hatırlatılmıştır.)

Araştırmamızın bu periyodunda katılımcıların **büyük bir çoğunluğu** **ligimizdeki yabancı futbolcuları isim ve kariyer bazında yeterli , fakat fiziki kapasitelerinin düşüş döneminde ligimize geldiklerini belirtmişlerdir,katılımcılardan bazıları**

1 yabancı oyuncuların kalitelerini bazı konularda yeterli bazı konularda ise yetersiz bulanlarda olmuştur, son olarak katılımcılardan çok azı ise yabancı oyuncuların ligimize değer kattıklarını ve fark yaratan oyuncular oldukları

konusunda görüşlere rastlanmıştır bu açıklamalar doğrultusunda katılımcılar düşüncelerini şu şekilde ifade etmişlerdir.

Araştırmacı : Türkiye’de oynayan Yabancı Oyuncuların Futbol Kalitesini (oyun temposu, mücadele, futbol tekniği, oyuncu kalitesi, vb.) nasıl değerlendirirsiniz?

Bir dönem bayan futbol milli takımında forma giymiş olan **K5** konu ile ilgili ligimize jübilesi yaklaşan oyuncular muhtemelen kariyerinin son zamanlarında para kazanıp biraz top çevirip son vurgunu yaparım diyen futbolcular geliyor şeklinde yanıtlamıştır.

K5 Bana sorarsanız çok net bir yanıt verebilirim buna, şöyle ki; oyuncu buraya geldiği zaman düşüş yaşıyor, çünkü ilgili oyuncunun mutlaka alanında uzman kişiler araştırma kıyaslama yapmıştır ama gözlemlediğim kadarıyla zaten genelde çok iyi oyuncular jübilesi yaklaşan oyuncular muhtemelen kariyerinin son zamanlarında para kazanıp biraz top çevirip son vurgunu yaparım diyen futbolcular geliyor, onun dışında yurt dışındaki performansları ile kıyasladığınız zaman performansında düşüş görüyorum , dünyaca bir çok oyuncunun buraya geldiğinde kendinden hiç beklenmeyen performans sergilediğine şahit oldum .

K8 Fikirlerini benzer olarak ligimize gelecek yabancı oyuncuların bizim futbolcularımızın üzerinde oyuncular olması lazım şeklinde ifade etmiştir:

K8 Tabi dışarıdan gelen yabancı oyuncular bir katkı sağlıyorsa yüzde kaç katkı sağlıyor örneğin geçen sene Beşiktaşta Gomez vardı ço iyi adamdı Alex vardı gitti temposu düştüğü için Türkiye bir oyuncu hurdalığı olmamalı tamam dışarıdan kaliteli yabancılar geliyor ama bizimde kaliteli oyuncularımız var onların neden önünü açmıyoruz yani ligimize gelecek yabancı oyuncuların bizim futbolcularımızın üzerinde oyuncular olması lazım ama dediğim gibi kalitesiz oyuncularda çok geliyor.

Bir diğ er benzer görüşe hakim **K2** ise soru hakkındaki düşünceleri ise Ő u Ő ekildedir:

K2 *Genel itibari ile ya  ı gecmi   kaliteli oyuncular ı al ıyoruz yada sıradan oyuncular ı al ıyoruz yani Türkiyede yabancı oyuncu kalitesini genel olarak değerlendirdiğimizde yeterli görmüyorum Türk futboluna maksimum yüzde 10 luk kesim bir Ő eyler katabilir ligimizin kalitesini arttırabilir kalan yüzde doksani ligimizde oynayan diğer oyuncularından bir fazlas ı olmayan sadece yabancı pasaportu var diye alınan oyuncular olduğunu düşünüyorum.*

Bir diğer benzer görüşe bakacak olursak katılımcılardan **K11** soruya verdiği yanıt Ő u Ő ekildedir:

K11 *Futbol geçmişini yurt dışında alıp oranın futbol kültürünü kendisinde bulunduran insanlar, birde isim yapmış kişiler ise isim verebilirmiyiz*

Araştırmacı: Elbette

K11 *Mesela Van Persienin olması Musleranın olması ya da Etoo yıllarca isim yapmış insanlar bu bazda gelince buradaki bir çok ismin üstünde, ama lig bazında bakınca aman aman üst düzey olmadıklarını görüyoruz, çünkü zaten belli bir yağıştan sonra geliyorlar.*

Katılımcıların bir çoğu ise kaliteli futbolcuya örnek olarak Galatasaraylı eski Rumen futbolcu Hagi ve uzun zaman Fenerbahçe formas ı giyen Brezilyalı eski futbolcu Alexi   rnek göstermişlerdir.

Katılımcılardan **K1** bu doğrultudaki yorumu aşağıda Ő u Ő ekilde belirtilmiştir:

K1 *Tabi geçmişte her şeye rağmen yine kalitesini ortaya koyan oyuncular olmadı değil **Alex gibi Hagi** gibi birçok oyuncu oldu ama bir dönem Drogba kısa bir süreç de olsa ama tabi bunlar anı kurtaran günü kurtaran şey.*

Kaliteli oyuncuya örnek olarak **hagi ve alexi** örnek gösteren bir diğer katılımcının düşünceleri ise şu şekildedir:

K12 *Benim en çok dikkatimi çeken eğer bir sınıflama yapılırsa ben bunu şöyle algılıyorum takım oyununa uyumlu o disiplini almış buna örnek olarak bende çarpıcıdır **hagi** faktörü , **hagi** geldiğinde ona takım kaptanlığı verildi almadı ama buna rağmen doğal bir liderdi takımda ve Türk futbolcusunu yöneticisini hakemine kadar iyi etüt etmişti , çok etkili enteresan oyuncuydu ama disiplinli tam bir takım oyuncusuydu hakemle diyalog halindeydi şimdi bunları ayrı yere koyuyorum , her şeye rağmen **alex** o da takım oyuncusuydu disiplinli oyuncuydu.*

Katılımcılardan çok azı ligimizde oynayan yabancı futbolcuların kalitelerini yeterli düzeyde olduklarını, bunun yanı sıra fark yaratan oyuncular oldukları konusunda görüş bildiren fikirlere rastlanmıştır.

Bu fikirler doğrultusunda **K7** düşünceleri şu şekilde çalışmaya aktarılmıştır.

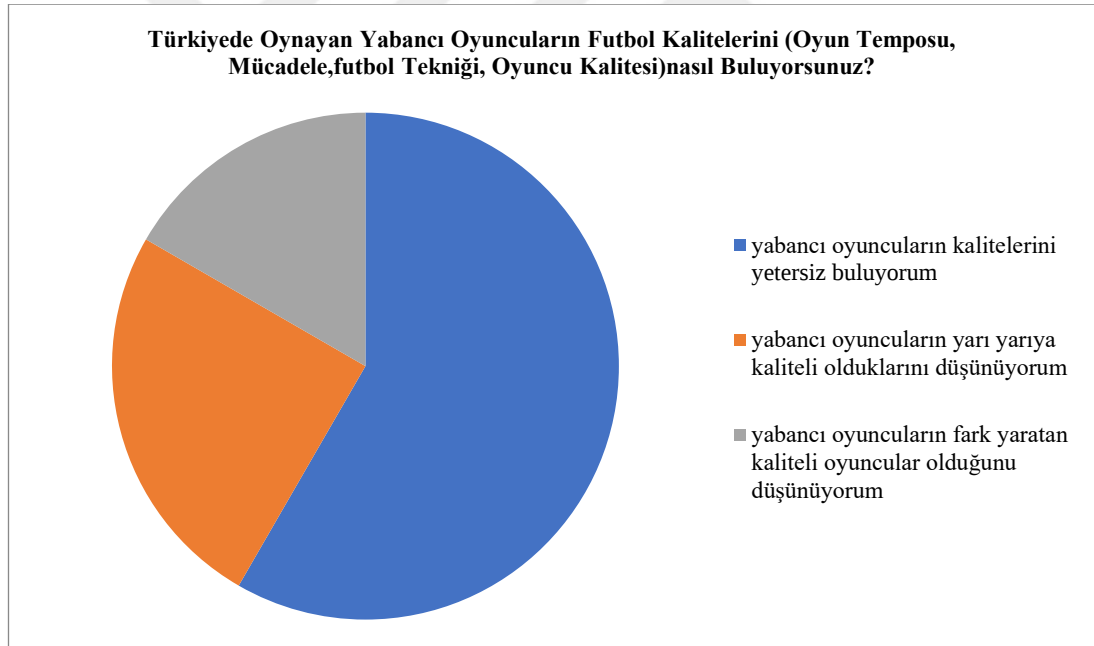
K7 *Mevcut itibarı ile şu an son sekiz on yılı ya da son beş yılı değerlendirecek olursak bizim yani oyuncu kaliteleri gerçekten fark ediliyor oyun disiplinlerinden de anlaşılıyor. Tabi istisnalar var içerisinde bir kere hani Türkiye de olmanın farklı beklentileri yada farklı Türkiye de de çok fazla medyatik olaylar oluyor sporcuları etkileyen, ama ben yabancı oyuncular her zaman fark yaratan kişiler oluyor yani yabancı oyuncunun kalitesinin yükseldiğini düşünüyorum.*

Bir diğer katılımcının görüşleri ise şu şekildedir.

K9 *Yabancı oyuncular şimdi kişisel olarak ta kıyaslayabiliriz teknik kapasitesi yüksek düzeyde yabancı oyuncular geliyor ülkemize. Genel olarak kıyasladığımızda profesyonel anlamda uygulayan, yaşayan sporcuların bizim sporculara örnek olduğunu düşünüyorum.*

Araştırmacı: *Hocam kıyastan ziyade yabancı oyuncularımızın kaliteleri ni soracak olursak*

K9 *Kalite bazında 4 büyük hatta Bursaspor u da katabiliriz şampiyonluk görmüş oyuncuların yabancılarının daha kaliteli olduğunu düşünüyorum diğer takımlardaki yabancılar için ise bizim ligimizde de aynı seviyede oyuncular var ama muhtemelen ücret anlamında tercih ediliyorlar.*

Şekil 3.5. Türkiye de Oynayan Yabancı Oyuncuların Futbol Kalitelerine(Oyun Temposu, Mücadele,Futbol Tekniği, Oyuncu Kalitesi)Dair Görüşler

3.4. Süper Ligdeki Yerli ve Yabancı Futbolcuların Kıyaslanmasına Dair

Sonuçlar

Araştırma da katılımcıların Türkiye de oynayan yerli ve yabancı oyuncuların kıyaslanması (oyun temposu, mücadele, futbol tekniği, oyuncu kalitesi) konusundaki görüşlerine ait bulgular.

Araştırmanın bu bölümünde katılımcılar yerli oyuncularımızın yabancı oyunculardan yetenek açısından daha düşük seviye de olmadığını savunmuşlardır, fakat katılımcıların neredeyse tamamı yabancı oyuncuların yerli oyunculara nazaran birçok konuda daha ileri düzeyde olduklarına vurgu yapmışlardır.

Bunun yanı sıra katılımcılardan çok azı ligimizde mücadele eden yabancı oyuncuların yerli oyunculardan farkı olmadığını savunmuştur.

Son olarak Katılımcılardan hiçbiri yerli oyuncuların ligimizdeki yabancı oyunculardan daha ileri düzeyde oldukları konusunda bir görüş belirtmemiştir.

Araştırmacı: Türkiye’de oynayan Yerli ve Yabancı Oyuncuları kıyasladığınızda futbol kalitesi (*oyun temposu, mücadele, futbol tekniği, oyuncu kalitesi, vb.*) açısından nasıl değerlendirirsiniz?

Katılımcı **K1** bu soru hakkındaki düşüncesi yabancıların Türklerden daha yetenekli olmadığını ülkemizde futbolculara uygulanan antrenmanın yaşı ve antrenman şeklindeki hatalara vurgu yaparak düşüncelerini aşağıda belirtildiği şekilde gibi dile getirmiştir.

K1 *Futbolun temel doğruları vardır o doğruları uyguladığınız zaman vasatın üstü bir takım olabiliyorsunuz zaten. Temel bazı becerileriniz de varsa. Gelişmiş ülkedekiler bunu başarıyor yani öyle Messiye aramıyor herkes. Yani normal seviyedeki yetenekli bir oyuncuyu alıyor temel prensipleri aşıyor motorik gelişimi*

iyi sağlıyor bireysel gelişimi vs. ve sahaya sürdüğünüz zaman bir sistem var ortada bir makine var. Yani Almanların Türklere daha yetenekli olduğunu söyleyebilir miyiz motorik anlamda? Veya bir İzlandanın veya ne bileyim bir İrlandanın. Bu faktörleri bir araya topladığımız zaman çocuğa 20 yaşına kadar siz gerekli şeyleri vermediyseniz bu futbol, başka bir şeye benzemez. Bir insan belki 20sinden sonra okçu olabilir yani el becerisi iyidir ama bir insanı 20 yaşından sonra futbolcu yapamazsınız. Antrenman yaşı antrenman şekli bunların hepsi etken. O yüzden kıyaslayacak olursak bizimkiler şu an çok kötü.

Bir diğer katılımcı **K3** düşüncesi ise yetenekli oyuncuların olduğu bir ülke olduğumuzu fakat oyun disiplini ve taktiksel anlayıştaki eksikliklerin önemine vurgu yaparak aşağıda belirtilmiştir.

K3 Yerli ve yabancı oyuncuları kıyaslayınca en büyük kalite farkı oyun disiplini ve taktiksel anlayış olduğunu söylemek istiyorum yetenek açısından yetenekli bir ülkeyiz ama eğitimde yaşanan sıkıntılardan dolayı oyuncular atıl kalıyorlar gelişemiyorlar bu da onların atıl kalmasına yol açıyor. Mesela en basit örneği bizim oyuncularımız topu arkadaşına verip izliyorlar ne yapacaklar diye mesela Hollanda da eğitim almış oyuncu topu veriyor ve boşa çıkıyor burada da oyuncunun fiyatı artıyor buradaki boş koşuyu yapmasıyla, bu daha çok zihinsel işte antrenmanlarla sağlanacak bir şey yabancı oyuncuların farkıda buradan kaynaklanıyor o yüzden yabancı oyuncular daha kaliteli olabiliyor.

Katılımcılardan **K4** ise yabancı oyuncuların çalışma disiplini ve profesyonellik açısından bizden daha iyi oldukları konusuna değinerek konuya aşağıda belirtildiği şekilde açıklık getirmiştir.

K4 Yerli ve yabancı oyuncuların baktığımız zaman mantalite açısından çalışma disiplini açısından ve profesyonellik açısından çoğunluğu açısından yabancı oyuncular biraz daha iyi diye düşünüyorum. Örnek olarak kuzey Avrupa ekolu orta Avrupa ekolu ama güney Amerika modelinden gelen bazı oyuncular bunun dışında hareket ediyorlar yani orada da bir yeknesaklık bir homojen yapı yok bazı oyuncular

kuzey Avrupa ekolünden işte Almanya dan İsveç ten Rusya dan yada ne bileyim Fransa dan yetişmiş Avrupa ekolü ile yetişmiş oyunculara yuksek bir profesyonellik gözlenirken guney amerikada sıcak iklimden gelen oyunculara aynı profesyonelliği göremiyoruz.

Bir diğer katılımcı **K10** ise yerli ve yabancı futbolcu arasında kıyaslama yaparken saha dışı faktörlere ve duygusal faktörlere değindiği aşağıda görülmektedir.

K10 Ben aslında bu açıdan genellemeye gitmemeyi tercih ediyorum, türkiyede avrupadan gelmiş yada g. Amerika menşeiili brezilya menşeli futbolcularda var bunların tamamen stilleri biraz farklılaşıyor kalite olarak ister istemez bizden biraz farklı oluyorlar

Araştırmacı: Farklılıktan Kasıt?

K10 Bu pozitif yönde bir farklılık biz Türk futbolcusu da buna çok iyi bir örnek. Biz futbola duygusal bakıyoruz dış faktörlere saha dışı faktörlerin saha içine girmesine izin veriyoruz, buna basında dahil, ama Avrupalı futbolu futbol olarak meslek olarak gördükleri için çok daha kaliteli, daha disiplinli olarak görüyorlar.

Katılımcılardan **K12** konu hakkında yabancı oyuncuların yerli oyunculara kıyasen süregelenlik, istikrar ve pozisyon bilgisi eksikliği konusuna değinerek düşüncelerini aşağıda belirtildiği gibi ifade etmiştir.

K12 Şunu gözlemliyorum süregelen ve devam eden mesela bir drili ele alalım gol vuruşu, yandan gelen topa tek vuruş yapan forvetleri karşılaştıralım, orada benim mesela çıplak gözle gözlemlediğim olması gereken zamanda olması gereken yerde topla buluşup olması gereken stilde yapılan vuruş ile otomatikleşmiş vuruşları kastediyorum, bu mesela dışarıdan gelen oyuncunun kalitesi ile mi ilgili yoksa bir altyapı eğitimi ile ilgili, süregelenlik var yani girdiği 10 pozisyonun 8 inde gerektiği gibi davranıp pozisyonu değerlendirdiğini görüyorum ama aynı kaliteyi bizim

oyuncularda bulamıyorum, ben buna altyapı diyorum, topla buluşma anında timingle vuruş stiline oturmamış şeyler var, pozisyon bilgisi eksikliği olduğunu düşünüyorum, yabancıların bizden farklı özellikleri olduğunu düşünüyorum, doğru zamanda doğru yerde olma , topsuz oyunu çok iyi bilme oyun disiplininin düşmeme , topu kullanırken de altyapıdan geldiğini gösterecek kadar yerinde ve zamanında, mesela çok iyi teknik üstünlüğe sahip oyuncu nerde tek top oynayacağını hiç beklenmedik anda nerde çok komplike bir hareketle çalımla adam eksilterek sıyrılacağını biliyor, bizde bu standardın olduğunu düşünmüyorum.

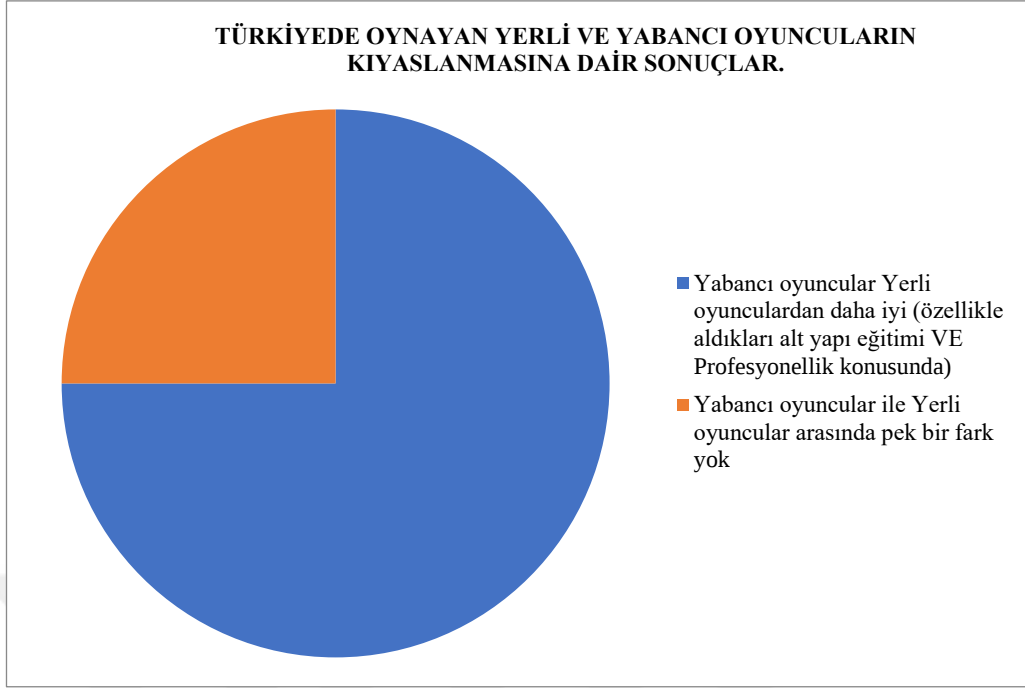
Katılımcılardan çok azı yerli ve yabancı futbolcu kıyasında pek bir farkın olmadığını, denk seviyede oldukları konusunda görüş belirtmiştir.

Bu doğrulda arş.GÖR K2 düşünceleri aşağıda şu şekilde belirtilmiştir.

K2 Çok büyük farklar yok burada yabancı pasaportu olmak brezilyanın dünya futbolunu ele geçirmesi brezilya futbolcuların dünya futbolunda söz sahibi olması bunda etkili. çok büyük farklar olduğunu düşünmüyorum. Tabi Türk futboluna değer katmış oyuncular Türkiye de değerlendiriliyor bu anlamda olumlu şeyler söylemek lazım ama Türk futbolcusu ile yabancı anlamında yetenek mücadele kapasite anlamında çok büyük farklar olduğunu düşünmüyorum.

Bir diğer benzer düşünceye sahip K9 görüşleri ise aşağıda yansıtılmıştır.

K9 Büyük kulüplerde oynayan çok kaliteli yabancı oyuncular var ama diğer kulüplerde bizim diğer yerli oyuncularımız seviyesinde olduğunu düşünüyorum. yerli oyunculara nazaran nadiren de olsa standart üzeri oyuncular var ligimizde, yani 4 büyük kulüp seviyesindeki yabancılar, diğer kulüplerdeki yabancı oyuncuların kalitesinin yerlilerden bir farkı yok istisnai oyuncular var iyi araştırılan oyuncular var.

Şekil 3.6. Türkiye de Oynayan Yerli ve Yabancı Oyuncuların Kıyaslanmasına Ait Sonuçlar

3.5. Süper Ligin ve ligdeki Yabancı Futbolcuların Ligimizi Tercih Etmelerindeki Sebeplere İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın Türkiye de oynayan yabancı oyuncuların süper ligi tercih etmelerindeki öncelikli sebeplerin (maddi olanaklar, vergi kolaylığından yararlanma, kariyer hedefi, gerçekten Türkiye de oynama isteği) neler olduğu konusundaki görüşlere ait bulgular:

Çalışmanın bu kısmında sorulan soruya katılımcıların tamamı yabancı futbolcuların ligimizi tercih etmelerindeki en öncelikli sebepleri maddi olanaklar bunun yanı sıra ülkemizde yabancı futbolculara uygulanan vergi imtiyazı, ve ligimizin kolay bir lig olduğu düşüncesinin hakim olduğu belirlenmiştir, verilen bu yanıtların yanı sıra ülkemizde futbolcuların disiplinsiz bir ortam ile karşılaştıkları ve bu ortamın futbolcunun lehine bir ortam olduğu konusunda görüş bildiren kişilerin sayısında hiç azımsanmayacak ölçüdedir.

Çalışmada sadece bir katılımcı ligimizdeki 5 büyük takımın Fenerbahçe Galatasaray Beşiktaş Trabzonspor ve Bursaspor un yabancı oyuncularının ligimizi tercih etmelerindeki bir diğer sebep olarak kariyer düşüncesine vurgu yapmıştır. Bu beş büyük kulüp aracılığı ile Avrupa kupalarında mücadele etmek konusunda ligimizin tercih sebebi olabileceğine vurgu yapmıştır.

Araştırmacı: Türkiye’de oynayan Yabancı Oyuncuların süper ligi tercih etmelerinde öncelikli sebep *(maddi olanaklar, vergi kolaylığından yararlanma, kariyer hedefi, Türkiye’de oynama isteği, vb.)* sizce neler olabilir?

K2 bu durumu maddi olanaklar ve vergi kolaylığı konusuna vurgu yaparak aşağıda belirtildiği gibi ifade etmiştir.

K2 *Bunu sıralarsak önce **maddi** olanaklar vergi kolaylığıda bunun içinde maddi olanaklar çok yüksek, ligimizin kalitesi ile kıyaslandığında bence fazla, maddi anlamda fazla değerde, hak etmedikleri değerde bence. Avrupa da 3 te bir paraya oynayacaklarına Turkiyede çokta zorlanmayacağını düşünerek aslında çokta kolay bir lig değil çokta yüksek paralara oynayabiliyorlar öncelikli etmen maddi etmenlerdir*

Eski bayan mili futbolcu ve akademisyen **K5** bu soruya verdiği yanıt ise ligimizde yabancı futbolculara sunulan maddi imkanların cazip olduğu konusuna vurgu yaparak aşağıda belirtildiği şekilde ifade etmiştir.

K5 *Bir kere kariyer hedefi olma şansı yok çünkü bizim ligimiz dünya ligleri ile kıyaslandığında çok önde bir lig diyemeyiz , dolayısıyla yabancı oyuncunun kariyer hedefi olarak burayı hedeflemesi demek çok ütöpik olur , istisnai olarak Türkiyeyi beğenip gelen oyuncular çıkıyordur, onun dışında kariyerinin son dönemlerinde yada ortalarında **maddi beklenti ile geliyorlar** gelme sebepleri maddi sebepler onun dışında kariyer hedefi söz konusu olacağını düşünmüyorum , dünya ligleri arasındaki yeri çok ön sıralarda değil ligimiz.*

Bir diğ er maddi olanaklara vurgu yapan **K11** düşüncesi ise çalışmaya  u şekilde aktarılmıştır.

K11 Bir defa astronomik rakamlar veriliyor, vergi kolaylığının olması birde belirli bir yaştan sonra geliyor insanlar.

***Araştırmacı:** Kariyer hedefi olmaktan çıkıyor mu ligimiz?*

K11 Tabi ki.

K7 soruya verdiği yanıtı bakacak olursak ligimizdeki vergi sistemi uygulamasının ligimizi tercih sebebi kıldığı yönünde görüş bildirmiştir.

K7 Ben bunun 2 temel noktası olduğunu düşünüyorum , 1 . si **vergi kolaylığı**        ispanyada % 45 in üzerinde bir vergi olayı , bunun net örneğini vereyim messi neymar olayı bildiğimiz bir tespit var cristiano ronaldonun aldığı para şu an v persienin aldığı eline geçen para olarak aynı , neden onun aldığı bir milyonsa yarısı vergiye gidiyor bizde van persienin aldığı **paranın** vergisi % 2 yi geçmiyor, bu çok büyük etken, bu olumsuz yönü bence.

Bir diğ er ortak görüş **K1** ise Avrupa da kariyer yapmış futbolcuların genellikle performanslarının d       noktasında ligimizi tercih ettiklerine ve disiplinsiz bir ortamın rahatlığına vurgu yapılmıştır.

K1 * yi oyuncuların bizi tercih etmelerindeki ana sebep tamamen daha çok para kazanmak , ya lılık dönemlerinde dibe vurmaya başlamışken tekrar zirveyi yakalamak. Onun dışında vergi olayının ülkemizde daha rahat olması mesela Etoyu  rnek verelim rahat adam. antrenmana gelmiyor adam.  ıkıyor gol  n  atıyor. kulübün üstünde bir isim. bunlar oluyor. ama kariyer yapayım Türkiye'de oynamalıyım diye a kla şevkle gelen oyuncu çok olduğunu düşünmüyorum.*

K10 konuya yaklaşımı ise ligimizin diğer liglere nazaran daha rahat ve mücadele gücü düşük bir lig olduğu görüşü aşağıda belirtilmiştir.

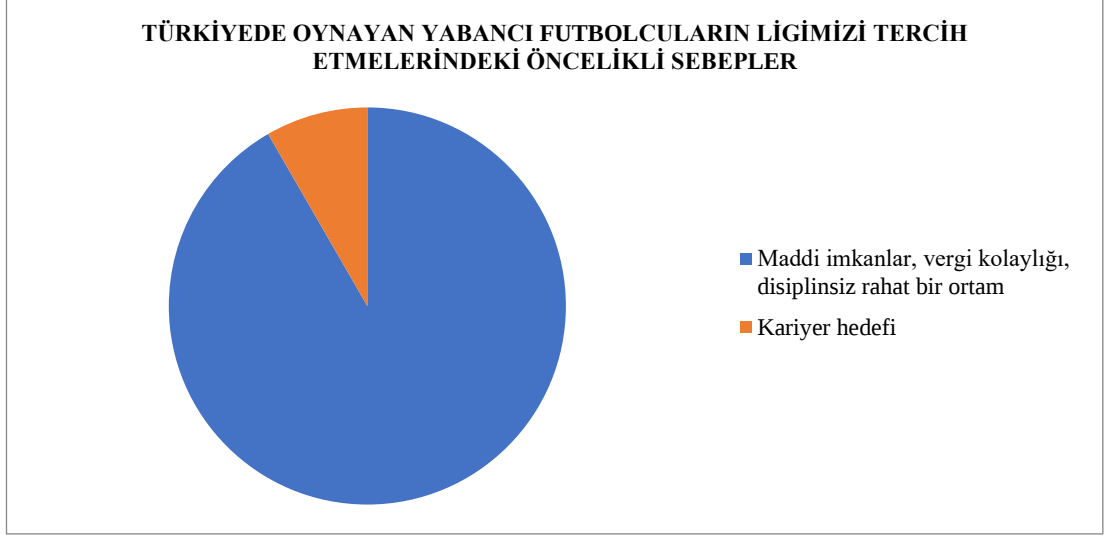
K10 *Türk futbolu gerçekten Türkiye de dışarıdaki Avrupa da ki özellikle yabancı liglerden çok **daha rahat** oynanıyor, çok daha mücadelesi düşük , biraz teknik beceriniz varsa parlamanız çok daha kolay oluyor , çünkü Türk futbolu 90 dk da güzel bir çalımla sizi bağrına basabilir, ama yurt dışında istatistiksel verilerle takıma ne kadar verim verdiğine bakılıyor , Türkiye de bir basın açıklaması yada sezonda attığı 2 golle sempati kazanması bir örnektir buna.*

Ligimizin kolay, disiplin açısından rahat bir lig olduğu için tercih edildiği görüşüne farklı bir açıdan bakan **K7** düşünceleri ise şu şekildedir.

K7 *Benim olumlu gözlemlediğim özellikle bu dünya kupasında milli takımları ile ilgili beklentileri olan oyuncular oluyor mesela quaresma, snejder bunun örneklerinden, tekrar milli olabilmek için, bizde mesela oyuncular Şampiyonlar Ligi, Avrupa liginde gösterdikleri performansları önemsiyorlar ve oradan seçileceklerini biliyorlar, diğer zor liglerde kendilerini yeterli düzeyde gösteremeyeceklerini biliyorlar, bizde ise tr de bu performansı sergilerim burada birkaç takım Avrupa kupalarına zaten katılıyor birkaç yarışmacı takım var zaten tekrar Avrupa da kendimi gösteririm, hem burada güzel para kazanırım, hem şu da bir aşkar burada Türkiye de **disiplin** açısından daha rahatlar Avrupa ya göre.*

Ligimizin tercih edilmesi konusunda daha pozitif bir bakış açısına sahip olan **K9** ise düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir.

K9: *Kariyer odaklı tercih sebepleri olabilir bizim çünkü yüksek maliyetlere yabancı oyuncu getiren takımlarımız Galatasaray Beşiktaş Fenerbahçe kariyer anlamında bu üç kulüp Trabzon ve Bursaspor 5 büyük kulüp ş.ligi olsun Avrupa ligi olsun farklı kategorilerde ülkemizi temsil ediyorlar bu kulüplere de kariyer odaklı geldiklerini düşünüyorum.*

Şekil 3.7. Türkiye de Oynayan Yabancı Oyuncuların Ligimizi Tercih Etmelerindeki Öncelikli Sebeplere Ait Sonuçlar

3.6. Kulüplerin Altyapı Yönetimleri ve Yabancı Futbolcu İlişkisi

Araştırmamızın Kulüplerin altyapı Yönetimleri ve Yabancı Futbolcu İlişkisinin ele alındığı bu periyotta.

- Futbol Kulüplerimizin Teknik Altyapılarının Değerlendirilmesi.
- Futbol Kulübü Yöneticilerinin Yerli ve Yabancı Oyunculara Olan Bakış Açılarının Değerlendirilmesi.
- Futbol Kulübü Yöneticilerinin Yerli ve Yabancı Oyuncu Transfer Politikalarının Değerlendirilmesi.

Başlıklı konular araştırılmıştır.

3.7. Futbol Kulüplerimizin Teknik Altyapıları Konusundaki Değerlendirmelerine İlişkin Bulgular

Çalışmamızın bu bölümünde katılımcıların neredeyse yarısı altyapı konusunda çok ciddi eksiklikler olduğunu, bu eksiklikler ile ilgili olarak altyapılarda sürekliliğin ve bilimselliğin olmadığını, bunun yanı sıra yatırımlar konusunda da önemli

yetersizlikler olduğunu, yönetimsel olarak sıkıntılar olduğunu, antrenörlerin yetersizliğine vurgu yapmışlardır. Nitekim Türkiye’de toplam 15 spor branşından ve 451 sporcu üzerinde yapılan bir çalışmanın verilerine bakacak olursak, “spor tesislerinin daha nitelikli kullanılması, iyi bir antrenör eğitimi ve sporcuların sağlıklı beslenmelerine ilişkin uzman ve yayın desteğinde bulunulmalıdır.” Şeklinde benzer düşünce yapısında veriler ortaya çıkmıştır (Sunay ve Saracaloğlu 1996).

Katılımcılardan diğerleri ise altyapı konusundaki benzer eksikliklerin devam ettiği görüşünün yanı sıra istisnai olarak birkaç kulübün başarılı olduğu konusunda görüş bildirmişlerdir.

Katılımcılardan sadece bir kişi altyapı konusunda eskiye nazaran olumlu gelişmeler olduğunu vurgulamıştır.

Araştırmacı: Türkiye’deki Futbol Kulüplerinin Teknik Altyapılarını nasıl değerlendirirsiniz?

Arş. Gör. **K1** antrenörlere verilen kısıtlı imkanlara vurgu yaparak konuyu şu şekilde yorumlamıştır.

K1 *Şimdi Türkiye de şöyle söyleyeyim altyapı hocaları en düşük ücretleri alırlar. Kendimde bir altyapı çalışanı olarak şunu söyleyeyim ayda aldığımız para mesela 1000 lira. Bu büyük takımlarda hadi 1500 olsun 2000 olsun. Ama üst yapıya geldiğimiz zaman bir a takımı hocası milyon dolarla oynuyor. İkincisi, altyapıda tesisleşme anlamında her kulüpte yeterli imkanlar yok. Bunun yanında sistem yok bilimsellik yok.*

K6 antrenör eğitiminin yetersizliğine vurgu yaparak konuya şu şekilde açıklık getirmiştir.

K6 *Fiziksel yapımız eskiden daha iyi biraz daha düzelmeler var onun dışında teknik alanda zafiyetimiz var, akademik alandan olmayanları oraya sokmayacaksınız yani ben futbol oynadım bilmem ne, yok olmaz, eğitim alacak mühür büzde olacak ikili akredite yapacağız, her şey buradan akademiden geçecek. bizde antrenörlük eğitimi verilen yerdekilerin hiçbir akademik unvanı yok 80 milyon tek kişi ile olmaz, eğitim olmalı gerçek eğitim ama.*

Bir diğer benzer görüş bildiren **K12** altyapıdaki eğitim yetersizliğine vurgu yaparak konuya aşağıda belirtildiği gibi açıklık getirmiştir.

K12 *Bence bu olay biraz daha pedagojik eğitsel, altyapıdan çocukların yetişmesi ekol yaratmak, yıllardır altyapıdan oyuncu yetişmiyor, yetkililere de kimse soru soramıyor. Altyapı konusunda mesela ajax kulübü dünyada bakınca çok etkileyicidir son on yılda bu tip şeylerin çoğalması görsel eğitim kasetlerine modellerine artık herkes ulaşabiliyor, burada gördüğüm şey şu pedagojik olan şeyler rant kaygısıyla deforme oluyor.*

K8 altyapılarda genç sporcuların haklarının nasıl yendiği konusundaki düşünceleri çalışmada şu şekilde yer almıştır.

K8 *Önce biz antrenörlerimizi yetiştirmemiz lazım yani önce idarecilerimizi yetiştirmemiz lazım ondan sonra iyi antrenör eğitimi vermemiz lazım ondan sonra altyapıyı düzeltmemiz lazım, yoksa orada görüyorum aileler geliyor aileler hocalara baskı yapıyor yada yönetime siyasi baskı yapıyor mesela çocukları oynayamayacaktır mecburen onların işlerini yapmak için çocuklarını oynatabiliyorlar. Öncelikle idari yönetimi düzeltmemiz lazım sonra altyapı antrenörlerine iyi eğitim vermemiz lazım.*

Bir diğer benzer görüş ise **K1** altyapı konusunda objektif olmayan değerlendirmeler ve yapılan ayrımcılığı gözler önüne seren açıklamaları çalışmada şu şekilde yer almıştır.

K1 Altyapıda tesisleşme anlamında her kulüpte yeterli imkanlar yok. Bunun yanında sistem yok bilimsellik yok ve ayrıca yetenek seçiminde referans deniyor ama aslında buna torpilde diyebiliriz, hani falancanın tanıdığı başkanın tanıdığı gibi faktörler de altyapıda yetenek seçiminde kaliteli oyuncuların hakkının yenmesine, elenmesine sebep oluyor. Mesela futbol okulları açıyorsunuz bir süper lig takımı olarak vatandaş da çocuğunu yetenekli görüyor ve yolluyor oraya. Şimdi bin tane kaydın var hepsinden 100lerce de para alıyorsunuz orada çok yetenekli bir çocuğu hiç referansı yok diye veya ailesi kulübe hibe yapmıyor diye seçmeyebiliyorsunuz. Bunlar yaşanmış olaylar. Seçiyorsunuz seçtikten sonra hoca değişikliği altyapı koordinatörünün değişikliği sebebiyle o geldiği zaman A oyuncusunu tutmuyor B oyuncusunu tutuyor çocuğun kariyeri ile oynuyor. Burada objektif değerlendirmeler söz konusu değil.

Bir diğer farklı görüş ise **K5** altyapı konusunda gerekli ve yeterli yatırımların yapılmaması konusuna değindiği aşağıda belirtilmiştir

K5 Altyapının olabilmesi için tabi ki buna yatırım yapmamız gerekiyor, bizimde günlük politikalarımızdan bugüne bakarsak çok fazla bir yatırım yok, çünkü günlük politikalarla yönettiğimiz zaman günlük başarılar işimize yarıyor gibi görünüyor, bu anlamda altyapıya önem verildiğini düşünmüyorum önem verilmiş olsa muhtemelen uluslar arası alanda çok daha başarılı olmamız gerekirdi düşünüyorum.

Katılımcılardan birçoğu kısmen başarılı buldukları kulüpler konusunda ortak düşünceleri **Altınordu ve Bucaspor** kulüpleri olduğu gözlemlenmiştir.

Bir diğer benzer görüşe hakim. **K10** Bucaspor'u başarı konusunda referans gösterdiği aşağıda belirtilmiştir.

K10 Teknik altyapılardan ben birkaç profesyonel kulübün altyapısını inceleme ve orada çalışma fırsatım olmadı bundan yaklaşık 3 sene önce Bucaspor un

altyapısında bulunma fırsatım oldu , o dönemki başkanımızın kişisel olarak altyapıya verdiği önem vardı.

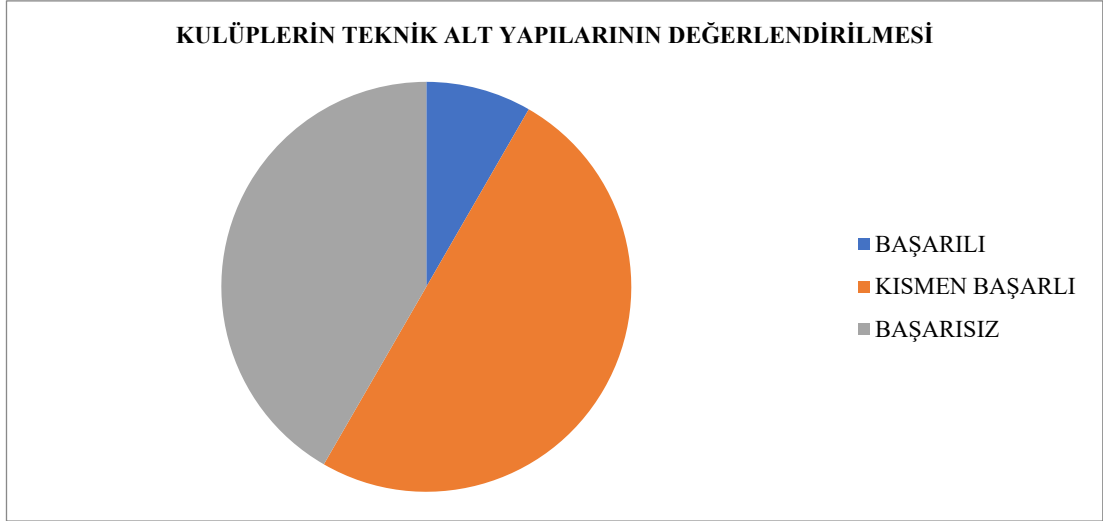
Genel çerçevede buca örneğinin çok az sayıda kulüpte olduğunu düşünüyorum o yüzden altyapıda sporcu kaybına uğruyoruz ve yetenekli sporcuyu yanlış antrenman programı ile sakatlama yoluna gidiyoruz , yetenekli oyuncuyu sistem uğruna kaybolmasına yeteneklerinin kaybolmasına sebebiyet veriyoruz.

Diğer bir benzer değerlendirmeye bakacak olursak katılımcılardan **K2** Bucaspor ve Altınordu örneğine vurgu yaptığı aşağıda görülmüştür.

K2 : *“Teknik altyapıları değerlendirmek için teknik altyapılarının olması lazım bence bir iki kulubun var boyle kurumsal sekilde sistemli çalışan. ikinci ligte iste **Altınordu** yu biliyoruz eskiden **Bucaspor** vardı teknik altyapıları tamamıyla felsefe ışığı orda bir öncelik vermek lazım oraya onlara on yargılı yaklaşılmamak lazım destek olmak lazım bu şekilde altyapıdan oyuncu çıktıkça altyapıya yatırım artacaktır teknik altyapıda önem kazanacaktır bence”*

Ülkemizdeki altyapı konusunda yeterli ve başarılı çalışmalarında olduğunu düşünen K9 un düşünceleri aşağıda şu şekilde belirtilmiştir.

K9 *Altyapı konusunda altyapı anlamında iyi çalışan kulüplerimiz var nitekim Gençlerbirliği olsun Altınordu olsun son zamanlarda buca aynı şekilde Bursaspor aynı şekilde baktığımız zaman özellikle diğer süper lig takımlarının üst düzey takımların altyapıları bunlar kadar iyi çalışmıyor, a takım seviyesindeki oyuncu profilleri bu kulüplerden doğmuş isimler , bunların altyapı düzenlerini nasıl yapıyorlar bilemiyorum ama başarılı buluyorum.*

Şekil 3.8. Türkiye’deki Teknik AltYapıların Değerlendirilmesi

3.8. Kulüp Yöneticilerinin Yerli ve Yabancı Oyunculara Olan Bakış Açılarının Değerlendirilmesi

Araştırmada, Katılımcıların Türkiye’deki Futbol Kulübü Yöneticilerinin Yerli ve Yabancı Oyunculara Olan Bakış Açılarının Değerlendirilmesi Konusundaki Düşüncelerine Ait Bulgular:

Çalışmamızın bu bölümünde katılımcıların neredeyse tamamı yabancı futbolculara tanınan pozitif ayrımcılığa vurgu yapmıştır, bu pozitif ayrımcılık konusunu açacak olursak;yabancı oyunculara bu ülkede tapıldığını, yöneticilerin yabancı oyuncuları profesyonel olarak görürken, yerli oyunculara bizim evladımız diyerek profesyonel olmayan bakış açlarına vurgu yapılmıştır, bunun yanı sıra yabancı oyunculara ödenen paralar, onlara tanınan tolerans, sözleşmelerindeki yüklü miktarlar ve tazminatlar ile yabancılara birçok konuda pozitif ayrımcılık yapıldığı vurgulanmıştır. Çalışmamızda sadece bir kişi; kulüp yöneticilerinin yabancılardan farklı kültürlerden gelmelerini göz ardı ederek, onların adaptasyon süreçlerini hesaba katmadan onlardan çabucak başarı beklentilerinin, yabancı oyunculara yapılan bir haksızlık olduğu yönünde değerlendirme yaparak yabancı oyuncuların negatif ayrımcılığa uğradıklarını belirtmiştir.

Yerli oyuncular konusunda ise katılımcıların genel düşüncesi; yöneticilerin, bizim çocuğumuz, camiamızın çocuğu, kulübün evladı, gibi profesyonel olmayan tarzda yaklaşım gösterdiklerine vurgu yapmışlardır.

Araştırmacı: Türkiye’de Futbol kulübü yöneticilerinin Yerli ve Yabancı Oyunculara olan bakış açılarını nasıl değerlendirirsiniz?

Katılımcılardan **K1** yabancı futbolculara tanınan maddi ayrıcalık ve disiplin hususundaki toleransa vurgu yaptığını aşağıda şu şekilde ifade etmiştir.

K1 *Brezilyalı, Avrupalı ne bileyim İspanyol bu ara Portekiz İspanyol moda eskiden Brezilya modaydı yabancı her zaman prim yapıyor. Yani bakış açısı pozitif. Daha fazla para veriliyor daha çok tolerans tanınıyor antrenmana geç geliyor ses çıkarılmıyor. Kampa geç katılıyor tolere ediliyor. Yani bunlar yaşanan şeyler.*

Bir diğer benzer görüşe bakacak olursak konu hakkında yabancılar uygulanan pozitif ayrımcılık ile ilgili **K:4** düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir.

K4 *Valla Türkiye de tabi tribüne taraftar çekebilmek için her sene yabancı oyuncular alınır ve böylece bir tribünlerde bir cazibe ortamı yaratılmaya çalışıyor her zaman Türk insanının yabancılar karşı daha fazla ilgisi var bu yaradılışımızda vardır . yani köy kahvesine yabancı turist gelince yerli turistten daha çok ilgi görür oturtur yemek çay kahve ısmarlarlar. Yani Türk insanının yapısında yabancıya karşı bir ona yakınlaşma onu daha hoş görme isteği vardır futbolda bundan nasibini alıyor futbol takımlarımız daha yabancı oyuncular yerlilere göre daha ayrıcalıklı muamele görmüşlerdir.*

Araştırmacı: Bu pozitif bir ayrımcılık mı hocam?

K4 *Bekliden şöyle genlerimizde misafir gelmiş ülkemizde bulunuyor ona nasıl işte odamızda yatağımızı serip ona masada bardak ve tabak ve sandalye*

koyduğumuzdaki ruh halimiz belki onu kulüpte memnun etme duygumuz abartılı bir şekilde dönebiliyor gereğinden fazla müsamahakar davranabiliyoruz.

Bir diğer katılımcı **K7** bakış açısı ise yabancı oyunculara tanın ayrıcalığının yanı sıra yönetim ve altyapı arasındaki kopukluğa da vurgu yapmıştır.

K7 *Yabancı oyuncu alırsak kaliteyi arttırırız yerli oyuncuya bakıldığı zaman daha olumsuz br bakış açısı sergiliyor onların gelişim açısından ama yabancı oyuncu dışarıdan transfer edilirse sanki çok daha kıymetli bir bakış açısı oluşuyor.*

Araştırmacı : *Burada yabancı oyunculara pozitif bir ayrımcılık mı var peki?*

K7 *Tabi burada pozitif bir ayrımcılık yapılıyor. Çünkü şöyle söyleyeyim bu da kayıtlara geçsin altyapıdaki bir oyuncunun kendini geliştirmesi o seviyeye gelmesi ile ilgili süreçte yöneticiler altyapı antrenörlerini tanımıyor.*

Katılımcı **K3** konuya bakış açısı ise yöneticilerin yerli futbolcuya gösterdikleri bizim çocuğumuz bizim evladımız tarzda ki yaklaşımları konusunda ki düşünceleri aşağıda şu şekilde ifade etmiştir.

K3 *Tabi yabancılara daha çok pozitif yaklaşım yapılıyor yerlilere daha çok bizim çocuğumuz onlar gene kendi evlatları gibi gördükleri için yabancılarıda daha çok misafir olarak gördükleri için tabi bu toplumumuzun kültürel yansıması el üstünde tutuluyor paraları onların hep söylenir paraları gunu gunune yatar ama yerli futbolcu para istediği zaman hain ilan edilir.*

Araştırmacı: *Bizim çocuğumuz kavramı çok profesyonellikte bağdaştırabiliyormusunuz?*

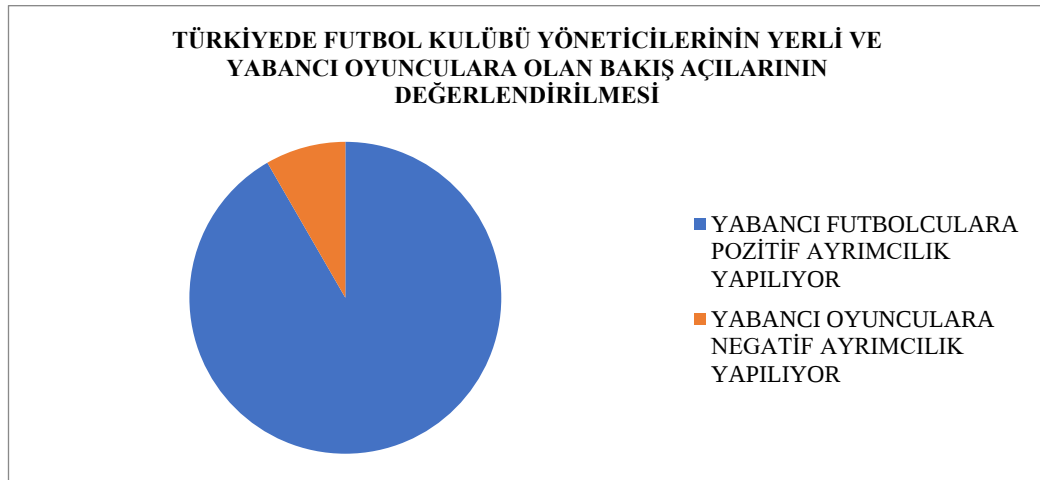
K3 *zaten Türkiye de profesyonellik falan yok.*

Bir diğerk benzer görüşe hakim **K2** yöneticilerin yerli futbolcuya yaklaşım tarzı olan kendi evladımız kavramı hakkındaki düşüncesi çalışmada şu şekilde yer almıştır.

***K2** Burada sıkıntılar var, yabancı oyuncu oyuncularını profesyonel olarak görürken Türk futbolcuları kendi oğulları kendi evlatları görerek değerlendirilip biraz daha haksızlık yapıyorlar, yani profesyonel futbolcu dünyanın her yerinde profesyoneldir, hakları bellidir bu haklar çerçevesinde değerlendirilir, Türk futbolcusu bizim bu bizim evladımız bizim çocuğumuz olarak değerlendirmelerini doğru bulmuyorum profesyonellikle bağdaştırmıyorum.*

Çalışmadaki tek farklı görüşe sahip **K9** ise kulüp yöneticilerinin yerli oyunculara nazaran yabancı oyuncuların farklı kültürlerden geldiklerini onların adaptasyon süreçlerinin göz ardı edilerek onlardan daha kısa zamanda başarı beklendiğini ve bu konuda yabancı oyuncuların haksızlığa uğradığına değinmiştir.

K:9 Yöneticilerimiz biraz profesyonel olsalar yada sporun içinden gelmiş olsalardı yabancı oyunculardan hemen başarı performans beklemek yerine onların apayrı bir kültürden ayrı bir ekolden geldiklerini hesaba katarak hemen onlardan başarı beklememeleri gerektiğini anlamaları gerekir diye düşünüyorum.

Şekil 3.9. Türkiye de Futbol Kulübü Yöneticilerinin Yerli ve Yabancı Oyunculara Olan Bakış Açılarının Değerlendirilmesine Ait Oranlar

3.9. Kulüp Yöneticilerinin Yerli ve Yabancı Transfer Politikalarının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

Araştırmanın Türkiye'de ki Futbol Kulüplerinin Yerli ve Yabancı Oyuncu Transfer Politikalarının Değerlendirilmesi Konusuna Ait Bulgular

Çalışmamızın bu kısmında katılımcıların neredeyse tamamı futbol kulüplerimizin transfer politikaları hakkında olumsuz görüş bildirmişlerdir. Bu konuda sadece bir kişinin olumlu görüşleri çalışmada yer almıştır. Bu görüşlere değinecek olursak,

Araştırmacı: Türkiye'deki Futbol Kulüplerinin Yerli ve Yabancı Oyuncu transfer politikalarını (*yabancı oyuncuların transfer sınırlamasının kaldırılması ve bunun yerli oyuncu transferine etkisi*) nasıl değerlendirirsiniz?

K1 konu ile ilgili kulüp yönetimlerimizin belli bir sistemde transfer yapmadıkları konusundaki düşüncelerini şu şekilde belirtmiştir.

K1 *Transfer politikalarımız sanayici mantığı ile ilerliyor. yani hangi futbolcuyu Getirirsem oradan ne kadar nemalanırım oradan komisyon ne alırım. bu tür şeyler olduğu için çok istişareye istişareye dayalı olduğunu düşünmüyorum. bir teknik heyetin toplanıp da gerekse yöneticiler teknik kadro elemanlarının toplanıp da kimi nasıl alalım gelirimiz ne olur giderimiz ne olur Bütçemiz nedir Bunları çok tartıştıklarını düşünmüyorum genellikle Kara Düzen Kimi alalım oo şunu Alalım Tamam basalım parayı Gelsin olsun öderiz çok bilimsel veya kurumsal bir sistem olduğunu düşünmüyorum.*

K2 düşünceleri ise yöneticilerimizin popülist transferler yapmak peşinde oldukları ve yapılan yabancı oyuncu transferlerinde oyunculara hak etmedikleri ücretleri ödedikleri konusundaki düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir.

K2 Yani yabancı transfer politikasını değerlendireyim öncelikle bazı kulüpleri takip ediyorum bazı kulüpleri sadece takımda yabancı futbolcu olsun diye yabancı transferi yapan takımlar var bu anlamada yöneticileri populist buluyorum, işte taraftara oynuyor brezilyalı gelsin, siyahı gelsin sahada farklı görünsün farklı renkler olsun biraz gereksiz transfer yaptığını düşünüyorum yerli futbolcu transferi konusunda hakettikleri paranın üstünde paralar veriliyor.

K3 ise kulüp başkanlarının başlarına buyruk hareket ettikleri ve transferlerde scout ekiplerinin yanı sıra menajerlerin önerisi ile bilimsel olmayan bir yöntemle transfer yaptıkları konusundaki düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir.

K3 Açıkçası çok çok eksiklikler var eskiden şey derlermiş kaset izleyerek oyuncu alıyorlarmış şimdi kaset ile izleyip oyuncu alma devri kapandı şimdi scouting sistemini getirmez dediler ama bunu uygulayan kulüp sayısı çok az aslında hepsinde bu ekip var ama başkan onları pek dinlemiyor.

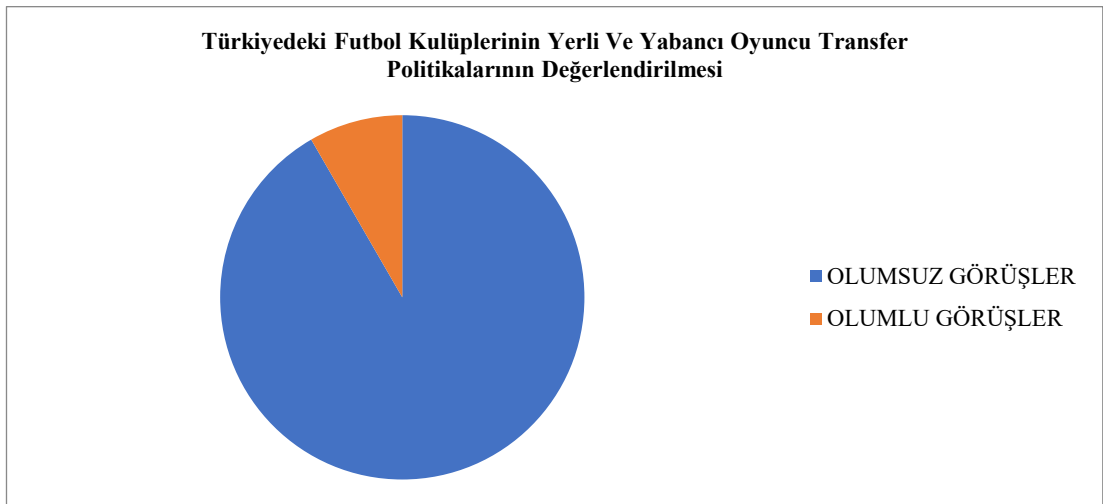
Scout ekibine diyorlar ki bize 3.5 milyon euro luk futbolcu bulun ön liberoda buluyorsunuz bunu almanız gerekiyor diyorsunuz 6 tane oyuncu öneriyorsunuz yönetime sunuyorsunuz yönetim gidiyor yakın bulduğu menajerlerden oyuncularını alıyor bu da tabî ki menajer nasıl oyuncu öneriyor daha fazla komisyon alacağı oyuncu öneriyor, kendince futbol görüşü doğrultusunda uyan oyuncu alıyor , tabi burada hiçbir bilimsellik yok scouting ekibi rapor sunarken bunları belli bir temele dayandırarak sunuyor hocaya ve başkana o yüzden bu scouting departmanı görünüşte bazı kulüpte var ama uygulamada transferler de etkisi %20 dir o yüzden büyük yanlış olduğunu düşünüyorum menajerle transfer yapılmaması gerekiyor ama şu anda bütün kulüplerimiz menajerlerin önerileri doğrultusunda transfer yaptığı içinde transferlerde çok yüksek oranında başarısızlık var.

Yerli oyuncu transferi konusunda **K4** düşünceleri ise ; yerli oyuncu transferlerini başarılı görmemenin yanı sıra yerli oyunculara gereken şansın tanınmamasını şu şekilde dile getirmiştir.

K4 Yerli oyuncu transferini maalesef çok iyi değerlendirmiyorum . yerli oyuncuların yabancı kuralı olmadan evvel genç olanlarını mı oynatıyorduk sanki ? yabancı oyuncu olmadığında da yerli yetişmiş oyuncuları değerlendirmiyorduk , yani altyapı ve gence yatırım yapmak zihniyetimizde olmadığı için direk olarak bunu neden olarak görmüyorum öncelikle bizim daha tahammüllü gençlerin yanında olan onlara sabreden destek olan bir anlayışımız ve kulüp yönetimimiz antrenör ve seyirci gibi faktörler olursa ben bir değişim olabileceğini düşünüyorum.

Çalışmamızın bu kısmında TEK olumlu yönde görüş bildiren **K12** şu anki transfer politikalarının daha doğru, daha bilimsel, daha olumlu olduğu yönündeki yorumu şu şekildedir.

K12 Bu konuda çok büyük gelişme olduğunu düşünüyorum duyularım ve gözlemlerimle , artık bir takım hakkında bir oyuncu hakkında teknoloji sayesinde detaylı bilgi sahibi olmak eskiden bir iki maçını izleyip maç kasetinden seçerdiniz, şimdi çok detaylı bilgiler var bu konu sektör oluşturdu ,adamin bir sene 2 sen önceki geçmişine ait çok fazla bilgiye sahip olabiliyorsunuz,, sonuçta kolaylaştı kulüplerde bu olaya ciddi şekilde yaklaşıyorlar, oyuncu alırken felsefelerinin uyduğuna yaşam biçimine bakıyorlar,transferde son anda dönen kulüpler var.

Şekil 3.10. Türkiye de Futbol Kulüplerinin Yerli ve Yabancı Oyuncu Transfer Politikalarının Değerlendirilmesine Ait Oranlar

3.10. Türk Futbolunda Değişen Yeni Yabancı Kuralı Hakkındaki Akademik Görüşler (Çalışmanın Ana Teması)

3.10.1. Türkiye Futbol Federasyonunun Uygulamaya Koymuş Olduğu Yeni Yabancı Sınırlamasının Ortadan Kaldırılmasının

Araştırmamızın ana temasını oluşturan bu bölümde

- TFF. nin uygulamaya koymuş olduğu yeni yabancı sınırlamasının ortadan kaldırılmasının alan uzmanı akademisyenler nezdinde değerlendirilmesine ilişkin bulgular
- Araştırmanın T.F.F nin yabancı oyuncu sınırını kaldırılması kararının futbolumuz ve altyapılarının ne yönde etkileyeceğine ait görüşlerin yansıtıldığı bulgular.
- Son olarak konuyla ilgili katılımcıların eklemek istedikleri genel görüşlere

Yer verilmiştir.

TFF. nin Uygulamaya Koymuş Olduğu Yeni Yabancı Sınırlamasının Ortadan Kaldırılmasının Alan Uzmanı Akademisyenler Nezdinde Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular:

Çalışmamızın ana temasının yer aldığı bu kısımda katılımcılara yabancı oyuncu sınırının ortadan kaldırılması konusundaki düşünceleri sorulduğunda **çok orantılı bir sonuç ortaya çıkmıştır,** toplam 12 katılımcıdan **4ü bu kuralın değişmesini olumlu bulmuştur,** katılımcıların **4ü ise bu kuralın değişmesini olumsuz olarak değerlendirmiştir** , katılımcılardan **3ü ise değişen yabancı sayısının futbolumuzu hem olumlu, hem de olumsuz yönde etkileyeceğini belirtmiştir.** Katılımcılardan sadece 1 i konu hakkında kararsız olduğunu belirtip sadece bekleyip görülmesi gereken bir sistem olduğu konusunda görüş bildirmiştir.

Türkiye Futbol Federasyonunun uygulamaya koymuş olduğu yabancı oyuncu sınırının ortadan kaldırmasını nasıl değerlendirirsiniz?

3.10.1.1. Olumlu Yöndeki Görüşler

Araştırmacı: Türkiye Futbol Federasyonunun uygulamaya koymuş olduğu yabancı oyuncu sınırının ortadan kaldırmasını nasıl değerlendirirsiniz? Sorusuna karşılık **katılımcı 1** uygulamanın ekonomik boyutuna değinerek yabancı sınırlamasının kaldırılmasının doğru bir karar olduğu konusundaki düşüncelerini bize şu şekilde aktarmıştır:

K1 *Münasip yani uygundur, çünkü uyguladık tam tersini gördük ki beş para etmez futbolcular çok değer kazanıyor buda Türk futboluna daha çok zarar veriyor bizim insanımız insanı parayı sevdiği için messi mesela paraya doymuştur o artık Ronaldo dan daha iyi nasıl olurum derdinde bu sene 40 golu gecermiyim derdinde bu idealleri bizim futbolcuların idealleri yok daha çok nasıl kazanırım derdinde yabancı daha çok kenini gerçekleştirme olarak bakıyor olaya bizimkisi son model arabaya nasıl binerim yaşam standardımı nasıl yükseltirim gibi düşünce mevcut.*

Yabancı oyuncu sınırlamasının kaldırılmasını doğru bulan bir diğer katılımcı **K2** ise uygulamanın özellikle daha önceleri Anadolu kulüplerinin yerli oyunculara belirlemiş oldukları astronomik rakamlara vurgu yaparak şunları söylemiştir.

K2 Olumlu bakıyorum açıkçası dediğim gibi futbolcunun yabancı Türkiye genci yaşlısı olmaz sahada futbolcu ne veriyorsa o dur. Türk futbolcusunun onunu açmak anlamında değerlendirsek zaten iyi futbolcu sure alıyor iyi futbolcu bir noktada kendini ortaya koyuyor bu anlamda yabancı sınırının kalkmasını olumlu buluyorum özellikle Anadolu takımlarının Türk futbolcularını satarken kullandığı bu durumun yabancı sınırını ortadan kalkması rahatlatmış kulüpleri bence olumlu bir durum.

Yabancı sınırlamasının kaldırılmasının olumlu bir karar olduğunu belirten **K:3** eskiden futbolcuya dayalı bir sistem ile sahaya çıkan takımlar için avantaj olacağı yönündeki düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir.

K3 *Bence şu anda yabancı sınırı olumlu derecede bir değişti ama tamamen kaldırılrsa daha iyi olur çünkü iyi futbolcu her zaman her yerde oynar burada da oynar Hollanda da da oynar ispanyada oynar siz kendinizi geliştireceksiniz bizim eski sistemimiz futbolcuya dayalı bir sistemdi ve kendilerini hiç geliştirmiyorlardı nasıl olsa sahaya çıkacak oyunculardan 6 tane türk yazcaklar diyorlardı şimdi öyle bir şey yok sahaya 11 yabancı yazabiliyorsunuz.*

Yabancı sınırın kaldırılması konusunda bir diğer olumlu görüş bildiren **K9** bu uygulamanın takımlarımızın Avrupa da başa baş mücadele etmesi için gerekli bir uygulama olduğu konusundaki görüşleri şu şekilde çalışmada yer almıştır.

K9 Bu uygulamanın diğer Avrupa takımları ile başa baş seviyelere gelmesi açısından bu sistem uygulanıyor belki maliyetler yüksek tutuluyor bir takım ne kadar iyi oynarsa oynasın bir Avrupa mücadelesine çıktığı zaman hiç çıkmamış bir takım afallayabiliyor Avrupa da ki oyun sistemi oyun anlayışı çok farklı Avrupa da ki hakemlerden bile görebiliyoruz orda oyun anlayışı daha akıcı iken bizde hakem kararları ile kesilen oyunu soğutan bir futbol izliyoruz, mesela bir ingiltere oyunun devamlı aktığını görüyoruz 90 dk içinde topla oynanan sürenin 60 veya 70 dk ların üstüne çıktığını görüyoruz tr de bakınca bu süre topun oyunda kalma süresi çok kısa , daha farklı bir oyun sistemi var süper lig deki takımlarımız içinde avantaj olduğunu düşünüyorum.

3.10.1.2. Olumsuz Yöndeki Görüşler

Yabancı oyuncu sınırlamasının kaldırılması kararını doğru bulmayan görüşlere bakacak olursak **KATILIMCI 8** durumu çok negatif bir tablo çizerek açıklamıştır.

K8 : “ Türkiye de sonun başlangıcı olarak değerlendiriyorum çünkü bir sınır getirilmeli kendi öz kaynaklarının önü açılmalı sınır getirilmeli yani serbest bırakılmamalı”

Bir diğer sistemi eleştiren negatif yöndeki düşüncayı ele alacak olursak **K11** konu ile ilgili düşüncesini altyapılardaki olası etkileri de göz önünde bulundurarak şu şekilde ifade etmiştir.

K11: *Türk futbolunun ilerlemesine yönelik vurulan bir balta tabiri caiz ise , çünkü bu sınır kalkınca istendiği kadar yabancı oyuncu oynatılabilecek tamamen dışarıya yönelim söz konusu , ama sınırlama olunca altyapıda mevcut olan var olması gereken sporcular faydalanılması gereken oyuncular serbest olduğu durumda tamamen göz ardı edilecek, ama diğer türlü sınırlılık getirilirse mecburen onlara daha çok değer verilecek, bu şekilde yerli tutmak zorunda olacak, böyle olunca yerlilerden en iyisini oynatacak yetenek seçiminde daha yeterli ve kuvvetli hale gelecek”*

Katılımcılardan **K12** Yabancı sınırının kaldırılmasına karşı çıktığını ve bunun büyük zarar verdiğini şu sözlerle ifade etmiştir.

K12: “yabancı sınırının olmasından yanayım her şeyde sınıra karşıyım değişkenler vardır bir şeye kesin yok diyemezsiniz, madem büyük rant var büyük denge kurmak zorundasınız, bu sistem size büyük zarar veriyor, altyapıdan gelen çocuk belli noktaya geliyor beklemede bırakılıyor , çünkü büyük oyuncular alınmış , bu durum arz talep diyorsunuz ama yetişmelerine zara veriyor, en bariz kaleci örneği”

3.10.1.3. Hem Olumlu Hem Olumsuz Yöndeki Görüşlerden Bazıları

Katılımcılardan **K10** sistemin futbolcu maliyetlerinin düşmesi noktasında kulüplerimize avantaj, altyapıdan yetişecek oyuncular konusunda ise handikap oluşturacağı konusundaki düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir.

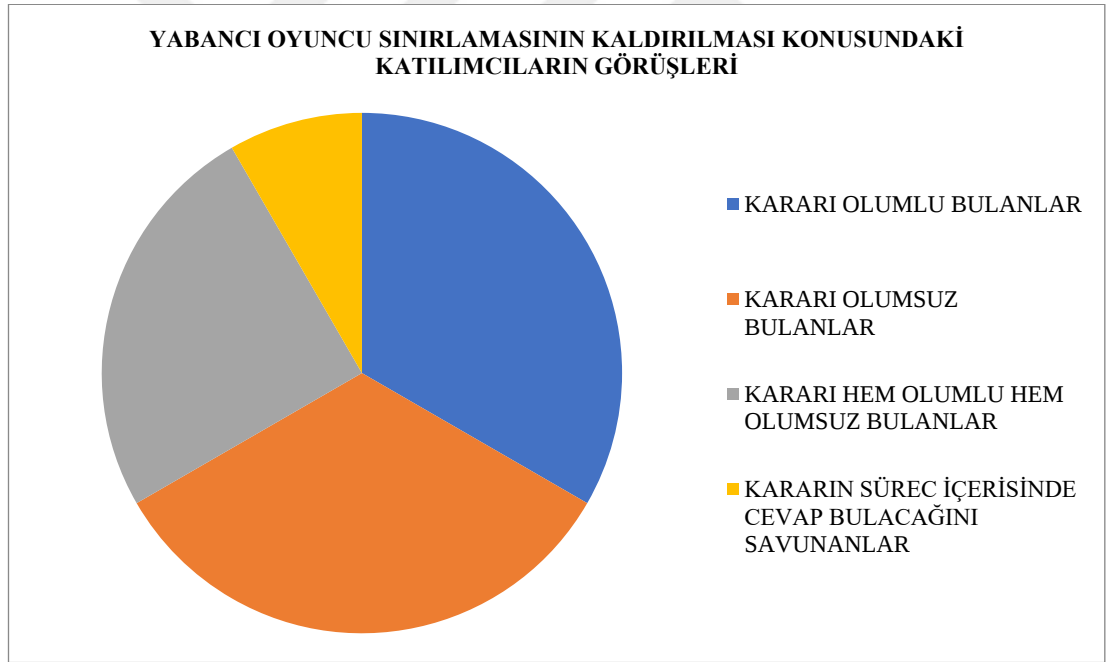
K10 : *“Ben açıkçası olumlu düşünüyorum şundan dolayı olumlu düşünüyorum maliyetlerini çok artmasına engel olacaktır çünkü daha fazla verim alabileceğiniz bir futbolcuyu yurt dışından getirtip oynatabiliyorsunuz ama şu yönden bir handikap var yabancı sınırı varken bile altyapıdan sporcu çıkması zor iken yabancı sınırının kaldırılması sonrası daha da zorlaşacağını düşünüyorum. Çünkü Türk futbolundaki piyasanın yüksekliği belki altyapı oyuncularını yönlendirme imkanı olabiliyordu daha düşük maliyetli oyuncuları kazanabilme politikası ile altyapı oyuncuları daha bir fırsat buluyordu bu konu itibarı ile altyapıya zarar verecektir”*

Bir diğer katılımcı **K7** ise kuralı çift taraflı düşünmek gerektiği ve ligimize katkı sağlayacağı fakat oyuncular açısından bazı handikaplar oluşacağı yönünde görüş belirtmiştir. -+

K7: *‘Yabancı sınırın kalkması çift taraflı düşünülmeli yabancı sınırının kalkması lige bir katkı sağlayacaktır, ama bu kısa süreli olacaktır hani sadece yerli olsun hep yerlilerle oynayalım da demiyorum ama tamamen yabancı olması da sağlıklı değil yabancı olayında belli bir sınırı olması lazım , burada önemli olan şu dünyada ıspanyada İtalya da İngiltere de farklı liglerde bu ülkedeki oyuncular diğer liglerde yer alıyorlar rahatlıkla , bizim Avrupa da oynayan Türk oyuncu sayımız o kadar az ki böyle olunca da yabancı sınırını kaldırmak size zarar verir hale geliyor bizde şöyle olmuş olsaydı yüzerce oyuncumuz en azından 50 60 oyuncu Avrupa da yer olsaydı yabancı sınırını kaldır önemli değil bu zaten bizim ligimizin kaliteli olduğunu bir şeylerin doğru gittiğini gösteriyor bizde öyle bir durum yok”*

Katılımcılardan **K4** uygulamanın zaman içerisinde cevap bulacağına dair görüş belirtmiştir.

K4: “Yabancı oyuncu sınır kaldırılması Türk futbolunu nasıl etkiler Türk futbolunu ne yönde etkiler kısmına gelince biraz daha bekleyip değişimi görmek lazım , sonra bakalım yabancı oyuncuların gelmesi Türk oyuncular için bir rekabet ortamı yaratıp daha iyi yaptı mı performansında gelişim gördü mü yoksa bu oyuncular zaten sure bulamadıkları için tamamı ile küsüp olaydan vazmı geçtiler bunun için zamane ihtiyaç var ,, ama milli takıma bakınca genelde yurtdışından oyuncular tercih ediliyor , demek ki şu an oyuncular böyle bir rekabete girmek ile ilgili henüz çok olumlu sinyaller vermiyorlar, aceleci davranmamak biraz daha beklemek lazım bu sistem , bekleyip öyle karar vermek lazım”

Şekil 3.11. Yabancı Oyuncu Sınırlamasının Kaldırılması Konusunda Katılımcıların Görüşlerine Ait Oranlar

3.10.2. Araştırmanın T.F.F Nun Yabancı Oyuncu Sınırını Kaldırılması

Kararının Futbolumuz ve AltYapılarının Ne Yönde Etkileyeceğine Ait Görüşlerin Yansıtıldığı Bulgular

Çalışmamızın son kısmında katılımcılara yönelttiğimiz yabancı sınırının ortadan kaldırılması sonrası futbolumuz ve teknik altyapılarının ne yönde etkileneceğine **verilen yanıtlar bize bariz bir çoğunluk olmadığını göstermiştir** Katılımcıların yarısı alınan bu kararın Türk Futbolu üzerinde olumlu etkilerinin olacağını savunup diğer taraftan altyapılar konusunda zarar vereceği düşüncesine sahiptir, diğer taraftan katılımcıların bir kısmı ise kararın türk futbolu ve altyapılar konusunda her hangi bir etkileşimin olmayacağını savunmuştur, katılımcılardan diğer bir kısım ise kararın türk futbolu ve altyapılar konusunda da her hangi bir faydasının olmayacağı düşüncesini benimsemiştir.

Türkiye Futbol Federasyonu yabancı oyuncu sınırını kaldırması Türk Futbolunu ve AltYapısını ne yönde etkiler?

Futbolumuz ve Teknik AltYapılarımızın Olumsuz Etkileneceği Yönünde Fikir Beyan Eden Katılımcılar

Katılımcılardan **K5** uygulamanın sadece kısa yoldan başarı getireceğine dair düşünceleri şu şekildedir.

K5:'' Tabi ki olumsuz yönde etkiliyor ha yani az öncede dediğim gibi parası olan kulüpler günlük politikalar üreterek kısa yoldan başarı elde etmek adına yabancı oyuncu transferine yöneliyor, ama uzun vadeli başarı bekliyorsak altyapıya önem vermemiz şart, ülkemizde bu şekilde hareket eden kulüp çokta fazla yok''

Katılımcılardan **K7** ise uygulamanın özellikle altyapı antrenörlerine olumsuz yansıtacağı yönündeki düşünceleri şu şekildedir.

K7:” yani zaten altyapılarımızda kaliteli eğitim yok bahsettik birde yabancı sınırı kaldırılınca bundan antrenör etkileniyor antrenör sporcunun kişisel gelişimi sporcuya vereceği şeyler ortadan bir anda silinip gidiyor, şunu biliyor antrenör bir sporcuya zaman harcıyıp ne kadar kendimi ispatlayabilirim antrenör bunu biliyor altyapı antrenörleri altyapının başarısı şampiyon olmak kupa almak madalya ile ölçülüyor net olarak, yetiştirdiği sporcuyla ölçülüyor,antrenör bunu biliyor”

Katılımcılardan **K11** ise yine benzer şekilde bu uygulamanın altyapıya verebileceği zararlar konusuna değinmiştir.

K11: “ hemen hemen her soruda buna değinmeye çalıştım yetenek seçimi dediğimiz olayın futbolcu yetiştirme Türkiye futbol federasyonu varsa bu bünyede bulunan futbolcuları ele alması yetiştirmesi gerekiyor bu sınırlamanın kalkması ile birlikte altyapıya verilen önem azalmaya başlıyor 10 sporcu üst kategoriye çıkacaksa bunlardan sayı azalarak 2 ya da 3 e düşebiliyor, çünkü yukarıya zaten dolu çıkardığı zaman alabileceği adam yok böylelikle de yavaş yavaş altyapıya zarar vermeye başlıyor dediğim gibi milli takıma kadar etkiliyor”

Futbolumuz ve Teknik AltYapılarımız Konusunda Herhangi Bir Değişim Gelişim ve Etkileşim Olmayacağı Yönünde Fikir Beyan Eden Katılımcılar

Katılımcılardan **K1** yabancı sınırlaması kalktıktan sonra sistemin futbolumuzda çok bir değişiklik yapacağını düşünmediği konusundaki düşüncelerini şu şekilde yansıtmıştır.

K1: “Şimdi yabancı sınırını kaldırılması hani belki Turk futbolcuların üst yapıda şans bulmasını engelliyor gibi düşünülebilir ama bu sınırlama kalktıktan sonra altyapıdan çok a takıma çıkaran takım hatırlamıyorum ben yan çok bir değişiklik yapacağını düşünmüyorum altyapıda iyi olan oyuncu sistem iyi olsa mantalite iyi olsa zaten ust yapıya çıkacaktır yani bizde çok nadir uc bes antrenor var genc yetenekleri sahaya sureyim risk alayım diyen kimse bu riski almıyor yani

yabancı sınırı kalksada bu böyle yanı kalkmasada bu böyle çok etkileyeceğini düşünmüyorum.”

Katılımcılardan **K2** ise alınan bu kararın altyapıyı hiç bir şekilde etkilemeyeceğini bize şu şekilde açıklamıştır:

K2: “ *hiçbir şekilde etkilemez zaten Türkiye de altyapı sistemi yok parca parca bölük bölük altyapılar ortaya çıkmış başarılı olmuş tekrar tasfiye edilmiş bu anlamda yabancı sınırı artması azalması sıfıra inmesi 100 e çıkması altyapıyı etkilemez cunku altyapı politikası yok olmayan bir sistem üzerinden konuşmanın anlamı yok farz edelim sistem var zaten futbolcu ıyı ise yabancıların ıcerısındede oynar etkilemez.”*

Katılımcılardan Bir diğer benzer görüşe sahip **K3** ise Türkiye de futbolcu yetiştirilecek bir ortamın olmadığına vurgu yaparak düşüncelerini şu cümleler ile ifade etmiştir.

K3: “ *Türk futbolu ve altyapısını etkilemez bence çünkü bugün TFF ile yabancıyı yasaklasanız da yani sıfır yabancı ile oynanacak deseniz bile bence futbolcu yetişecek bir ortam yok Türkiye de. çünkü antrenörler başarıya odaklı takımlar çıkarıyorlar biz bugün kazanalımda yarın önemli değil diyorlar herkes kendisini düşünüyor Anadolu kuluplerinde goruyoruz şte deplasmana gıden takımlar futbolu çirkinleştirmek anlamında her şeyi yapıyorlar zaten iyi futbol oynanan ülkede iki üç tane takım var göze hoş gelen”*

Futbol açısından Olumlu fakat altyapılar konusunda Olumsuz Yönde Etki Oluşturacağına Dair Fikir Bildiren Katılımcılara Ait Görüşler

Katılımcılardan **K12** konu hakkında alınan kararın futbolumuzu pozitif etkileyeceğini ama altyapıyı ise negatif yönde etkileyeceği konusundaki düşüncelerini şu şekilde aktarmıştır

K12: “ kısaca altyapıyı olumsuz etkiler ama Türk futbolunun başarısı ise mesele başarıya gitmenin yolu iyi oyuncular olmalı, iyi oyuncuları alırsın başarıya gidersin, ama sürengenlik olmalı, döngüsü olacak, sürekli bir standardı yakalamak lazım, yine yabancı oyuncu alırsın başarısı diyorsan başarı için 17 faktör sayarlar ama 5 tane temel yıldız oyuncu ile şampiyon olursun. Teorik olarak ama altyapı diyorum, tercihim bundan yana kullanıyorum, futbolumuza pozitif katkıları olacak ama altyapı açısından da zararı var 2 boyutlu, ama bana sorarsanız altyapı önemli olan.”

Katılımcılardan **K10** ise mevcut oyuncuların kalitesinin artması açısından olumlu ama altyapılar açısından negatif etkileyeceği yönündeki fikirlerini şu cümleler ile ifade etmiştir.

K10: “Altyapıyı negatif etkileyeceğini düşünüyorum yabancı sınır olmadan da A takıma çıkmak zor iken, sınır kalkınca daha düşük maliyetli oyuncuların gelmesi ile altyapıdan oyuncu çıkması zorlaşacaktır, ama şu anki mevcuttaki oyuncuların kalitesinin artacağını düşünüyorum, yabancı sınırı kontenjanı ile daha kritik bölgelere istenilen transferler yapılamıyordu fakat sınır kalkınca alternatif transferler yapılacak, yani altyapıya negatif yönlü üst yapıya iste pozitif etki edeceğini düşünüyorum”

Katılımcılardan **K9** konunun aslında kulüp yönetimleri ile alakalı olduğuna vurgu yaparak konu ile ilgili düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir.

K9: “süper lig anlamında futbolumuza değer katacağını düşünüyorum ama ingilterede de yabancı sayısı sınır yok bildiğim kadarıyla, bu kulüplerin yönetimi ile alakalı şimdi sen yabancı sınırını kaldırıp tamamını yabancı oyuncu yaparsan kadronun bunun ülke futboluna bir faydası olmaz , ama altyapısal olarak hiçbir oyuncu yetiştiremez duruma gelirsın bunu sınırlandırmadan sınırsız yabancı ile de yapılabilir”

Katılımcılardan K6'nın benzer görüşleri ise şu şekilde çalışmaya aktarılmıştır

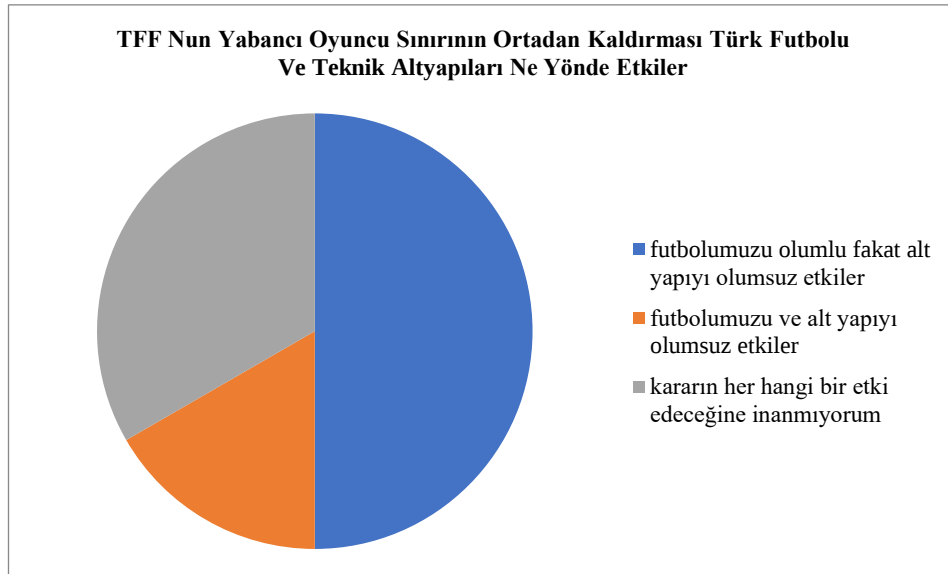
K6: “futbolumuz pozitif yönde gelişeceğini düşünüyorum, yani türk futbolu çağ atlar. , ama gençlerin önüne engel olur bizim ülkenin futbolu akan nehire benzer önüne set koyacaksınız ki boşa akmayacak çok önemli bu.”

Katılımcılardan k8'in düşüncesi yine benzer şekilde çalışmaya aktarılmıştır

K8 yabancı sınırı kaldırılması altyapıdaki baskıyı arttırıyor . altyapılara olan önem daha da azalıyor orada yetişip bir üst kümeye çıkacak sınır kalktıktan sonra üst lig yabancı oyuncu dolu ben hangi yabancı oyuncuyu oynatacam bizi yabancı oyuncuların dışarı gitme gibi bir durumu yok bir kaçtanesi gidiyor bir arda var kaç milyonluk ülkede .

Araştırmacı :ligimizdeki futbolu olumlu yönde etkilermi?

Futbola görsel olarak artı değer katar ligler daha hareketli daha canlı olur ama dediğim gibi Türk futbolu geriye gider bu sefer alttan oyuncu gelmez.

Şekil 3.12. TFF Nun Yabancı Oyuuncu Sınırlamasının Kaldırılması Türk Futbolunu ve Teknik Altyapıları Ne Yönde Etkileyeceğine Dair Görüşler

3.10.3. Son Olarak Katılımcıların Eklemek İstedikleri Genel Görüşler

Çalışmamızın son kısmında katılımcıların çalışmaya dair genel olarak eklemek istedikleri genel bakış açılarına yer verilmiştir. Katılımcıların bazıları çalışmanın sonunda araştırmaya verdikleri katkılardan ötürü teşekkür edilmiş ve buna karşın aynı şekilde kendilerinin de teşekkürlerini iletmeleri sonrası mülakat sonuçlanmıştır. Bazı katılımcılar ise çalışmanın önemli ve üzerinde durulması gereken bir konu olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir, diğer katılımcılar ise futbolumuz ile alakalı olarak birçok önemli detaya değinmişlerdir, bunlar çalışmaya aşağıda belirtildiği şekilde aktarılmıştır.

Konuyla ilgili olarak eklemek istediğiniz başka bir şey var mı?

Katılımcılardan **K1** futbolumuzdaki temel sorunun aslında zihniyet problemi olduğuna vurgu yaparak şu şekilde ifade etmiştir.

K1: “ zihniyet değişmediği sürece bu iş para ile tesis ile düzelmez önce zihniyet düzelmeli bu düzeldiği zaman ülkede birçok şey düzelecektir. tamamen temel bir zihniyet sorunu bu çözülmediği surece hiçbir şey düzelmez Türkiye de tek sorun futboldaymış gibide düşünmemek lazım temel sorun zihniyet sorunu diyorum size çalışmanızda başarılar diliyorum ”

Katılımcılardan **K3** ise futbolun finansal boyutuna vurgu yaparak düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir.

K3: “Bence yabancı sınır tamamen kaldırılmalı, ama şöyle kural getirilebilir altyapıdan çıkan oyuncularını oynatan kulüplere teşvik getirilebilir belki, oynatmasa bile yedek kulübesinde bekletebilir birde bence ekonomik açıdan futbol takımlarına maaş sınırlamalarına üst limit getirilmeli ama finansal fair playden bahsetmiyorum daha çok nba modelinden bahsediyorum. ”

Katılımcılardan **K4** ise Türk futbolunun mutlak surette gençlere yatırım yaparak ve eğitimin gücüne inanarak çok daha farklı yerlere geleceğine vurgu yapmıştır.

K4: *Türk futbolu sabrederek gençlere yatırım yaparak eğitime inanarak ülke futbolunun gelişimini tüm yurda yayarak okullara girerek üniversiteler ile işbirliği yaparak samimi bir şekilde belediyelerin tesis avantajlarını da yanına alarak beş yıldızlı statlar yapmak yerine keşke 25 tane semt sası semt spor salonu yapılırsa mantığında olan bir insanım, tabi onlarda ihtiyaç var ama Türkiye nin evvel emirde sokak aralarına semt sahalarına mahallelere girip tesis yapmak lazım, mahalli idarelerin gerekirse her mahalle muhtarlığı bir mahalle takımı kurarak federe olup amatör liglere girmesi lazım yani tabanda yerel bir örgütlenmenin Türk futbolunu yukarıya taşıyacağını düşünüyorum, amatörde bu kadar az maç ve al yapı takımı ve az kulüp sayısı ile üst sırada bir başarı elde etmemiz zor. dolayısıyla temel noktamız yerel örgütlenmeyi bölgesel bölgeselden ulusala, ulusaldan uluslararası boyuta bir doğru piramidin oluşturulması bu doğrultuda önce yerel örgütlenmeyi belediyelerle okullarla milli eğitim bakanlığı ile çok iyi kurgulayarak bol tesis bol yarışma yaparak yukarıya doğru iyi oyuncuların çıkabileceğini düşünüyorum Türk oyuncusu futbolu çok seviyor futbola Yatkın yeterki iyi organize olalım çok maç yaptıralım.*

Katılımcılardan **K5** ise altyapıya önem verilmesi ve eğitimli insanların değerlendirilmesi gerektiğini ve planlamaların uzun vadeli yapılması gerektiğine vurgu yapmıştır.

K:5 *Altyapı tabii ki önemli altyapıya önem vermediğiniz sürece Türk futbolundaki bariz sorunları aşmamız çokta mümkün görünmüyor, bununla ilgili planlamaları uzun vadeli yapmak zorundayız, bunu yaparken de birazda şey var konu ile uzmanlaşmış bir sürü insan işsiz bir şekilde geziyor, yani mezun olan bizlerde diğer üniversitelerden istihdam olanaklarını arttırmak gerekiyor, en azından bu insalardan fikir alınması gerekiyor, her yıl yada her 5 yılda bir en iyinin daha iyinin nasıl yapılacağına dair fikirler alınması gerekiyor o yabancılara yatırılan paraların artık birazda altyapıya harcanması gerekiyor. Özellikle büyük kulüplerin*

Katılımcılardan **K9** un çalışmaya ile ilgili eklemek istedikleri görüşü şu şekilde ifade etmiştir.

K:9 “Çalışma gayet güzel bir çalışma yapıyorsun özellikle konunun güncel olmasının gayet hoş olduğunu düşünüyorum futbol anlamında da güzel sorular çıkarmışsın, biraz mesela teknik adamlarımızın kulüp yöneticilerimizin bu konularda da çalışmada yapılabilirse daha güzel olabilir.”

Katılımcılardan **K12** ise çalışma ile ilgili son olarak düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir.

K:12 “Ben sizi kutlamak istiyorum hocam özellikle hep anketler geliyordu ama bu boyutunda olduğu gibi düşünerek başlamalı insan, inanıyorum ki akademisyenlerin bu gruplar içinde önemli katkıları olması gerekiyor, Fatih Terimlerin Mustafa Denizlilerin misyonu bitti bana göre”

4. TARTIŞMA

Tartışmanın Bu Kısımında içerik analiz yöntemi ile elde edilen bulguların irdelenmesi ve anlam bütünlüğü oluşturacak biçimde yorumlanmasına yer verilmiştir.

4.1. Süper Ligin Ve Yabancı Futbolcuların Genel Değerlendirilmesi

Çalışmamızın bu kısmında ağırlıklı olarak futbolumuz hakkında ve ligimizde oynayan yerli yabancı futbolcular hakkında kalitelerinin değerlendirilmesi açısından çeşitli sorular yöneltilmiştir. Sorular da kalite kavramının esnek bir kavram olabilmesi ön görülerek, katılımcılara kaliteden kasıt; sorunun devamında bu kavramı açarak oyun temposu, mücadele, futbol tekniği, ve oyuncu kalitesi gibi parametrelerde konuyu ele almaları istenmiştir.

4.2. Türkiye de Futbolun Kalitesi Hakkındaki Genel Değerlendirme

Yapmış olduğumuz çalışma da Katılımcılardan ligimizde oynanan futbolun kalitesi, konusunda ki görüşleri sorulmuştur, kaliteden dolayı vurguladığımız oyun temposu, mücadele, futbol tekniği, oyuncu kalitesi gibi parametrelerde değerlendirebilecekleri hatırlatılarak sorulmuştur.

Çalışmanın bu kısmında katılımcıların çoğunluğu ligimizde oynanan futbolu kaliteli bulmadıklarını belirtmişlerdir, bu görüşlerini ifade ederken mili takımımızın mevcut başarısız durumlarına ve kulüplerimizin Avrupa da ki başarısızlıklarını referans olarak göstermişlerdir, bu bağlamda değerlendirecek olursak milli takımımızın son yıllarda katılmış olduğu turnuvalar da elde ettiği sonuçlar bu görüşü destekler niteliktedir.

Çizelge 4.1. A Milli Takım 2018 Uefa Uluslar Ligi Performansı

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
1.RUSYA	3	2	1	0	4	1	7
2.İSVEÇ	3	1	1	1	3	3	4
3.TÜRKİYE	4	1	0	3	4	7	3

Çizelge 4.2. A Milli Takım Euro 2016 Eleme Grubu Performansı

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
1.HIRVATİSTAN	3	2	1	0	5	3	7
2.İSPANYA	3	2	0	1	5	2	6
3.TÜRKİYE	3	1	0	2	2	4	3
4.ÇEK CUMHURİYETİ	3	0	1	2	2	5	1

Çizelge 4.3. A Milli takım 2016 Avrupa Şampiyonası Eleme Grubu

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
1.ÇEK CUMHURİYETİ	10	7	1	2	19	14	22
2.İZLANDA	10	6	2	2	17	6	20
3.TÜRKİYE	10	5	3	2	14	9	18
4.HOLLANDA	10	4	1	5	17	14	13
5.KAZAKİSTAN	10	1	2	7	7	18	5
6.LETONYA	10	0	5	5	6	19	5

Çizelge 4.4. A Milli Takım 2014 Dünya Kupası Elemeleri Grup Performansı

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
1.HOLLANDA	10	9	1	0	34	5	28
2.ROMANYA	10	6	1	3	19	12	19
3.MACARİSTAN	10	5	2	3	21	20	17
4.TÜRKİYE	10	5	1	4	16	9	16
5.ESTONYA	10	2	1	7	6	20	7
6.ANDORRA	10	0	0	10	0	30	0

(tff.org)

Yukarıdaki tabloları incelediğimizde Milli takımımız katıldığı son 4 turnuvada grubunda ilk iki sırayı dahi alamadığını görmekteyiz.

Katılımcılardan bazıları ise ligimizde mücadele düzeyinin yeterli seviyede olduğu görüşü hakimdir. Buna örnek olarak ta yabancı oyuncuların ligimize geldiklerine performanslarını sergilerken ciddi anlamda zorlandıklarını ifade

etmişlerdir, bunun yanı sıra bazı Anadolu takımlarının maçlarda ciddi ve sert mücadeleler ortaya koydukları konusunda da görüşlere rastlanmıştır.

Yakın zamanda ligimizde mücadele eden Fenerbahçeli Josef De Souza Ligimizin sertliği konusunda “Türkiye’de oynanan lig maçları son derece mücadelecı bir şekilde geçiyor. Ligin en zayıf takımı olarak görünen rakip bile mücadeleyi bırakmıyor. Bazı maçlarda ise tam anlamıyla tekmeler havada uçuşuyor. Avrupa’daki birçok ligi de takip ediyorum. Bana göre Avrupa’nın en sert ligi, Türkiye’de oynanıyor” şeklinde görüş belirtmiştir.

Şekil 4.1. Süper Ligden Bir Mücadele Ait Resim (*fanatik.com, 2017*)

Bu görüşü destekler nitelikte bir diğer veriye göz atacak olursak Avrupa’nın 5 büyük liginde çalınan faul sayıları, gösterilen sarı kartlar ve kırmızı kart sayıları ile kıyaslanınca ligimiz en üst sırada yerini almaktadır.

Çizelge 4.5. Avrupanın 5 Büyük Liginde Çalınan Faul Sayıları, Gösterilen Sarı Kartlar ve Kırmızı Kartlar

LİG	MAÇ BAŞINA FAUL	MAÇ BAŞINA SARI KART	MAÇ BAŞINA KIRMIZI KART
TÜRKİYE SÜPER LİG	30,5	4,8	0,4
FRANSA LİGUE 1	26,6	4,1	0,3
İTALYA SERİE A	26,0	3,5	0,2
İSPANYA LA LİGA	27,5	4,8	0,2
İNGİLTERE PREMIER LİG	20,9	3,2	0,2
ALMANYA BUNDESLİGA	28,3	3,4	0,1

(goal.com, 2017)

Katılımcılardan bir kaçı ligimizde kalite artışının olduğuna vurgu yapmıştır, buna örnek olarak değişen futbol düzeni ve gelişen antrenman metotlarından takımlarımızda pozitif yönde nasibini aldığı belirtilmiştir, bu görüşlerin yanında

Genel bir değerlendirme yapmak gerekirse ligimizin kalite açısından Avrupa düzeyinin altında bir lig olduğu belirgin olarak açığa çıkmıştır, bu görüşü destekler nitelikte bir veriyi yansıtacak olursak, durağan bir ligimiz olduğunu, hakemler tarafından çalınan faul kart vs gibi sebeplerden ötürü oyun temposunun düştüğünü yukarıdaki tabloya bakarak açıklayabiliriz.

Bunun yanısıra ligimizde topun oyunda kalma süresi de maçlardaki temponun ne ölçüde olduğu konusunda bize fikir verecektir. Bu doğrultuda yapılan bir araştırma bize bu düşünceleri destekler nitelikte olduğu açıkça görülmektedir.

Çizelge 4.6. 2017 Sezonu Süper Ligdeki Bazı Maçlarda Topun En Az Oyunda Kalma Süresine Ait Rakamlar

Maç	SÜRE
Trabzonspor - Konyaspor	42:00
Fenerbahçe - Trabzonspor	45:05
Gençlerbirliği - Karabükspor	47:14
Beşiktaş - Antalyaspor	47:24
Galatasaray - Kayserispor	49:09

(goal.com, 2017)

Çizelge 4.7. Avrupa da Bazı Liglerde Topun En Uzun Süre Oyunda Kaldığı Maçlar

MAÇ	LİG	SÜRE
TOULOUSE - MONTPELLIER	LİGUE 1	42:26
MONACO - TOULOUSE	LİGUE 1	47:00
BURNLEY - WEST BROM	PREMIER LİG	47:35
CAEN - ST ETIENNE	LİGUE 1	49:20
CRYSTAL PALACE - HUDDERSFIELD	PREMIER LİG	49:31
LEGANÉS - ALAVÉS	LA LİGA	49:35
STRASBOURG - LILLE	LİGUE 1	50:10
PARİS SAINT-GERMAIN - TOULOUSE	LİGUE 1	50:45
LEVANTE - VİLLARREAL	LA LİGA	51:35

Çizelge 4.8. Ligler Bazında Topun Oyunda Kalma Süresi

LİG	ORTALAMA DAKİKA
İTALYA SERİ A	65 DAKİKA
ALMANYA BUNDESLİGA	61 DAKİKA
İSPANYA LA LİGA	61 DAKİKA
ŞAMPİYONLAR LİGİ	55 DAKİKA
TÜRKİYE SÜPER LİG	52 DAKİKA

(haberler.com)

4.3. Süper Ligde Oynayan Yabancı Futbolcular Hakkındaki Genel Görüşler

Çalışmamızın bu bölümünde katılımcılar ligimizde mücadele eden yabancı futbolcuların kariyerli fakat performanslarının düşüş döneminde ve ileri yaşlarda ligimize geldikleri konusunda görüş bildirmişlerdir

Bu bilgiler doğrultusunda çalışmamızdaki görüşleri destekleyen nitelikteki verileri habertürk spor servisinden Gökhan Karataşın yıldızların son tercihi başlıklı yazısında görebilmekteyiz.

Çizelge 4.9. Ligimize Gelen Üst Düzeyde Kariyere Sahip Oyuncuları İle İlgili Yaş Ortalamaları

FENERBAHÇE YE TRANSFER OLDUĞU YAŞ	GALATASARAY A TRANSFER OLDUĞU YAŞ	BEŞİKTAŞ A TRANSFER OLDUĞU YAŞ
SCHUMACHER 34 YAŞ	SİMOVIÇ 30 YAŞ	R.AUMANN 31 YAŞ
KOSTADİNOV 30 YAŞ	HAGİ 31 YAŞ	CARLOS ZAGO 33 YAŞ
K.ANDERSON 33 YAŞ	POPESCU 30 YAŞ	FEDERİCO GIUNTI 31 YAŞ
V.HOIJDONK 34 YAŞ	TAFFAREL 33 YAŞ	AİLTON 32 YAŞ
ROBERTO CARLOS 34 YAŞ	F. DE BOER 34 YAŞ	RİCARDİNHÔ 31 YAŞ

(Karataş, 2008)

Yapılan bu çalışmada ligimize gelen üst düzeyde kariyere sahip oyuncuları ile ilgili yaş ortalamalarını veren bir tablo yer almaktadır.

Görünen o ki yapmış olduğumuz araştırmada katılımcıların belirttiği gibi ligimize gelen oyuncular futbol kariyerlerini ya ligimizde tamamlamış ya da bir başka takıma gittikten sonra futbolu bırakma kararı almıştır, transferlerin bir çoğu 30 yaş üzeri lige yapılmış transferler oldukları görülmektedir. kısacası ligimiz yabancı oyuncular için ya son durak ya da bir önceki durak olarak görülmektedir.

En güncel haliyle 2018/2019 sezonunu ele aldığımızda kulüplerimizin yine yaşlı oyuncular konusundaki ısrarını devam ettirdiklerini görmekteyiz. Buz sezonda ligimizin yaş ortalamasını diğer ülke ligleri ile kıyaslayınca rakamsal veriler bu konudaki katılımcı görüşlerini desteklemektedir.

Aşağıdaki tabloda ise Avrupa da yer alan toplam 12 ligde ki yaş ortalamalarını gösteren tabloda yine Türkiyede ki futbolcuların yaş ortalamaları verilmiştir. Tabloyu incelediğimizde, ligimizdeki futbolcuların yaş ortalaması diğer 11 lige kıyasla en yaşlı lig konumunda olduğumuzu açıkça göstermektedir.

Çizelge 4.10. Avrupa Da Yer Alan Toplam 12 Ligin Yaş Ortalaması

ÜLKE	LİGİN YAŞ ORTALAMASI
1-TÜRKİYE	28,65
2-KIBRIS	28,38
3-RUSYA	27,82
4-YUNANİSTAN	27,66
5-BULGARİSTAN	27,57
6-İTALYA	27,37
7-POLONYA	27,35
8-İNGİLTERE	27,34
9-ROMANYA	27,18
10-ÇEK CUMHURİYETİ	27,17
11-BELARUS	27,02
12-İSPANYA	26,89

(sporx.com)

4.4. Türkiye de Oynayan Yabancı Oyuncuların Futbol Kaliteleri

Çalışmamızın bu kısmında katılımcılardan ligimizde mücadele eden yabancı oyuncuların futbol kalitelerini değerlendirmeleri istenmiştir. Bu değerlendirmeler sonrasında katılımcıların büyük bir çoğunluğu yabancı oyuncuların yerli oyunculara nazaran daha iyi altyapı eğitimi aldıkları ve daha profesyonel oldukları konusunda görüş belirtmişlerdir. Bu görüşleri destekler nitelikte bir başka çalışmaya göz atacak olursak 2000 yılında Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans öğrencisi Ö.Taşkın'ın yapmış olduğu Fenerbahçe futbol seyircisinin sosyo ekonomik profili hakkındaki tez çalışmasında benzer bulgulara rastlanmıştır. Yabancı futbolcu transferindeki tercih sebepleri sorulmuştur.

Çizelge 4.11. Fenerbahçeli Taraftarların Yabancı Oyuncu Tercih Nedenlerine Ait Oranlar

YABANCI FITBOLCU TRANSFERİ	SAYI	ORAN
DAHA TEKNİKLER	24	8,2
DAHA PROFESYONEL	85	29,1
KATKILARI ÇOK	13	4,5
CEVAPSİZ	170	58,1
TOPLAM	292	100

Toplam 292 katılımcıya yöneltilen yabancı futbolcu transferlerindeki tercih nedenlerini açıklamaları istenmiştir. Katılımcılardan %58,1 i bu soruya cevap vermemiştir, fakat %41,9 oranın da yanıt alınmıştır, Verilen cevaplar doğrultusunda katılımcıların %29 u yabancıların daha profesyonel olduklarını ifade etmişlerdir, katılımcıların %8,2 si ise yabancı oyuncuların daha teknik oldukları konusunda görüş bildirmişlerdir, katılımcıların %4,5 i ise yabancıların takıma daha çok katkıda bulunduklarını ifade etmişlerdir (Taşkın 2000).

Kalite konusunda Ntv de yazan H.gören ise ligin kalitesini süper ligin kalite sorunu başlıklı yazısında değerlendirmiştir. “Bu ligde 'güzel oyunu doğru oynayan' takımlar dört beş yılda bir sahalardan kuyruklu yıldız gibi geçer. Onların kadroları da çoğu kez becerikli yıldızlarla donanmıştır. Bunların dışında, ortalama kadrolardan başarı yaratmaya çalışan teknik direktörlerin önceliği, sonuç getirme şansı yüksek olan doğru oyundur. Ancak, teknik direktörlerin futbol anlayışları bir yana, ne elde doğru oyun için akılcı kurguları sahaya koymaya yetecek sayı ve beceride oyuncular vardır, ne de var olanlardan bir takım yaratacak sabır ve istikrar.”(Gören, 2016)

Ayrıca katılımcılardan kaliteli yabancı oyuncu konusunda örnek vermek isteyen katılımcıların çoğunlukla Galatasaraylı George Hagi ve Fenerbahçeli Alex De Souza i kaliteli yabancı oyuncu olarak örnek vermişlerdir. Her iki oyuncunun da merkez oyun kurucu rolleri olmasına rağmen skor anlamında kulüplerine ne kadar katkı yaptıklarını açıkça görebiliyoruz.

Şekil 4.1. Hagi ve Alex e Ait İstatistiksel Rakamlar

4.5. Türkiye de Oynayan Yerli ve Yabancı Oyuncuları Kıyaslanması

Katılımcılardan neredeyse tamamı yabancı oyuncuların birçok konuda yerli oyuncularından daha ileri düzeyde oldukları konusuna değinmiştir. Bu konulara değinecek olursak yabancı oyuncuların altyapıda almış oldukları antrenmanın şekli, antrenmanın yaşı, oyun disiplini, taktiksel anlayış, mentalite ve profesyonellik, atletik yapı, gibi konularda yerli oyunculara kıyasen yabancı oyuncuların daha ileri düzeyde olduklarını ifade etmişlerdir.

4.6. Türkiye de Oynayan Yabancı Oyuncuların Ligimiz Tercih Etmelerindeki Sebepler

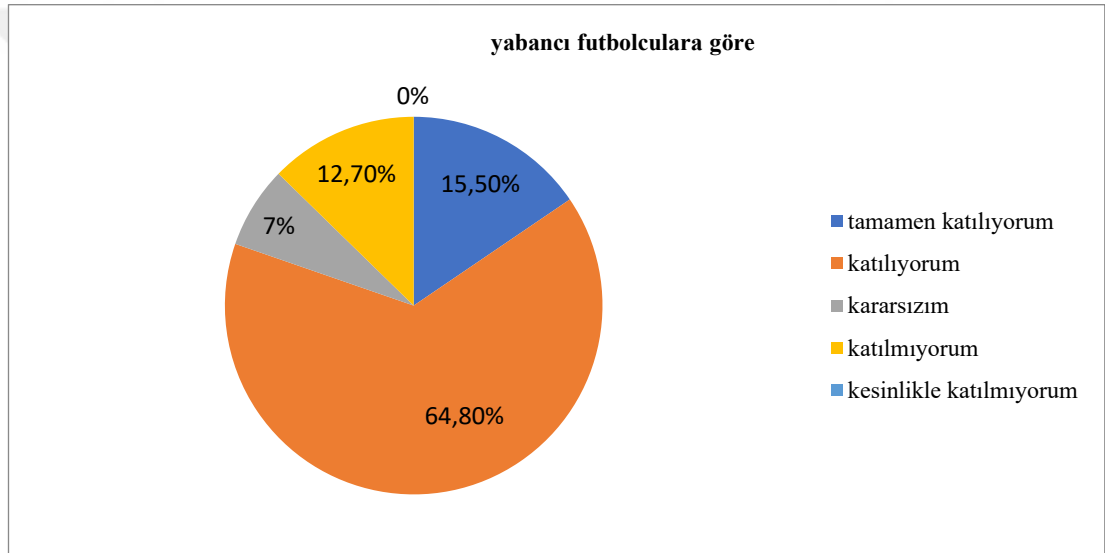
Çalışmanın bu kısmında katılımcılar yabancı oyuncuların ligimizi neden tercih ettikleri konusundaki görüşleri birbirleri ile benzerlik göstermektedir.

Elde ettiğimiz bulgulara bakıldığında katılımcılar yabancı oyunculara sunulan maddi imkanların çok yüksek oranlarda olduğunu hatta astronomik rakamlara ulaştığı yönünde görüş bildirmişlerdir. bir diğer ortak görüş yine yabancı oyunculara uygulanan vergi kolaylığı olduğu yönündedir.

Yabancı Futbolcuların Ligi Tercih Etmelerindeki Maddi Unsurların Ön Planda Olduğu Görüşü İle İlgili

2008 Yılında Yıldırım ve Sezenin Yapmış Olduğu Bir Doktora Tezi Çalışmasında Elde Edilen Bulgular Katılımcıların bu Görüşünü Destekler Niteliktedir.

Yapılan araştırma 2006-2007 futbol sezonunda, Türkcell Süper Lig ve 2. Lig A Kategorisinde yer alan, 14 takım, 250 yerli ve 71 yabancı futbolcu olmak üzere, toplam 321 futbolcudan oluşmaktadır. Elde edilen rakamlara göz atacak olursak; Çalışmada; Yabancı Futbolculara Sorulduğunda Türkiye De Futbol Oynamayı Tercih Etme Nedenim Tamamen Ekonomiktir.

Şekil 4.2. Yabancı Futbolcuların Ligimizi Tercih Etmelerindeki Ekonomik Seçeneğin Önceliğine Dair Oranlar (Yıldırım, 2008)

Yabancı oyuncuların %80 inden fazlası ligimizi özellikle ekonomik sebeplerden ötürü tercih ettiklerini beyan etmişlerdir.

Ayrıca yabancı oyuncuların ülkemizdeki kulüplerde disiplinsiz ortamı benimsedikleri ve daha rahat bir ortamın olduğunu, bu rahatlığında onlar için ligimizi tercih unsuru haline getirdiği konusunda görüşlere de rastlanmıştır.

Çalışmada sadece bir kişi yabancı oyuncuların kariyer hedefi için ligimizde Fenerbahçe Galatasaray Beşiktaş gibi büyük kulüplere avrupa kupalarındaki mücadelelerinden ötürü geldikleri görüşünü savunmuştur.

4.7. Futbol Kulüplerimizin Teknik Altyapıları Konusundaki Görüşler

Çalışmamızda katılımcıların neredeyse yarısı altyapı konusunda ciddi sorunlar olduğundan bahsetmiştir, bu eksiklikler konusunda antrenör eğitiminin yetersizliği altyapıda verilen eğitimin yetersizliği, altyapıda sporcuların haklarının yenmesi ve objektif olmayan değerlendirmelerin olduğu, ve altyapılara gerekli ve yeterli yatırımın olmadığı konusunda farklı negatif görüşler bildirmişlerdir.

“Ülkemizde Avrupa kupalarında mücadele eden ve Süper Lig şampiyonluklarını her yıl bir diğerinin kazandığı üç büyüklerin altyapı yatırımları ve çalışmaları yetersizken Anadolu kulüplerinden Bucaspor ise altyapısından yetişen ve büyük kulüplere transfer olan futbolcularıyla her yıl haklı onurunun meyvelerini toplamaktadır. Müsabaka kazanmaktan önce futbolcu kazanmayı hedef edinmiş kulüp ülkemizin futbolcu fabrikası gibi işlemektedir”. Şeklinde görüş bildirmiştir (Akkoyun, 2014).

Altyapı konusundaki antrenör eğitimindeki eksiklikler ile ilgili yakın zamanda yapılan bir çalışmada yine benzer bulgulara varılmıştır şöyle ki 2018 yılında Türkiye ile Almanya futbol altyapılarının kıyaslandığı çalışmaya ait sonuç kısmında ilk sırada “Altyapı antrenörü kaynaklı sorunlar olduğu saptanmış devamında ise Altyapı antrenörlerinin yanlış tutum ve davranışları, Yaptıkları işin ne amaçla yapıldığının çoğunlukça farkında olmamaları, Altyapıyı bir üst seviyeye çıkmak için araç olarak görmeleri, Tesisleşme ve malzeme eksikliğinden kaynaklanan sorunlar, Yetenek seçiminde ve seçilen yetenekli gençlerin takibinde yaşanan sorunlar.” Şeklinde sonuçlar elde edilmiştir (Sunay ve ark., 2018).

Katılımcıların diğ er yarısı ise altyapılarda genel olarak eksikliklerin olduğu fakat başarılı kulüplerimizin olduğu konusuna da değinmişlerdir, bu başarılı kulüpler konusunda katılımcılar genellikle Bucaspor Altınordu kulüplerini başarı noktasında referans göstermişlerdir. Bu görüşler doğrultusunda Cengiz  nder gibi ALTINORDU takımı altyapısından yetişen  ağlar S y nc  Türkiye 2.liginden bir oyuncuya ödenen en yüksek bonservis bedeli olan 2,65 milyon   bedel ile ALTINORDU dan alman ekibi FER BURG a transfer olmuştur. Bu rekor daha sonrasında ise FRE BURG takımı oyuncusu  ağlar S y nc y  İngiltere premier lig ekiplerinden LE CESTER C TY takımına 21,10 milyon   bedel ile Türkiye de yetişen bir oyuncuya ödenen en yüksek bonservis bedel ile devam etmiştir.

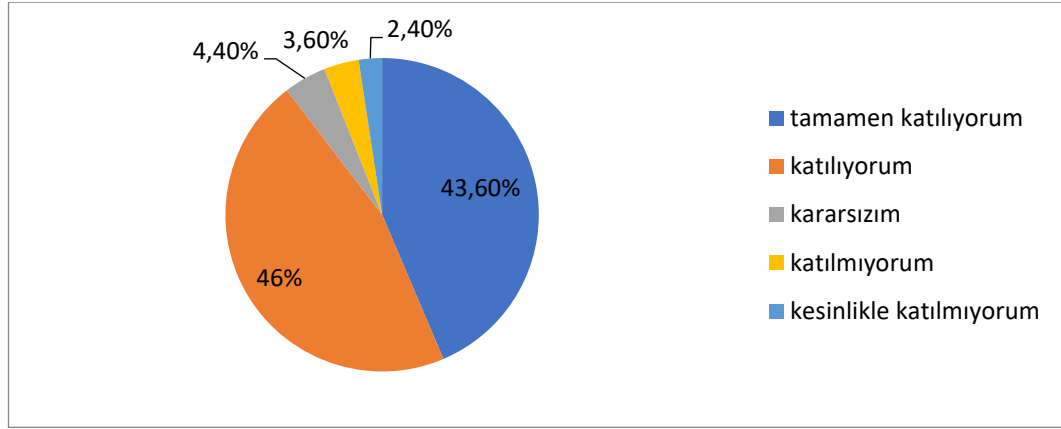
4.8. Türkiye de Futbol Kulübü Yöneticilerinin Yerli ve Yabancılar Olan Bakış A ıların Değerlendirilmesi

Çalışmamızın bu kısmında katılımcıların neredeyse tamamı yabancı futbolculara pozitif ayrımcılık yapıldığı konusunda görüş bildirmiştir. Yapılan bu pozitif ayrımcılık konusundaki görüşleri daha net biçimde yansıtmak gerekirse, yabancı oyunculara ödenen paraların daha yüksek miktarda olduğu, bunun yanı sıra disiplin konusunda yabancı oyunculara daha fazla taviz verildiğini belirtmişlerdir.

Katılımcılar özelikle kulüp yöneticilerinin yabancı oyunculara pozitif ayrımcılık yaptığını, onlara profesyonel gözle bakıp, yerli oyunculara ise bizim evladımız bizim çocuğumuz şeklinde amatör yaklaşım tarzları olduğuna vurgu yapmışlardır.

Katılımcıların bu görüşlerini destekleyen bilimsel bir çalışmaya göz atacak olursak 2006-2007 futbol sezonunda, Türkcell Süper Lig ve 2. Lig A Kategorisinde yer alan, 14 takım, 250 yerli ve 71 yabancı futbolcu olmak üzere, toplam 321 futbolcudan oluşan bir doktora tezi çalışmasında katılımcıların görüşlerini destekleyen benzer bulgulara rastlanmıştır. Bu kişilerin anket sorularına vermiş oldukları cevaplar ise şöyledir.

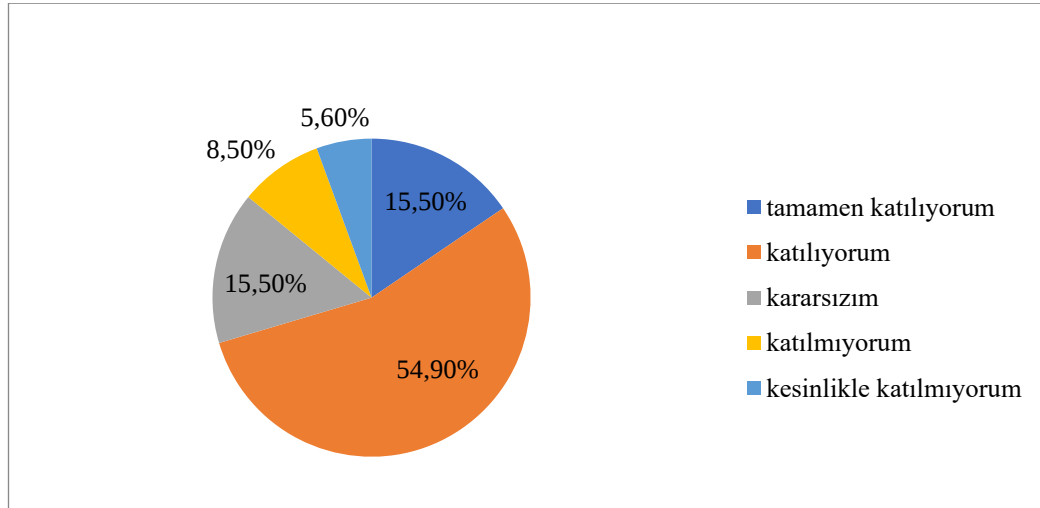
4.8.1. Yerli Oyunculara Göre

Şekil 4.3. Yabancı Futbolcuların Maddi Problemleri Kulüp Tarafından Daha Sorunsuz ve Öncelikli Şekilde Giderilir Görüşüne Dair Yanıtlar

Yukarıdaki tabloda da görünüyor ki yerli oyuncular yabancı oyuncuların maddi problemlerinin sorunsuz ve öncelikli giderildiğine dair **%86,60** lık yüksek bir oranla bu görüşü desteklediklerini görüyoruz.

4.8.1.1. Özel İsteklerin Karşılanması Konusu Yabancı Oyunculara Sorulduğunda

Şekil 4.4. Yabancı Oyuncuların Transfer Olduğum Kulüp Her Zaman Özel (Ev, Araba, Gb.) İsteklerime Cevap Verir Sorusuna Verdikleri Yanıtlara Ait Oranlar

Yine aynı çalışmada yabancı oyuncuların büyük çoğunluğu yöneticilerin, futbolcuların özel isteklerini karşıladıklarını bize göstermektedir.

Çalışma da sadece bir kişi konuya daha farklı açıdan bakarak yöneticilerin yabancı oyuncuların adaptasyon süreçlerini göz ardı ederek onlardan daha kısa zamanda başarı beklediklerini vurgulamıştır, tabi bunun sebebini de katılımcı; yöneticilerimizin futbolun içinden gelmediklerinden kaynaklandığı belirterek açıklamıştır.

4.8.2. Futbol Kulüplerinin Yerli ve Yabancı Oyuncu Transfer Politikaları

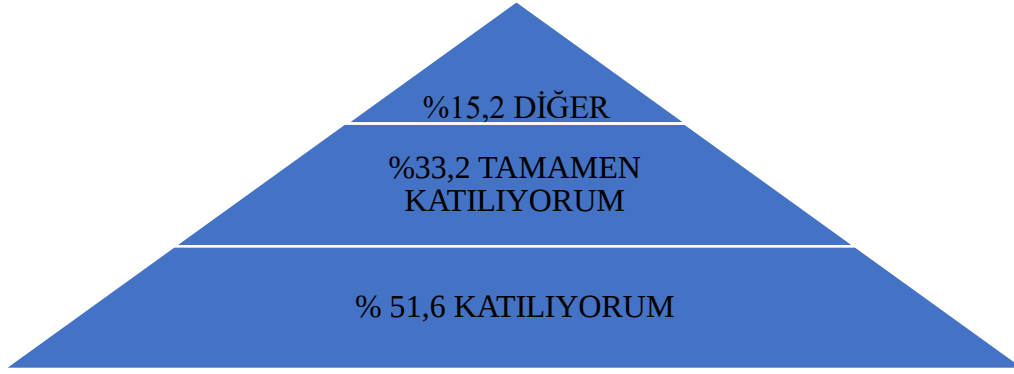
Çalışmamızın bu bölümünde katılımcıların neredeyse tamamı ortak görüşler bildirmişlerdir. Özellikle katılımcılar futbol kulüplerimizin transfer politikalarını yanlış bulduklarını beyan etmişlerdir.

Bu olumsuz görüşler çok fazla çeşitlilik arz etmektedir. Bu çeşitli görüşlere değinecek olursak, kulüplerimiz belli bir sistemde transfer yapmadıklarını, bunun yanı sıra yöneticilerimizin popülist transferler peşinde olduklarını, kulüplerin scout ekiplerinin raporlarından ziyade menajerler ile transfer yaptıklarını ve bilimsellikten uzak bir yöntemle transfer yaptıklarını, gibi çeşitli görüşlere rastlanmıştır.

Bu görüşleri destekler nitelikte bir çalışma bize şu sonuçları vermektedir:

2008 yılında yapılmış bir doktora tezinde:

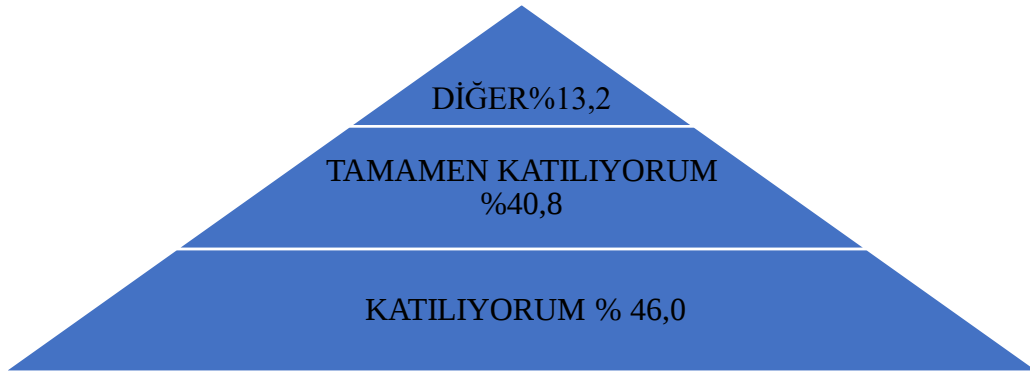
Kulüp yöneticilerinin yabancı futbolcu transferlerine etkisi kulübümüzü ekonomik yönden olumsuz etkiler sorusuna 250 yerli futbolcunun verdiği cevap doğrultusunda katılımcılar bu görüşe toplam %84,8 oranında katıldıkları göze çarpmaktadır.

Şekil 4.5. Kulüp Yöneticilerinin Yabancı Futbolcu Transferlerine Etkisi Kulübümüzü Ekonomik Yönden Olumsuz Etkiler Görüşüne Dair Oranlar

Ayrıca yine aynı çalışmada:

Menajerlerin yabancı futbolcu transferindeki etkisi kulüp ekonomisini olumsuz etkiler sorusuna katılımcıların verdikleri yanıtlar yine yöneticilerin transferdeki olumsuz etkileri ile aynı oranda paralellik göstermektedir, toplam 250 yerli futbolcu bu görüşe %86,80 oranında katılmaktadır.

Şekil 4.6. Menajerlerin Yabancı Futbolcu Transferindeki Etkisi Kulüp Ekonomisini Olumsuz Etkiler Görüşüne Dair Oranlar

Çalışmamızda sadece bir katılımcı şu an yapılan transferlerin eskiye oranla teknolojinin de yardımı ile daha olumlu yönde ilerlediğini, alınacak oyuncu hakkında daha detaylı bilgiye ulaşılabilindiğini, kulüplerin transfer olayına daha ciddi yaklaştığını belirtmiştir.

4.8.2.1. Türkiye Futbol Federasyonunun Yeni Yabancı Sınırlamasının Ortadan Kaldırılması Konusundaki Akademisyen Görüşleri

Çalışmamızın bu kısmında katılımcılara yabancı oyuncu sınırının ortadan kaldırılması, yani kulüplerimize; sahaya 11 yabancı oyuncu ile çıkabilmesi konusundaki düşünceleri sorulduğunda, dengeli bir sonuç ortaya çıktığını görmüş bulunmaktayız.

Şöyle ki 12 katılımcıdan 4'ü bu kuralın bu yönde değişmesi gerektiğini **olumlu bir karar** olarak yorumlamıştır.

Olumlu Görüşler;

Katılımcılar alınan bu kararın Türk futbolcusunun önünü açacağını belirtmiştir.

Bu görüşü destekler nitelikteki gelişmelere bakacak olursak; Yabancı sınırlamasının kaldırıldığı ilk sezon Beşiktaş yerli oyuncusu CENK TOSUNU, 22,50 MİLYON € Rekor bir bedel ile İngilterenin Everton kulübüne satmıştır.

Bir diğer transfer haberine bakacak olursak Başakşehir futbol kulübü ise yerli oyuncusu CENGİZ ÜNDERİ 13.40 MİLYON € bir bedel ile İtalyanın Roma kulübüne satmıştır.

Yapılan bu iki transfer Türk Futbol Tarihinde ligimizde yerli bir oyuncuya verilen en yüksek transfer rakamları olarak kayıtlara geçmiştir.

Yapılan bu rekor transferler Katılımcıların Türk futbolcusunun önünün açılacağı yönünde ki görüşleri destekler nitelikte gelişmeler olarak yorumlanabilir.

Kulüplerimizin yapmış oldukları diğer önemli transfer rakamlarına yer verecek olursak;

Çizelge 4.12. Türk Futbolunda Yabancı Sınırlamasının Kaldırılması Sonrası 2017/2018 Sezonu Gelişen Bazı Transfer Rakamları

OYUNCU ADI	TAKIMI/YENİ TAKIMI	TRANSFER BEDELİ
CENK TOSUN	BEŞİKTAŞ/EVERTON	22,5 MİLYON €
CENGİZ ÜNDER	İSTANBUL BAŞAKŞEHİR/ROMA	13,4 MİLYON €
BADOU NDIAYE	GALATASARAY/STOKE CITY	16 MİLYON €
SİMON KJAER	FENERBAHÇE/SEVİLLA	12,5 MİLYON €

(transfermarkt.com)

Türk futbolunda yabancı sınırlamasının kaldırılması sonrası bazı kulüplerimiz maç kadrolarında yerli oyuncu bulundurulması zorunluluğu olmaksızın yetenekli bazı oyuncularını astronomik bedellerle yurt dışına gönderme imkanı bulmuştur.

Yukarıda belirtildiği üzere Beşiktaş Jimnastik Kulübü yabancı sınırlamasının ortadan kaldırılması sonrası futbolcusu Cenk Tosunu Türk futbol tarihinin en yüksek bonservis ücreti olan 22,5 milyon euro bedelle İngiltere Premier Lig takımlarından Everton Kulübüne satmıştır.

Bir diğer transfer rekoru ise Süper Lig takımlarımızdan İstanbul Başakşehir Futbol Kulübüne aittir. Başakşehir futbol kulübü tarihinin en büyük transfer gelirini elde etmiştir. Futbolcusu Cengiz Ünder'i İtalyan kulübü Roma'ya 13.4 milyon euro resmi bir bedel ile sattığını açıklamış ayrıca Cengiz'in bir sonraki satışından ise %20'lik transfer payının kendilerine ödenmesi konusunda da Roma kulübü ile anlaşma sağlamışlardır.

Kararın Kulüplerimize Ekonomik Açıdan Olumlu Etkileri İle İlgili

4.8.3. Yabancı Oyuncu Sınırlamasının Türk Futbolundaki Ekonomik Etkileri

Bilindiği üzere Uefa'nın organize ettiği Uefa Avrupa Ligi ve Şampiyonlar Ligi'ne katılım için kulüplere bazı konularda belirli standartlar getirmiştir, bunlar beş

ana kategoriye ayrılmıştır, spor, altyapı, personel, yasal ve mali düzenlemelerdir (Franck, 2014).

Bunlardan en önemlisi ve olmazsa olmaz kriterlerden birisi şüphesiz mali standartlar yani finansal Fair Play diyebiliriz.

Bu doğrultuda bakılınca yabancı kuralının kulüplerimiz üzerinde oluşturduğu rakamsal etkilerine göz atabiliriz.

4.8.4. Transferlerde Kulüplerimizin Oyuncu Satışlarına Ait Gelir Gider Rakamları

Ligde Yerli Oyuncu Oynatmak Zorunlu İken

Aşağıda ki tablo da yabancı oyuncu sınırlamasının uygulamaya konulmadan önceki sezon yani yerli oyuncu oynatmak zorunlu iken süper lig de kulüplerimizin yapmış oldukları transferlerin maliyet toplamaları ve sattıkları oyunculardan elde ettikleri gelir toplamalarına ait rakamları görmekteyiz.

Kural yürürlüğe girmeden önce 18 takımlı süper ligde sadece 5 kulüp transferlerde artı bütçe ile sezona başlamıştır. Geriye kalan 13 kulüp sezona transferlerden kaynaklı maddi zarar ile sezona başlamışlardır.

13 kulübün transferlerdeki toplam zararı **43.02 milyon €** iken 5 kulübün kar olarak elde ettiği gelir ise **16.1 milyon €** olarak kayıtlara geçmiştir.

Çizelge 4.13. 2016/2017 Sezonu Süper Ligdeki Kulüplerin Transferlerden Elde Ettikleri Gelir ve Giderleri Gösteren Tablo

KULÜP	GİDERLER	GELİRLER	HESAP BAKİYESİ
GALATASARAY	20,7 MİLYON €	10.00 MİLYON €	-10.71 MİLYON €
TRABZONSPOR	15,56 MİLYON €	5.87 MİLYON €	-9.69 MİLYON €
BEŞİKTAŞ	15.10 MİLYON €	14.06 MİLYON €	-1.04 MİLYON €
BAŞAKŞEHİR	9,91 MİLYON €	1,00 MİLYON €	-8,91 MİLYON €
FENERBAHÇE	7,10 MİLYON €	8,50 MİLYON €	1,40 MİLYON €
GAZİANTEPSPOR	3,60 MİLYON €	0	-3,6 MİLYON €
GENÇLERBİRLİĞİ	3,29 MİLYON €	5,26 MİLYON €	1,97 MİLYON €
Ç.RİZESPOR	3,25 MİLYON €	0	-3,25 MİLYON €
ANTALYASPOR	1,67 MİLYON €	0	-1,67 MİLYON €
BURSASPOR	1,64 MİLYON €	9,71 MİLYON €	8,08 MİLYON €
KONYASPOR	1,30 MİLYON €	123 BİN €	-1,17 MİLYON €
KAYSERİSPOR	1,03 MİLYON €	0	-1,03 MİLYON €
ALANYASPOR	750 BİN €	0	-750 BİN €
K.KARABÜKSPOR	700 BİN €	500 BİN €	-200 BİN €
AKHİSARSPOR	600 BİN €	1.6 MİLYON €	1,00MİLYON €
ADANASPOR	500 BİN €	0	-500 BİN €
OSMANLISPOR	500 BİN €	0	-500 BİN €
KASIMPAŞA	350 BİNE	4,00MİLYON €	3.65 MİLYONE

(transfermarkt.com, 2016)

Ligde Yerli Oyuncu Oynatma Zorunluluğunun Kalktığı İlk Sezon;

Aşağıda ki tablo da yabancı oyuncu sınırlamasının uygulamaya konulduğu ilk sezon, yani yerli oyuncu oynatma zorunluluğunun kalktığı ilk sezon süper lig de kulüplerimizin yapmış oldukları transferlerin maliyet toplamı ve sattıkları oyunculardan elde ettikleri gelir toplamına ait rakamları görmekteyiz.

Kural yürürlüğe girdikten sonra 18 takımlı süper ligde bir önceki sezon sadece 5 kulüp transferlerde artı bütçe ile sezona başlamışken yabancı sınırının kaldırıldığı sezon da toplam 5 kulüp artı bütçe ile sezona başlamış buna ek olarak 2 kulübümüz de sezona denk bütçe yani ne zarar ne de kar ederek başlamışlardır. Toplam da 7 kulübümüz eksi bütçeden çıkmayı başarmışlardır.

11 kulübün transferlerdeki toplam zararı bir önceki sezon **43.02** milyon € iken yabancı kuralı değiştikten sonraki ilk sezon bu zarar **41.1** milyon € ya düşmüştür. 5 kulübün kar olarak elde ettiği gelir ise bir önceki sezon **16.1** milyon € iken yabancı kuralı sonrası kulüplerin transferlerden ettiği kar toplamı **44.08** milyon € olarak kayıtlara geçmiştir.

Çizelge 4.14. 2017/2018 Sezonu Süper Ligdeki Kulüplerin Transferlerden Elde Ettikleri Gelir ve Giderleri Gösteren Tablo

KULÜP	GİDERLER	GELİRLER	HESAP BAKİYESİ
GALATASARAY	48,80 MİLYON €	34,96 MİLYON €	7,84 MİLYON €
FENERBAHÇE	19,68 MİLYON €	17,36 MİLYON €	2,32 MİLYON €
TRABZON	16,10 MİLYON €	3,30 MİLYON €	12,80 MİLYON €
BEŞİKTAŞ	12,75 MİLYON €	33,80 MİLYON €	21,05 MİLYON €
ANTALYASPOR	7,56 MİLYON €	250 BİN €	7,31 MİLYON €
KONYASPOR	6,86 MİLYON €	8,64 MİLYON €	1,78 MİLYON €
ALANYASPOR	5,00 MİLYON €	3,00 MİLYON €	2,00 MİLYON €
BURSASPOR	4,44 MİLYON €	0	4,44 MİLYON €
BAŞAKŞEHİR	3,60 MİLYON €	15,20 MİLYON €	11,60 MİLYON €
KAYSERİSPOR	2,65 MİLYON €	1,50 MİLYON €	1,15 MİLYON €
GÖZTEPE	1,96 MİLYON €	1,50 MİLYON €	460 BİN €
KASIMPAŞA	1,25 MİLYON €	0	1,25 MİLYON €
SİVASPOR	850 BİN €	0	850 BİN €
YENİ MALATYASPOR	680 BİN €	0	680 BİN €
GENÇLERBİRLİĞİ	0	0	0
KARABÜKSPOR	0	1,95 MİLYON €	1,95 MİLYON €
OSMANLISPOR	0	7,70 MİLYON €	7,70 MİLYON €
AKHİSAR SPOR	0	-	0

(transfermarkt.com)

Ligde Yerli Oyuncu Oynatma Zorunluluğunun Kaldırıldığı İkinci Sezon;

Aşağıda ki tablo da yabancı oyuncu sınırlamasının uygulamaya konulduğu ikinci sezon yani yerli oyuncu oynatma zorunluluğunun kaldırıldığı ikinci sezon süper lig de kulüplerimizin yapmış oldukları transferlerin maliyetleri toplamı ve sattıkları oyunculardan elde ettikleri gelir toplamlarına ait rakamları görmekteyiz.

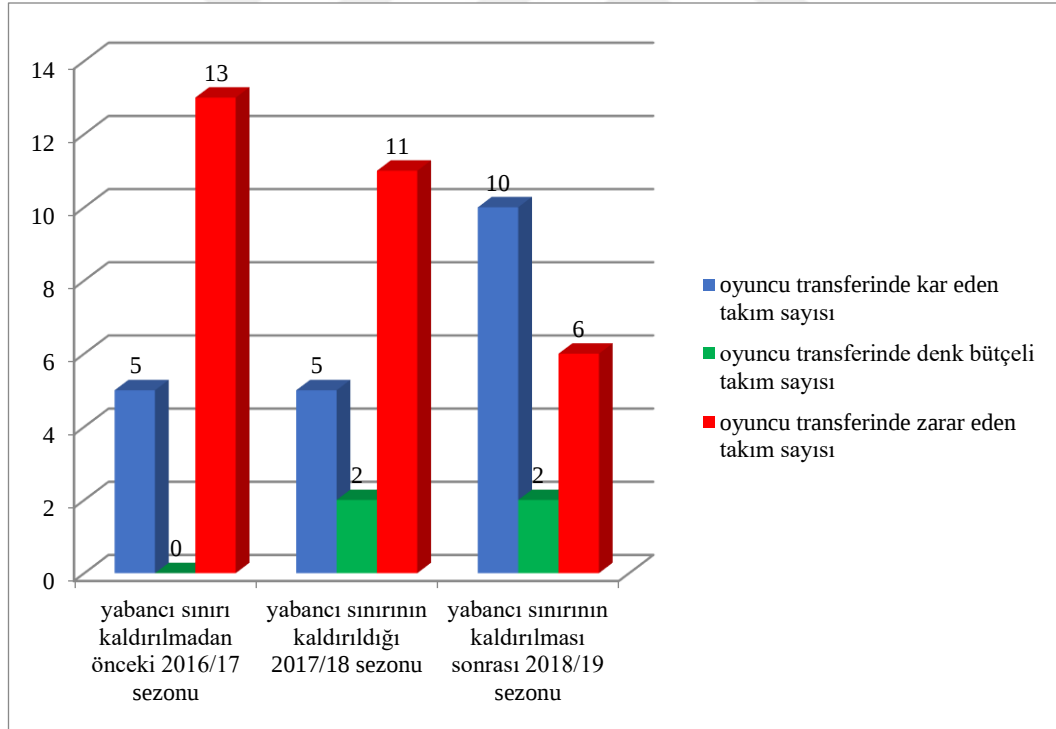
Kuralın yürürlüğe girdiği ikinci sezon olan 2018/19 sezonu ise toplam 10 kulübümüz sezona artı bütçe ile başlamış bunun yanı sıra 2 kulübümüz denk bütçe olmak üzere toplamda 12 kulübümüz eksi bütçe den çıkarak, önceki yıllara oranla çok daha fazla kulüp sayısı ve pozitif bütçeler ile sezona başlamışlardır.

Elde ettiğimiz bu verileri daha belirgin bir şekilde grafikler ile açıklayacak olursak aşağıda ki tabloda net bir biçimde görmekteyiz.

Çizelge 4.15. 2018/2019 Sezonu (Yabancı Sınırının Kaldırıldığı İkinci sezon) Süper Ligdeki Kulüplerin Transferlerden Elde Ettikleri Gelir ve Giderleri Gösteren Tablo

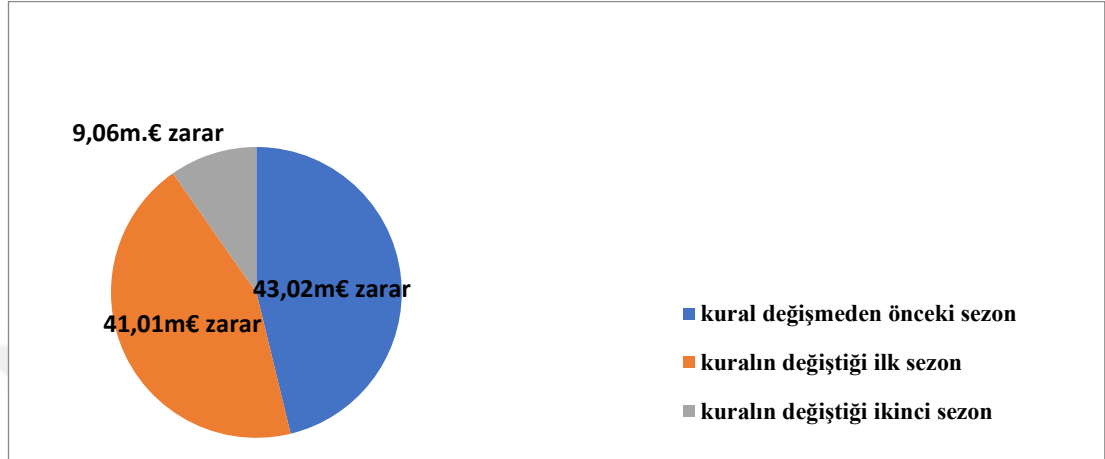
KULÜP	GİDERLER	GELİRLER	HESAP BAKİYESİ
FENERBAHÇE	16,04 MİLYON €	25,05 MİLYON €	9,01 MİLYON €
GALATASARAY	8,45 MİLYON €	9,15 MİLYON €	700 BİN €
BEŞİKTAŞ	6,95 MİLYON €	14,00 MİLYON €	7,41 MİLYON €
KONYASPOR	3,00 MİLYON €	2,25 MİLYON €	750 BİN €
TRABZONSPOR	2,19 MİLYON €	9,90 MİLYON €	7,71 MİLYON €
GÖZTEPE	2,14 MİLYON €	0	-2,14 MİLYON €
BAŞAKŞEHİR	2,00 MİLYON €	0	2,00 MİLYON €
KASIMPAŞA	2,00 MİLYON €	0	2,00 MİLYON €
ÇAYKUR RİZESPOR	1,80 MİLYON €	18 BİN €	1,78 MİLYON €
BURSASPOR	1,32 MİLYON €	8,67 MİLYON €	7,36 MİLYON €
ALANYASPOR	600 BİN €	4,00 MİLYON €	3,40 MİLYON €
KAYSERİSPOR	400 BİN €	1,80 MİLYON €	1,40 MİLYON €
B.B ERZURUMSPOR	395 BİN €	0	395 BİN €
ANTALYASPOR	0	2,30 MİLYON €	2,30 MİLYON €
M.K.E ANKARAGÜCÜ	0	0	0
SİVASSPOR	0	0	0
AKHİSARSPOR	0	400 BİN €	400 BİN €
YENİ MALATYASPOR	0	2,00 MİLYON €	2,00 MİLYON €

(transfermarkt.com, 2019)

Şekil 4.7. Yabancı Kuralının Değişmeden Önceki Sezon Kulüplerin Transferlerden Elde Ettikleri Kar Zarar Oranları

Yabancı kuralının değişmeden önceki sezon kulüplerin toplam zararı **43.02 milyon €** iken yabancı kuralı değiştiği ilk sezon bu zarar **41.1 milyon €** ya düşmüştür.

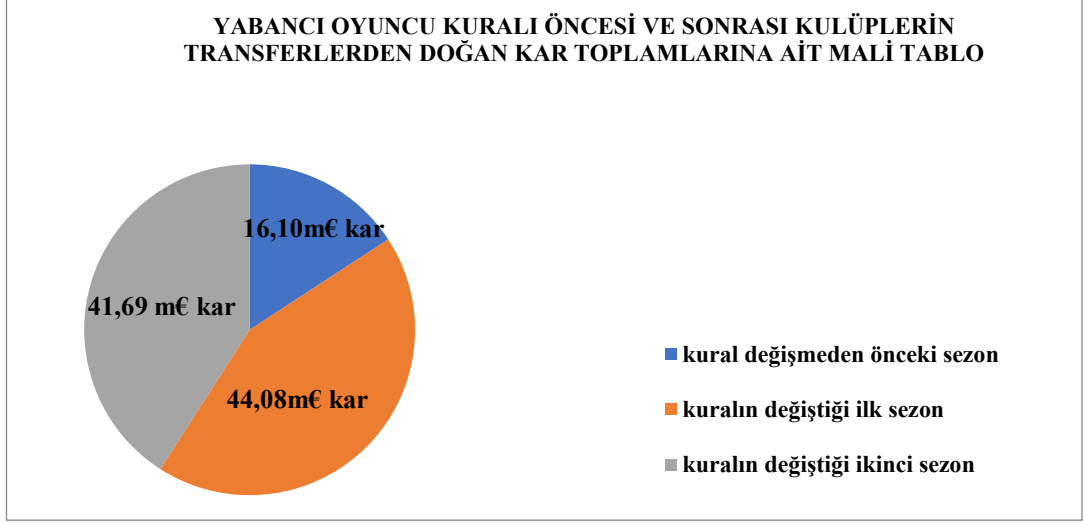

Şekil 4.8. Yabancı Kuralının Değişmesi kararının uygulandığı ikinci Sezon Kulüplerin Transferlerden Elde Ettikleri Kar Zarar Oranları

Kulüplerimizin kar olarak elde ettikleri gelir ise kuralın yürürlüğe konmadan önceki sezon **16.1 milyon €** iken yabancı kuralının devreye girdiği ilk sezon elde ettikleri kar toplamı **44.08 milyon €** olarak kayıtlara geçmiştir.

Kuralın yürürlüğe girdiği ikinci sezon ise bu kar oranı **41.69 milyon €** olarak devam etmiştir.

Elde edilen bu rakamlar aşağıdaki tabloda daha belirgin bir şekilde aktarılmıştır.

Şekil 4.9. Yabancı Oyuncu Kuralı Öncesi Ve Sonrası Kulüplerin Transferlerden Doğan Kar Toplamlarına Ait Mali Tablo

Sonuç Olarak:

Kural yürürlüğe girmeden önceki sezon 2016/17 sezonu sadece 5 takım transferlerden dolayı artı bütçe ile sezona başlamıştır.

Kuralın yürürlüğe konulduğu ilk sezon 2017/18 sezonu ise süper ligde 5 kulüp artı bütçe ile sezona başlamış buna ek olarak 2 kulübümüz de sezona denk bütçe, ne zarar ne de kar ederek, yani Toplam da 7 kulübümüz eksi bütçeden çıkmayı başarmışlardır.

Kuralın yürürlüğe girdiği ikinci sezon olan 2018/19 sezonu ise toplam 10 kulübümüz sezona artı bütçe ile başlamış bunun yanı sıra 2 kulübümüz denk bütçe olmak üzere toplamda 12 kulübümüz eksi bütçe den çıkmayı başarmışlardır.

Diğer olumlu görüşlere devam edecek olursak:

Anadolu kulüplerinin bu sayede yerli futbolcu oynatma zorunluluğu durumunu fırsata çevirmesinin de önüne geçileceği hususunda kararı desteklemişlerdir. Konuyu daha da açacak olursak;

Katılımcılar özellikle futbolcuların hak etmedikleri biçimde maddi değer kazandıklarını vurgulamış ve bunun gerçeği yansıtmamasının yanında kulüplere de maddi açıdan bir külfet getirdiğini, fakat şimdi alınan bu kararla bunun önüne geçilebileceğine değinerek kararı olumlu bulmuşlardır. Aşağıdaki tablo verilerinde de Bu görüşü destekler nitelikte bilgilere rastlanmaktadır.

Anadolu kulüplerinin durumu fırsata çevirip, Futbolcuların Hak Etmediği Paralara transfer edilmelerinin önüne geçmek ile ilgili

Ligimizde Son 20 yılda yapılan transfer rakamlarına bakacak olursak, Bu rakamlar bize gösteriyor ki katılımcıların savunmuş oldukları “Anadolu kulüplerinin yerli futbolcu oynatma zorunluluğu nu fırsata çevirerek çok yüksek bedellerle futbolcu satışları”nın yeni sistem ile önüne geçilebileceği görüşünü destekleyen bir tablo ile karşılaşmaktayız.

Çizelge 4.16. Yabancı Sınırlamasının Kaldırıldığı Sezon Sonrası Süper Ligde Önceki Yıllarda Yerli Futbolculara Ödenen Astronomik Bedeller

Oyuncu	Eski Kulübü	Yeni Kulübü	Transfer Bedeli	Sezon
Mehmet Topuz	Kayserispor	Fenerbahçe	9.00 M€	2009/10
Alper Potuk	Eskişehirspor	Fenerbahçe	7.25 M€	2013/14
Ozan Tufan	Bursaspor	Fenerbahçe	7.00 M€	2015/16
Burak Yılmaz	Trabzonspor	Galatasaray	7.00 M€	2012/13
Ayhan Akman	Gaziantepspor	Beşiktaş	6.50 M€	1998/99

(transfermarkt).

Bir diğer katılımcı da eskiden sahada zorunlu sayıda Türk futbolcusu oynatmak durumunu kulüpleri futbolcuya dayalı sisteme mecbur ederek futbolcunun kendisini geliştirmedeğini, şimdi ise sahada sınırsız yabancı oyuncu oynatabilmekle beraber bu durum ortadan kalktığını ve futbolcuya dayalı sistemden, sisteme dayalı futbola geçildiği konusuna vurgu yaparak alınan kararı desteklemişlerdir.

Alınan kararın olumlu olduğunu destekleyen bir katılımcı ise Avrupa kulüpleri ile başa baş mücadele edebilmek açısından alınan kararı olumlu olarak değerlendirmiştir.

Diğer yandan katılımcılardan 4ü ise kuralın bu yönde değişmesini **olumsuz bir karar** olarak değerlendirmiştir.

Olumsuz görüşler ;

Alınan kararın olumsuz olması ile ilgili katılımcıların tamamı altyapı konusunda kulüplerin ve Türk futbolunun zarara uğrayacağını belirtmişlerdir. bu karar sonrası katılımcılar Kulüplerin kısa vadede başarı adına yabancı oyuncu transferlerine yönelmelerini sağlayabilir ama uzun vadeli olarak başarı bekliyorsak ta altyapıya önem vermenin öneminden bahsetmiştir.

Ayrıca olumsuz görüşlerin devamında ise sistemin özellikle altyapı antrenörlerine olumsuz yansıtacağı görüşüne rastlanmıştır, katılımcı yabancı sınırı kaldırılırsa altyapıda antrenörün sporcuya vereceği şeylerin bir anda silinip gideceğinden bahsediyor, antrenör bir sporcuya zaman harcayıp kendimi ne kadar ispatlayabilirim düşüncesi hakim olduğu, çünkü altyapıda başarının alınan kupa ve madalya ile ölçüldüğünü yetiştirdiği sporcu ile ölçülmediğini vurguluyor.

Yabancı oyuncu sınırlamasının özellikle altyapıya ve antrenörlerine zarar vereceği görüşüne ait düşüncelerin aksine ligimizde birçok takım altyapı antrenörlerinin yetiştirdiği, henüz 20 yaşını doldurmamış oyunculara ligde şans verdiklerini görmekteyiz, aşağıdaki tabloya bakacak olursak bir futbol dergisinde, araştırmacının yapmış olduğu analizlerde bu yönde bulgulara rastlamaktayız.

Çizelge 4.17. Yabancı Oyuncu Sınırlaması Sonrası Süper Ligde Mücadele Eden Genç Oyunculara Ait Tablo

Kulübü	Adı Soyadı	Doğum Yılı
Galatasaray	Ozan Muhammed Kabak	2000
Galatasaray	Yunus Akgün	2000
Galatasaray	Celil Yüksel	1998
Fenerbahçe	Oğuz Kağan Güçtekin	1999
Bursaspor	Burak Kapacak	1999
Alanyaspor	Merih Demiral	1998
Antalyaspor	Doğukan Sinik	1999
Erzurumspor	Osman Şahin	1998
Kasımpaşa	Hasan Bilal	1998
Göztepe	Yalçın Kayan	1999

(Deren, 2018)

Ayrıca Antalyaspor Teknik Direktörü Bülent Korkmaz tarafından sahaya sürülen 28 Ağustos **2003 doğumlu Fehmi Koç** (15 yıl, 3 ay, 26 gün), Türkiye Futbol Federasyonu kayıtlarına göre Süper Lig tarihinde bir lig maçında forma giyen en genç oyuncu oldu. (ntv.com, 2018)

Diğer yandan Galatasaray, Spor Toto Süper Lig'in 17. haftasında Demir Grup Sivasspor'u 4-2 mağlup ettiği maçta **2002 doğumlu Mustafa Kapı** oyuna sonradan girerek Galatasaray tarihinin bir lig maçında forma giyen en genç futbolcusu oldu. (haberturk.com)

Bir diğer olumsuz görüş bildiren katılımcı yine altyapı konusuna verilen önemin azalacağını hali hazırda altyapıdaki oyuncularımızın zaten bir başka Avrupa ligine gitme potansiyeli de olmadığından, normalde her yıl 10 sporcu üst seviyeye çıkacak iken bunun 2 veya 3 sporcuda kalacağını belirterek bunun milli takımı da etkileyeceği görüşünü savunmuştur.

Hem olumlu hem de olumsuz görüşler;

Katılımcılardan 3'ü ise değişen yabancı kuralının futbolumuzu hem olumlu hem de olumsuz yönde etkileyeceğini belirtmiştir.

Genel pozitif görüş; futbolumuzda yabancı sayısının artması ile seyir zevkinin artacağını, futbolumuzun ilerleme kaydedeceğini, mevcut oyuncu kalitesinin artacağını, başarıya gitmenin yolu iyi futbolculardan geçtiğini bu mantık ile olumlu olacağını, kulüplerin daha alternatif transferler yapabilme imkanı bulacağını belirtmişlerdir.

Ligimizin Seyir Zevkinin Ve Mevcut Oyuncu Kalitesinin Artacağı, Ayrıca Futbolumuzda İlerleme Kaydedileceği Yönünde Görüşler İle İlgili:

Bu görüşü destekler nitelikte istatistiklere bakacak olursak yine ligde son 3 sezonu incelediğimizde 3 büyük futbol takımımız olan Galatasaray Fenerbahçe ve Beşiktaş ın önceki sezonlara oranla ligde çok daha fazla zorlandıklarını ligin ilk yarısının sonunda 17. haftada topladıkları puan toplamlarından görebiliyoruz.

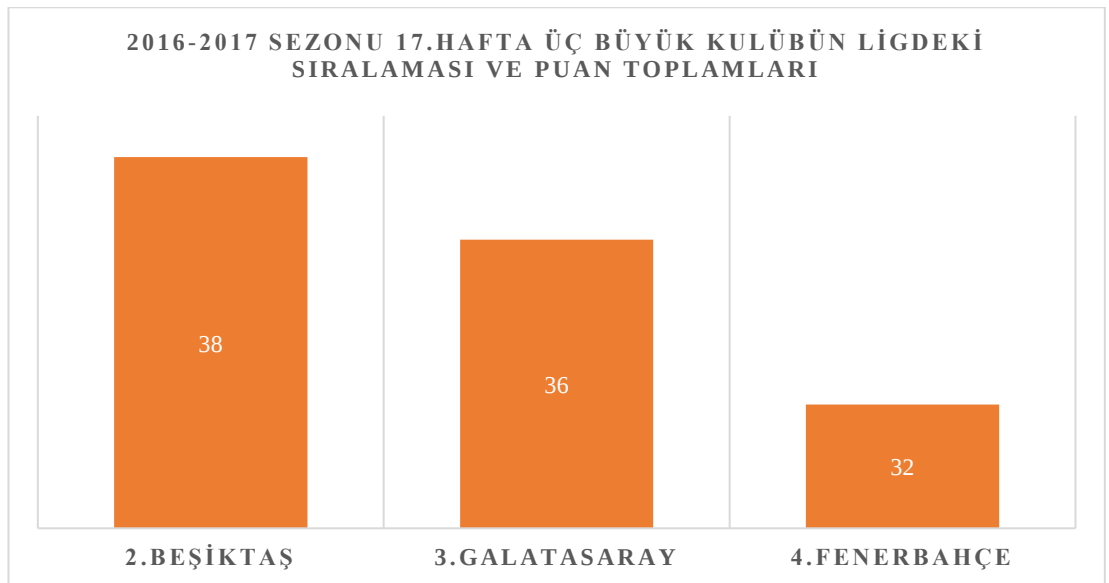
3 büyük kulübümüzün ligin ilk yarısının sonlandığı 17. Hafta sonunda aldıkları puan toplamlarına bakınca

Fenerbahçe Beşiktaş ve Galatasaray ın Ligde Aldıkları Mağlubiyetler Ve Beraberinde Yaşadıkları Puan Kayıpları sonrası sıralamadaki yerlerinin ciddi oranda değiştiğini görüyoruz.

Yabancı oyuncu sınırlamasının uygulamaya konulmadan önceki son sezon ile uygulamaya konulduktan sonraki sezonlar arasında kıyaslama yapacak olursak;

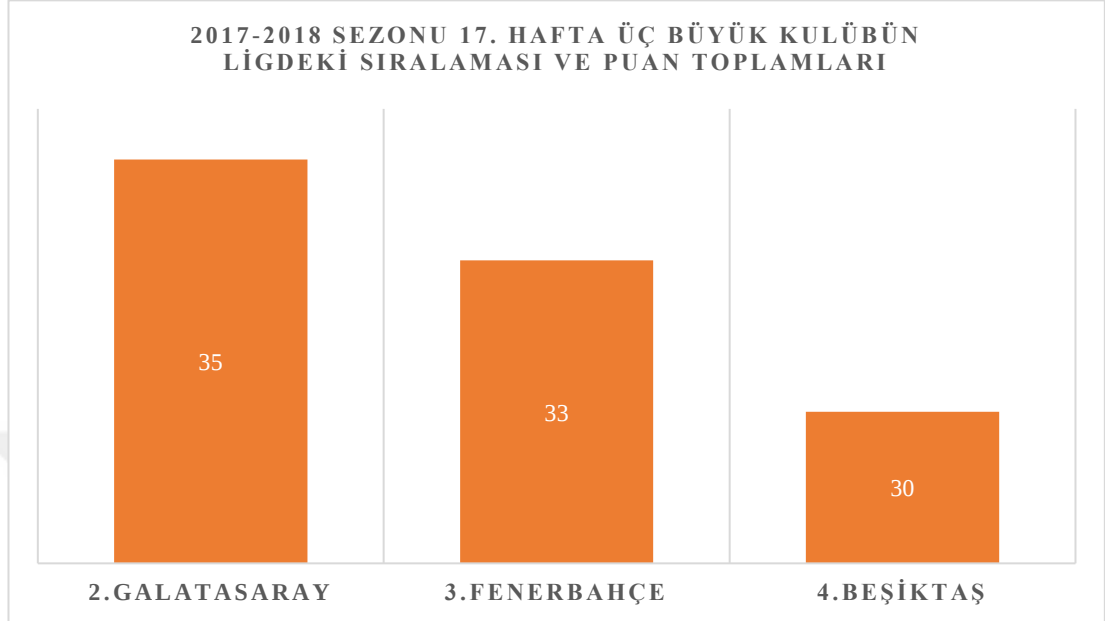
Her geçen sezonda 3 büyük takımın ciddi oranda puan kayıpları yaşadıklarını aşağıdaki lig sıralamasının verildiği tablolarda görebilmekteyiz.

Çizelge 4.18. 2016-2017 Turgay Şeren Sezonu 3 Büyüklerin Yabancı Oyuncu Sınırlamasının Olmadığı Son Sezonun 17.Haftası Ligdeki Sıralamaları ve Aldıkları Puan Topamları

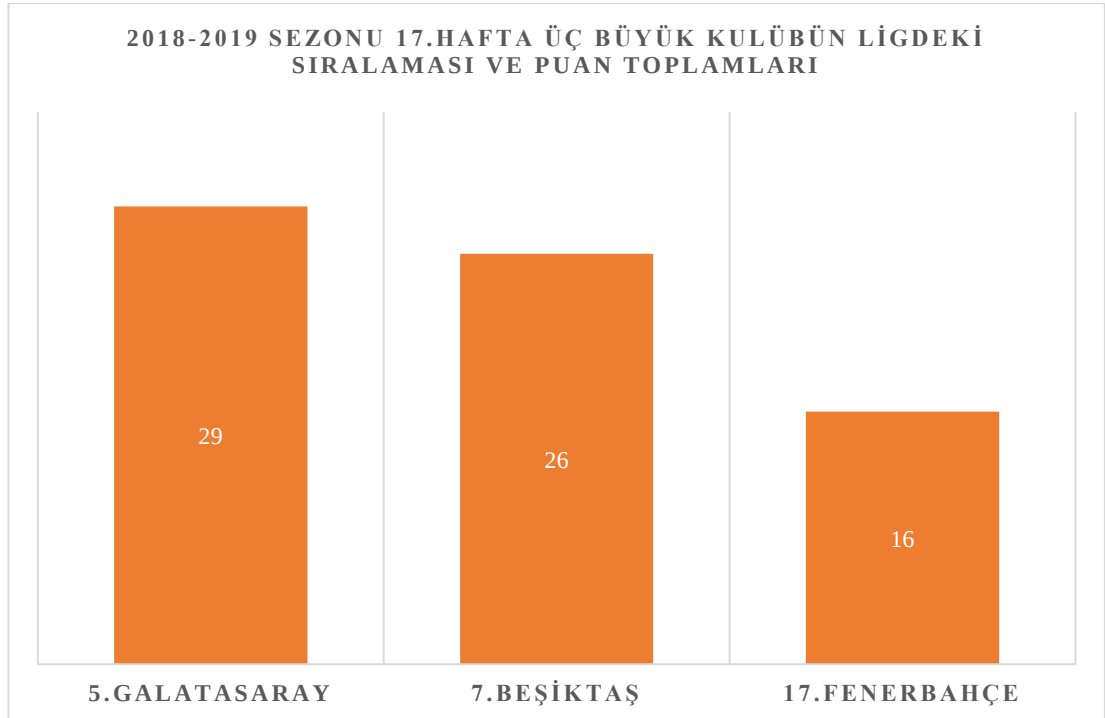
(tff.org)

Çizelge 4.19. 2017-2018 İlhan Cavcav Sezonu 3 Büyüklerin Yabancı Oyuncu Sınırlamasının Uygulandığı İlk Sezonun 17.Haftası Ligdeki Sıralamaları ve Aldıkları Puan Topamları

(tff.org)

Çizelge 4.20. 2018-2019 Lefter Küçükandonyadis Sezonu 3 Büyük Kulübün Yabancı Sınırlamasının Kaldırıldığı İkinci Sezonun 17.Haftası Ligdeki Sıralamaları ve Aldıkları Puan Topamları

(tff.org)

Galatasaray Beşiktaş ve Fenerbahçenin uygulamanın 2. Sezonunda ligin ilk yarısı sonunda 17. Hafta ligde ilk 3'e dahi giremediklerini görüyoruz.

Hatta Fenerbahçe kulübünün ligde 17. Haftada küme düşme hattına kadar gerilediğini tabloda görebiliriz.

Ayrıca ligdeki puan tablosunu incelediğimizde

- Ligimizin Mücadele Seviyesinin Arttığını,
- Ligdeki Rekabetin Daha da Kızıştığını,
- Büyük Takım Küçük Takım Kavramlarının Giderek Yok Olduğunu
- Artık her takımın maçta galip gelmek adına çok ciddi mücadeleler ortaya koymaları gerektiğini,

Bununda hem yabancı kuralı siteminin değişmesi hem de Ligimizdeki Oyuncu Kalitelerinin Artışı İle Doğru Orantılı Olduğu düşüncesini Savunabiliriz.

Fakat katılımcıların negatif görüşleri ise altyapıların oyuncu yetiştirme konusunda bundan olumsuz etkileneceği şekilde düşüncelerini ifade etmişlerdir.

Bu görüşün aksine ligimizde mücadele eden takımların birçoğunun önceki sezona nazaran takımlarının yaş ortalamalarını önemli ölçüde gençleştirdiklerini görüyoruz. 18 takımlı süper ligde toplam 14 takım yaş ortalamasını daha da azaltarak daha genç bir kadroya sahip olma imkanı bulmuşlardır.

Çizelge 4.21. 2018 2019 Sezonu Kulüplerimizin Bir Önceki Sezona Göre Yaş Ortalamalarındaki Değişimler

Takım	2018/19 YAŞ ORTALAMASI	2017/18 YAŞ ORTALAMASI	Değişim
GALATASARAY	29,5	29,6	AZALIŞ
FENERBAHÇE	21,2	25	AZALIŞ
BAŞAKŞEHİR	24,7	28,7	AZALIŞ
BEŞİKTAŞ	24,2	25,6	AZALIŞ
TRABZONSPOR	23,3	24,3	AZALIŞ
GÖZTEPE	27,4	28,5	AZALIŞ
SİVASSPOR	27	27,3	AZALIŞ
KASIMPAŞA	23,8	23,4	ARTIŞ
KAYSERİSPOR	25,3	26,3	AZALIŞ
Y.MALATYASPOR	25,3	26,4	AZALIŞ
AKHİSARSPOR	26,2	27,7	AZALIŞ
ALANYASPOR	29	26,6	ARTIŞ
BURSASPOR	23,7	24	AZALIŞ
ANTALYASPOR	30,5	26,6	ARTIŞ
A.KONYASPOR	26,2	26,3	AZALIŞ
Ç.RİZESPOR	25,7	27,7	AZALIŞ
ANKARAGÜCÜ	28,9	27	ARTIŞ
ERZURUMSPOR	27,4	27,5	AZALIŞ

(Karaman)

Katılımcılardan sadece bir kişi bu kural hakkında kararsız olduğunu vurgulayıp, alınan bu kararın zaman içerisinde yanıt bulacağını ifade etmiştir.

4.9. Yabancı Sınırlamasının Futbolumuz Üzerindeki Etkileri

- Türk futbolunda yabancı sınırlamasının kaldırılması sonrası bazı kulüplerimiz maç kadrolarında yerli oyuncu bulundurulması zorunluluğu olmaksızın yetenekli bazı oyuncularını astronomik bedellerle yurt dışına gönderme imkanı bulmuştur.
- Yabancı kuralının değişmeden önceki sezon 18 kulübün toplam zararı **43.02 milyon €** iken yabancı kuralı değiştiği ilk sezon bu zarar **41.1 milyon €** ya düşmüştür.

Kuralın yürürlüğe girdiği ikinci sezon ise 18 kulübün toplam zararı **9.065 milyon €** seviyesine kadar inmiştir.

- c) 18 kulübün toplam transferlerden kar olarak elde ettikleri gelir ise kuralın yürürlüğe konmadan önceki sezon **16.1 milyon € iken**, yabancı kuralının devreye girdiği ilk sezon elde ettikleri kar toplamı **44.08 milyon €** olarak kayıtlara geçmiştir.

Kuralın yürürlüğe girdiği ikinci sezon ise bu kar oranı **41.69 milyon €** olarak devam etmiştir.

- d) Kural yürürlüğe girmeden önceki sezon 2016/17 sezonu sadece 5 takım transferlerden dolayı artı bütçe ile sezona başlamıştır.

Kuralın yürürlüğe konulduğu ilk sezon 2017/18 sezonu ise süper ligde 5 kulüp artı bütçe ile sezona başlamış buna ek olarak 2 kulübümüz de sezona denk bütçe, ne zarar ne de kar ederek, yani Toplam da 7 kulübümüz eksi bütçeden çıkmayı başarmışlardır.

Kuralın yürürlüğe girdiği ikinci sezon olan 2018/19 sezonu ise toplam 10 kulübümüz sezona artı bütçe ile başlamış bunun yanı sıra 2 kulübümüz denk bütçe olmak üzere toplamda 12 kulübümüz eksi bütçe den çıkmayı başarmışlardır.

- e) Yabancı sınırlamasının kaldırıldığı sezon sonrası ligimizde önceki yıllarda yerli futbolculara ödenen astronomik bedellerin üzerinde bir transfer bedeli gerçekleşmemiştir.
- f) Yabancı oyuncu sınırlamasının özellikle altyapıya ve antrenörlerine zarar vereceği görüşüne ait düşüncelerin aksine ligimizde birçok takım altyapı antrenörlerinin yetiştirdiği, henüz 20 yaşını doldurmamış oyunculara ligde şans verdiklerini görmekteyiz.
- g) Bu görüşün aksine ligimizde mücadele eden takımların bir çoğunun önceki sezona nazaran takımlarının yaş ortalamalarını önemli ölçüde gençleştirdiklerini görüyoruz. 18 takımlı süper ligde toplam 14 takım yaş

ortalamasını daha da azaltarak daha genç bir kadroya sahip olma imkanı bulmuşlardır.

- h) Yine ligde son 3 sezonu ele aldığımızda 3 büyük futbol takımımız olan Galatasaray Fenerbahçe ve Beşiktaş ın önceki sezonlara oranla ligde çok daha fazla zorladıklarını ligin 15. haftasında topladıkları puan toplamlarından görebiliyoruz.
- i) Buna Bağlı Olarak 3 Büyük Kulübümüzün Ligde Aldıkları Mağlubiyetler Ve Beraberinde Yaşadıkları Puan Kayıpları

Ligimizin Mücadele Seviyesinin Arttığını,

Ligde şampiyonluk mücadelesi veren, Avrupa kupalarına katılmaya çalışan ve ligden düşmemek için mücadele eden takımlar arasında çok az puan farklarının olduğu ve ligde erken kopmaların yaşanmadığını görebiliyoruz,

Büyük Takım Küçük Takım Kavramlarının Giderek Yok Olduğunu

Bununda Ligimizdeki Oyuncu Kalitelerinin Artışı İle Doğru Orantılı Olduğu düşüncesini Savunabiliriz.

- j) A Milli takım açısından değerlendirecek olursak milli takımımız kural sonrası yine bir turnuvada grupta başarısız olup istikrarsız performansına devam etmiştir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu kısmında edinilen bulgular ve yorumlara dayalı olarak ulaştığımız sonuçlar yer almaktadır. Ulaşılan bu sonuçlar doğrultusunda ilgili kişi ve kurumlara yönelik çeşitli önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuçlar

TFF nun Yabancı sınırlamasının kaldırılması kararı hakkında katılımcılar bariz bir çoğunluk oluşturamamıştır. Şöyle ki katılımcıların bir kısmı alınan kararı olumlu bir karar olarak değerlendirirken diğer bir kısım katılımcı alınan bu kararı olumsuz olduğu yönünde görüş belirtmiştir, bir diğer katılımcı grubu ise kararın altyapılar konusunda olumsuz fakat Türk futbolu adına oynanan futbol seyir zevki mücadele ve benzeri konularda olumlu etkisi olacağı yönünde görüş bildirmişlerdir.

Kısacası; 14 Yabancı oyuncu kuralı kararı; ligimizin mücadele seviyesinin artması, kulüplerimizin mali açıdan daha da rahatlaması, yerli oyunculara ödenen astronomik transfer bedellerinin önüne geçilmesi ve yabancı oyuncularla olan rekabetlerinin artması adına uygulamaya devam edilmesi gereken isabetli bir karardır.

Ligimizdeki bazı teknik adamlar ile akademisyenlerimizin yabancı kuralı hakkında benzer düşüncelere sahip olduklarını görmekteyiz. şöyle ki;

İrfan Buz (Gençlerbirliği Teknik Direktörü)

“Serbest olmalıydı. Bence hatta geç alınmış bir karar. Yeni kuralla birlikte suni şişmelerin ortadan kalkmasını umud ediyorum. Futbolcular bu sayede hak ettikleri değeri görecekler. 5-6 milyon Eurolar konuşulmayacak en azından. Biz Gençlerbirliği olarak kararın arkasındayız. Genç oyunculara önem vererek mücadele etmeye çalışıyoruz.”

Okan Buruk (Gaziantepspor Teknik Direktörü)

“Çok büyük emek verilip, hazırlanmış bir şey. Bir anda sayı üzerinden yargılama yapmak yanlış. Eksileri ve artıları olacak. Görmek lazım. Türk futbolundaki ana sorun zaten yabancı sayısı değil. Aşağılara, alt yapılara inmedikçe, Türk futbolunu bir yerlere getiremeyiz.”

Rıza Çalımbay (Mersin İdmanyurdu)

“Her şeyden önce rekabet getirecek. Kriterler konmuş, onlar da güzel. Borcu olan daha az transfer yapacak. Borcu olmayan daha fazla alacak. O yüzden borçları ödemek zorunda kalacaklar. Daha kaliteli yerli oyuncular büyük takımlara gidemeyeceklerine göre Anadolu takımlarına gelecekler. Yabancılarla rekabet edecekler.” (fanatik.com, 2015)

5.2. Öneriler

Çalışmanın bu kısmında futbolumuzda sürekli tartışılan yabancı oyuncu sayısını, alan uzmanı akademisyenlerimizin görüşleri doğrultusunda değerlendirerek, ilgili kurum ve kuruluşlara yönelik bazı önerilere yer verilmiştir.

5.2.1. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

- Yabancı oyuncu sınırlaması konusunun belirlenmesi sürecinde ki aşamaların irdelendiği ve neye göre bu sınırlamanın belirlendiği konusu tartışılmalı ve araştırma konusu olabilir. Ayrıca bu süreçte neden akademik camiaya gereken düzeyde söz hakkının tanınmadığı konusu özellikle daha net bir şekilde araştırılabilir.
- Yapılan bu çalışma Ankara ili içerisinde toplam 5 üniversitenin katılımı ile yapılmıştır. Bu çalışma farklı bölgelerde ve illerde daha ayrıntılı bir biçimde yapılarak daha kapsamlı daha genel sonuçlara ulaşılabilir.

5.2.2. Kulüp Yöneticilerine Yönelik Öneriler

- Yöneticilerimiz özellikle altyapı da sunulan fiziki ve maddi imkanları daha da geliştirebilirler. Başarılı antrenör ve sporcuları ödüllendirmeleri sağlanılabilir, Bu konuda Türkiye de belli bir kalite standardını yakalamış başarılı kulüpleri rol model alabilirler.
- Ayrıca Yöneticilerimiz özellikle altyapı antrenörlerinin eğitimlerinden başlayarak, transferlerdeki scout ekibi gibi kulüp için azami düzeyde önem arz eden pozisyonlarda belli bir standardı yakalamaları sağlanmalıdır, bu hususta bulundukları bölgelerdeki üniversitenin ilgili fakültelerinde görev yapan alanında uzman, altyapı aşamasında, elit sporcu seviyesinde, sporcu sağlığı performansı, maç analizi, takım istatistiği gibi onlarca önemli başlık altında akademisyenlerden destek alabilirler.

5.2.3. Türkiye Futbol Federasyonuna Yönelik Öneriler

- Yabancı oyuncu kuralı ile ilgili federasyon tarafından alınan kararların sürekli tartışılabilir olmasının önüne geçebilecek şekilde uzun vadeli planlamalar yapılmalıdır.
- Bu konuda alınacak kararlar öncesi akademik camia spor basını ve antrenörlerin katılımları ile beraber geniş kapsamlı ortak bir çalıştay yapıp bu sporun kalkınmasına yönelik en azami düzeyde yarar sağlayacak kararlar alınabilir.

5.2.4. Teknik Adamlara Yönelik Öneriler

- Antrenörler özellikle futbolda değişen ve gelişen antrenman metodları, antrenman bilimi, sporda ki teknolojik ve bilimsel konuları sürekli takip ederek kendilerini sürekli gelişime açık halde hazır bulundurabilirler.

- Antrenörler, yabancı sporcular ve meslektaşları ile daha etkili iletişim kurmak adına ve bu sayede mesleki gelişimlerine katkı sağlamak için yabancı dil konusunda iletişim becerilerini geliştirmeyi amaçlayabilirler.

ÖZET

Türkiye Futbol Federasyonunun Yeni Yabancı Kuralına İlişkin Akademisyen Görüşlerinin İncelenmesi

Bu çalışmanın amacı Türkiye Futbol Federasyonunun 2015/2016 sezonunda uygulamaya koymuş olduğu yabancı oyuncu kuralı olan 28 kişilik maç kadrosunda 14 yerli ve 14 yabancı futbolcunun bulundurulabileceği, 18 kişilik maç kadrosunda 11 yabancı futbolcu 7 yerli futbolcu yazılabileceği, takımlarımız sahaya isterlerse 11 yabancı ile de çıkabileceği ayrıca 18 kişilik maç kadrosunda Türkiye de yetişmiş en az 4 yerli oyuncunun, 2 tane altyapıdan yetişmiş oyuncunun, 1 tane de yerli kalecinin bulundurulması zorunluluğunun uygulanması yönündeki bu kararın futbolumuz üzerindeki etkilerini birçok parametrede ele aldık. Araştırmaya Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Spor Bilimleri Bölümü, Başkent Üniversitesi Spor Bilimleri Bölümü olmak üzere, toplam bu beş üniversitede görev yapan 12 Akademisyen katılım sağlamışlardır. Çalışmada nitel araştırma deseni kullanılmıştır, Bunun nedeni ise nitel araştırma kavramının bir şemsiye kavram olarak kullanılmasından ve bu şemsiye altında yer alabilecek birçok kavramın değişik disiplinlerle yakından ilişkili olmasından kaynaklanmaktadır. Diğer yandan araştırmada durum çalışması (case study) tercih edilmiştir, Görüşmelerde İçerik Analizi yöntemi uygulanmıştır. Araştırmada 2 bölümden oluşan görüşme formu kullanılmıştır. 1. Bölüm demografik bilgilerden oluşurken 2. Bölüm yarı yapılandırılmış 10 adet sorudan oluşmuştur. Sonuç itibarı ile Yabancı sınırlamasının kaldırılmasının ligimize birçok açıdan olumlu yönde etki ettiğini savunabiliriz. Bu etkilere değinecek olursak kulüplerimizin transfer borçlarının önemli ölçüde azaldığı, yerli oyunculara eskisi gibi astronomik transfer rakamlarının ödenmediği, ayrıca bazı kulüplerimizin yerli oyuncularını yurtdışına rekor transfer bedelleri ile sattığı, ligdeki rekabetin önemli ölçüde arttığı, 4 büyük takımın ligde çok daha fazla zorlandığı, milli takımımızın son Dünya Kupası şampiyonunu Fransıyı yeni kurulmuş genç kadrosu ile mağlup ettiği ve grubunda liderliğe yükseldiği gibi kayda değer pozitif etkilere rastlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Yabancı Oyuncu Kuralı, Altyapı

SUMMARY

Exploring Academicians Opinions On The New Foreign Player Rule Of Turkish Football Federation

The aim of this study is to search the impacts of Turkish Football Federation's new implementations that were put into practice in 2015/2016 football season in many parameters which are 14 national and 14 foreign players in match line up that consist of 28 players or 11 foreign and 7 national players in match line up that consist of 18 players and also allowing teams to play with 11 foreign players and moreover having obligatorily at least 4 national players, 2 players coming through the youth setup and 1 national golakeeper in the match line up.

University academicians who work in the area of football had taken part in this study with their answers to the interview form. The study was conducted in 5 universities ranging from Ankara university Sport Sciences Faculty, Hacettepe Univerty Sport Sciences Faculty, Gazi university Sport Sciences Faculty, Yıldırım Beyazıt University Department of Sport Sciences and Başkent University Department of Sport Sciences with 12 academicians.

Qualitative Research design was used in this study because qualitative research is an umbrella concept in which many concepts are in close relation with various disciplines. On the other hand case study is preferred and content analysis method is used in the interviews. The interview form used in this study has two parts. The first part consists of demographic information and the second part consists of 10 semi-structured questions.

In conclusion it can be said that abolishing the limitations to foreign players in Turkish Football League can have positive effects on the League in many aspects. Those positive effects can be regarded as dramatic decrease in transfer debts of our football clubs, not paying astronomical transfer fees to national football players, transferring some football clubs' national players to foreign football clubs with astronomical transfer fees, increasing the competition in the league espeacially forcing 4 big teams to be more competitive, defeating the last World Cup champion France with our new young players and becoming leader in its group.

Key Words : Football, Foreign Footballer Rule, İnfrastructure

KAYNAKLAR

- AKKAYA C (2008). Küreselleşme Ve Futboldaki Dönüşüm. Dünya Kupası Analizi. *Ethos Felsefe Ve Toplumsal Bilimlerde Dialoglar*, 1(4),10.
- AKKOYUN S (2014). *Türkiye'deki Futbol Kulüplerinin Altyapılarının Yapılanması, Yönetim Biçimleri, İdari Yapısı Ve Avrupa'daki Örneklerle Kıyaslanması*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- AKŞAR T (2013). *Türk Futbolunda 6+0+4 Üzerine Farklı Bir Bakış*.
- AKŞAR T (2004). *Bosman Kararları Ve Futbolda Liberal Devrim* Erişim: <http://arsiv.ntv.com.tr/news/280928.asp>, Erişim Tarihi: 21 Mayıs 2019.
- ANTONIONI P, CUBIN J (2000). The Bosman Ruling And The Emergence Of A Single Market In Soccer Talent (S158) The Management Centre, University College London, Gower Street, London.
- ARIPINAR E. (1992). Türk Futbol Tarihi. Türkiye Futbol Federasyonu Yayınları. Cilt 1.
- BAŞKALE H. (2016). Nitel Araştırmalarda Geçerlik, Güvenirlik ve Örneklem Büyüklüğünün Belirlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 9(1), 23-28
- BAXTER P, JACK S (2008). Qualitative Case Study Methodology: Study Design and Implementation for Novice Researchers McMaster University, West Hamilton, Ontario, Canada, 3.
- BINDER J.J. (2008). The Effects of the Bosman Ruling on National and Club Teams in Europe Article in *Journal of Sports Economics University of Illinois at Chicago* (2008) s-3
- BÜYÜKÖZTÜRK Ş (2012). Örneklem Yöntemleri (S.9) [<http://w3.balikesir.edu.tr/~msackes/wp/wp-content/uploads/2012/03/BAY-Final-Konulari.pdf>] Erişim Tarihi: 10 Aralık 2018
- CARNİBELLA G, ANNE F, KATE F, JOE M, JAMES M, PETER M (1996). Football Violence In Europe. *Social Issues Research Centre*, 27-29.
- DEREN. S (2018). *2018-2019 Sezonu Süper Ligde Forma Giyen En Genç Oyuncular* Erişim:<http://plasedergi.com/analiz/2018-2019-genc-oyuncular/>, Erişim Tarihi: 21 Mayıs 2019.
- Devecioğlu Sadık (2007). *Futbolun Yasal Evrimi Ve Son Gelişmeler*. Erişim: https://www.academia.edu/246158/FUTBOLUN_YASAL_EVR%C4%B0M%C4%B0_VE_SON_GEL%C4%B0%C5%9EMELER?auto=download, Erişim Tarihi: 21 Mayıs 2019.
- DOYLE M (2015). *Bosman Kuralının 20. Yıl Dönümü İyi Mi Oldu Kötü Mü oldu*. Erişim Tarihi: 11 Aralık 2018.
- DURMUŞ N K (2016). Spor Kulüplerinin Vergilendirilmesi, The Taxation Of Sports Club Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ankara. *TAAD*, 7(27), 267
- ERDOĞAN İ (2008). Futbol ve Futbolu İnceleme Üzerine. *İletişim Kuram Ve Araştırma Dergisi*, 26: 10-15.

- Fanatik.com.tr (2017). *Türkiye Avrupanın En Sert Ligi*. Erişim: [https://www.fanatik.com.tr/turkiye-avrupa-nin-en-sert-ligi-1302763] Erişim Tarihi: 13 Mayıs 2019.
- Fanatik.com.tr (2015). *Teknik direktörler yabancı kuralı hakkında ne dedi*. Erişim: [https://www.fanatik.com.tr/teknik-direktorler-yabanci-kurali-hakkinda-ne-dedi-407302] Erişim Tarihi: 17 Temmuz 2019.
- Federation Internationale De Football Association. (2019). History Of Fifa-Foundation. Erişim: http://www.fifa.com/about-fifa/who-we-are/history/index.html, Erişim Tarihi: 21 Mayıs 2019.
- FİŞNE M. BARDAKÇI S. (2019). Taraftarların Bakış Açısıyla Türk Futbolunda Yabancı Oyuncu Sınırlamasına Yönelik Bir Araştırma. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi*, 8, 1.
- FRANCK E (20014) *Financial Fair Play in European Club Football – What is it all about? Department of Business Administration*. University Of Zurich-Switzerland, 2.
- GERÇEKLER B (2017). Süper Lig'de Top Yok, Faul Çok, Keyif Yok! Erişim: https://www.goal.com/tr/haber/sueper-ligde-top-yok/1tojjza3ceo8w15ykh8b59c7qt, Erişim Tarihi: 13 Mayıs 2019.
- GIULLIANOTTI R (2000). A Sociology Of The Global Game. The Cultural Politics Of Play: Ethnicity, Gender And The 'Post-Fan '. *Mentality*, 146.
- Goal.Com.tr (2017). *En Çok Faul Yapılan Lig: Süper Lig*. Erişim: https://www.goal.com/tr/haber/en-cok-faul-yapilan-lig-sueper-lig/xb8fmytz6inx1dfi80grxbby5, Erişim Tarihi: 21 Mayıs 2019.
- Goal.Com.tr (2019). Serpil Hamdi Tüzün: "Özgüvene Parmağınızla Dokunabilirsiniz". Erişim: https://www.goal.com/tr/news/206/genel/2010/01/08/1733906/%C3%B6zel-serpil-hamdi-t%C3%BCz%C3%BCn-%C3%B6zg%C3%BCvenne-parma%C4%9F%C4%B1n%C4%B1zla, Erişim Tarihi: 16 Temmuz 2019.
- GÖREN H (2016). *Süper Lig Futbolunun Kalite Sorunu*. Erişim: http://www.ntvspor.net/yazar/hasan-goren/super-lig-futbolunun-kalite-sorunu-583d5bc57598cf1a946aa75c, Erişim Tarihi: 21 Mayıs 2019.
- Haberler.Com (2014). *En Çok çalınan Dakika Türkiye De*. Erişim: https://www.haberler.com/futbol-macinda-en-cok-calinan-dakika-turkiye-de-5612417-haberi/, Erişim Tarihi: 05 Mayıs 2019.
- Habertürk.com (2018). *Mustafa Kaptı Galatasaray Tarihine Geçti* Erişim: https://www.haberturk.com/mustafa-kapi-galatasaray-tarihine-gecti-2270350-spor, Erişim Tarihi: 05 Mayıs 2019.
- http://www.futbolekonomi.com/index.php/galeri/mevzuat/2673.html, Erişim Tarihi: 04 Mayıs 2019.
- http://www.futbolekonomi.com/index.php/haberler-makaleler/genel/265-lale-orta/2468-sueper-ligin-kalitesi.html, Erişim Tarihi: 16 Temmuz 2019.
- İKİZ Mete. (2010). *Futbolun Tarihsel Gelişimi'* Erişim: http://www.futbolekonomi.com/index.php?option=com_content&view=article&id=247:futbolun-tairhsel-gelisimi&catid=126:mete-ikiz&Itemid=58, Erişim Tarihi: 21 Mayıs 2019.
- KARAMAN T (2018). *Süper Ligde Genç Oyuncu Devrimi* Erişim: https://www.Sabah.Com.Tr/Spor/Futbol/2018/07/29/Spor-Toto-Super-Ligde-Genc-Oyuncu-Devrimi, Erişim Tarihi: 11 Mayıs 2019.
- KARATAŞ G (2008). *Yıldızların Son Tercihi*. Erişim: https://www.haberturk.com/spor/futbol/haber/75262-yildizlarin-son-tercihi, , Erişim Tarihi: 18 Mayıs 2019.
- Ntv.com.tr (2018). *Fehmi Koç Tarihe Geçti*. Erişim: https://www.ntv.com.tr/spor/antalyasporlu-fehmi-koc-tarihe-gecti-baskandan-aciklama,F6mj6X3Tm0qRhNYncprl-w, Erişim Tarihi: 14 Mayıs 2019.

- SCHMİDT D. (2007). *The Effects Of The Bosman-Case On The Professional Football Leagues With Special Regard To The Top-Five Leagues*. Cases After Bosman University Of Twente Nedherland, 22-23.
- Sporx.Com (2018). *Avrupa da Liglerin Yaş Ortalamaları*. Erişim: <https://www.sporx.com/futbol/ekstra/avrupadalliglerin-yaş-ortalamalarıSXGLQ28995SXQ?sıra=12>, Erişim Tarihi: 21 Mayıs 2019.
- SUNAY H, KAYA B (2018). Türkiye İle Almanya Futbol Altyapılarının Karşılaştırılması (136), *Degipark.org.tr*.
- SUNAY H, SARACALOĞLU A.S (1996). *Türk Sporcusunun Spordan Beklentileri İle Spora Yönelten Unsurlar 4-6 Aralık 1997 Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Poster Bildiri*. Singapur, 48.
- TALİMCİLER A (2005). *Türkiye'de Futbol Ve İdeoloji İlişkisi: Medya'daki Futbol Söylemi Üzerine Bir İnceleme*. Doktora Tezi. Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı.
- TAŞĞİN Ö (2000). *Fenerbahçe Futbol Seyircisinin Sosyo Ekonomik Profili*. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı Konya.
- Transfermarkt.com.tr (2019). 2017-2018 Sezonu Kulüplerin Gelir Gider Tablosu. Erişim: https://www.transfermarkt.com.tr/super-lig/einnahmenausgaben/wettbewerb/TR1/plus/0?ids=a&sa=&saizon_id=2016&saizon_id_bis=2017&nat=&pos=&altersklasse=&w_s=&leihe=&intern=0, Erişim Tarihi: 15 Mayıs 2019.
- Transfermarkt.com.tr (2019). *En Yüksek Transfer Rakamları* Erişim[<https://www.transfermarkt.com.tr/super-lig/transferrekorde/wettbewerb/TR1>], Erişim Tarihi: 14 Mayıs 2019.
- Transfermarkt.com.tr (2019). Ligde Bazı Yerli Oyunculara Ödenen En Yüksek Transfer Rakamları Erişim: https://www.transfermarkt.com.tr/super-lig/transferrekorde/wettbewerb/TR1/saizon_id/alle/land_id/174/ausrichtung//spielerposition_id//altersklasse//leihe//w_s//zuab/0/plus/1, Erişim Tarihi: 15 Mayıs 2019.
- TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU (2016). *Profesyonel Futbolcuların Statüsü Ve Transferleri Talimatı*. Erişim:<http://www.tff.org/Resources/TFF/Documents/TALIMATLAR/Profesyonel-Futbolcularin-Statusu-ve-Transferleri-Talimatı.pdf>, Erişim Tarihi: 19 Haziran 2019.
- TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU (2016). *Spor Toto Süper Lig Turgay Şeren Sezonu Fikstürü* Erişim:http://www.tff.org/Default.aspx?pageID=1413&hafta=17#macctl00_MPane_m_1413_9320_ctnr_m_1413_9320, Erişim Tarihi: 29 Aralık 2018.
- TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU (2017). *Spor Toto Süper Lig İlhan Cavcav Sezonu* Erişim:http://www.tff.org/Default.aspx?pageID=1440&hafta=17#macctl00_MPane_m_1440_9521_ctnr_m_1440_9521, Erişim Tarihi :29 Aralık 2018.
- TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU (2018). *Spor Toto Süper Lig Lefter Küçükandonyadis Sezonu* Erişim:http://tff.org/Default.aspx?pageID=198&hafta=17#macctl00_MPane_m_198_935_ctnr_m_198_935, Erişim tarihi 28 Aralık 2018.
- TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU (2018). *Uefa Uluslar B Ligi 2.Grup*. Erişim: <http://www.tff.org/default.aspx?pageID=1462>, Erişim Tarihi: 13 Mayıs 2019,
- TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU TFF TARİHÇESİ. *Ülkemizde Futbolun Doğuşu*. Erişim: [<http://www.tff.org/default.aspx?pageID=293>]. Erişim Tarihi:23 Mayıs 2019.
- Union of European Football Associations (2019). *The History Of Uefa*. Erişim: [<https://www.uefa.com/insideuefa/about-uefa/history/index.html?redirectFromOrg=true>] Erişim Tarihi: 21 Mayıs 2019.
- WALKER G (1985). *The Old Firm :Sports And Society İn Scotland*, 87-88.

YILDIRIM A, ŞİMŞEK H (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* S.45 9. Baskı Seçkin Yayıncılık Ankara.

YILDIRIM E (2008). Profesyonel Ligdeki Yabancı Futbolcuların, Türkiye’de Futbol Oynamalarına İlişkin, Ekonomik, Sosyal Ve Kültürel Açıdan Görüşleri Ve Yerli Futbolcuların Yabancı Futbolculara Bakış Açıları. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı. Ankara

YÖK Ulusal Tez Merkezi (2018). [<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>] Erişim Tarihi: 20 Eylül 2018

3.Ulusal Futbol Bilim Kongresi (2009). Antalya s10-14 Erişim: 28 Mayıs 2019

EKLER

EK-1. Etik Kurul Raporu

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
ETİK KURULU
KARAR ÖRNEĞİ

Karar Tarihi : 28/11/2016

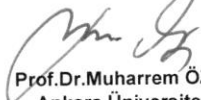
Toplantı Sayısı : 25

Karar Sayısı : 317

317-Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Spor Bilimleri Fakültesi yüksek lisan öğrencilerinden **Mustafa Çağlar**'ın "Türkiye Futbol Federasyonunun Uygulamaya Koymuş Olduğu Yeni Yabancı Oyuncu Kuralına İlişkin Akademisyen Görüşlerinin İncelenmesi" başlıklı yüksek lisans çalışması ile ilgili 05/10/2016 tarihli "İnsan Üzerinde Yapılan Klinik Dışı Araştırmalar Başvuru Formu" Etik Kurulumuzca incelenmiştir.

Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Spor Bilimleri Fakültesi yüksek lisan öğrencilerinden **Mustafa Çağlar**'ın "Türkiye Futbol Federasyonunun Uygulamaya Koymuş Olduğu Yeni Yabancı Oyuncu Kuralına İlişkin Akademisyen Görüşlerinin İncelenmesi" başlıklı yüksek lisans çalışması ile ilgili önerilen değişiklikler yapılmıştır. Araştırmanın, araştırma protokolüne uyulması ve etik onay tarihinden itibaren geçerli olması koşuluyla uygulanmasının etik açıdan uygun olduğuna oy birliği ile karar verildi.

ASLININ AYNIYDIR
28/11/2016

Prof. Dr. Muharrem ÖZEN
Ankara Üniversitesi
Etik Kurulu Başkanı

EK-2. İzin Yazısı

T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Spor Bilimleri Fakültesi Dekanlığı

Sayı : 35654338-915.03.03-E.1209
Konu : Mustafa ÇAĞLAR izin hk.

31.10.2016

Sayın Mustafa ÇAĞLAR

İlgi : 27.10.2016 tarihli dilekçeniz.

"Türkiye Futbol Federasyonunun Yeni Yabancı Kuralına İlişkin Akademisyen Görüşlerinin İncelenmesi" konulu yüksek lisans tez çalışmanızı Fakültemizde yapma isteğiniz uygun bulunmuştur.

Bilgilerinizi saygılarımla rica ederim.

e-imzalıdır

Prof.Dr. Mitat KOZ
Dekan V.

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Bahçelievler mah. Gölbaşı 50. Yıl Yerleşkesi
Gölbaşı / ANKARA
Telefon No: (312) 600 01 00 Belge Geçer No: (312) 256 59 60
e-posta: -besyo@ankara.edu.tr internet adresi: besyo.ankara.edu.tr

Bilgi için: Hüseyin BARIŞ
MEMUR
Telefon No: (312) 221 16 01-1623

EK-3. Gönüllü Onam Formu

GÖNÜLLÜ ONAM FORMU

Çalışmanın Adı: Türkiye Futbol Federasyonunun yeni yabancı kuralına ilişkin akademisyen görüşlerinin incelenmesi.

Sorumlu Araştırmacı: Mustafa ÇAĞLAR.. Lisans Eğitimini Adnan Menderes Üniversitesi Beden Eğitimi Spor Spor Yüksek Okulu Rekreasyon Bölümünde tamamladım ve ardından 2014 yılı itibarıyla başladığım akademik çalışma hayatıma yaklaşık üç yıldır Ankara Üniversitesinde devam etmekteyim. Çalışma alanlarım; Futbol yönetimi, ve Spor organizasyonlarıdır.

1. Araştırmayla İlgili Bilgiler

Sizden Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Spor Bilimleri/Spor Yönetim Bilimleri Anabilim Dalı'nda yürütülmekte olan "Türkiye Futbol Federasyonunun yeni yabancı kuralına ilişkin akademisyen görüşlerinin incelenmesi." adlı Yüksek lisans çalışmasına katılmanızı istenmektedir.

Bu çalışmanın amacı SPOR TOTO SUPER LİG Takımlarının 2015/2016 sezonunda kadrolarında bulundukları yabancı oyuncu sınırlamasına ilişkin kriterlerin önemli ölçüde değiştiğini, bu yeniliğin etkilerini inceleyecek olmanın yanı sıra, değişen bu uygulamaya dair detayları Avrupa liglerindeki mevcut uygulamalar ile kıyaslayıp, ortaya çıkan benzerlikler ve farklılıkları Ankara ili içerisindeki spor fakültelerinde Alan Uzmanı Akademisyenlerin görüşleri doğrultusunda incelenmesidir. Görüşlerinizin alınması doğrultusunda size 10 adet soru sorulacaktır görüşmeye katılımda gönüllülük esastır. Dilediğiniz soruyu cevaplayarak dilediğiniz soruyu cevaplamama hürriyetine sahipsiniz. Görüşmeler sizin cevaplarınız doğrultusunda 10 ile 20 dakika arasında sürebilir. Görüşmeler sadece Ankara da spor eğitimi veren fakültelerde görev yapan, uzmanlık alanı futbol olan Akademisyenler ile yapılacaktır.

2. Çalışmaya Katılım Onayı

Çalışma hakkında yazılı ve sözlü açıklama aşağıda adı belirtilen araştırmacı tarafından yapıldı, soru sorma ve tartışma imkanı buldum ve tatmin edici yanıtlar aldım. Bu çalışmayı istediğim zaman ve herhangi bir neden belirtmek zorunda kalmadan bırakabileceğimi ve bıraktığım takdirde herhangi bir olumsuzluk ile karşılaşmayacağımı anladım.

Bu koşullarda söz konusu araştırmaya kendi istegimle, hiçbir baskı ve zorlama olmaksızın katılmayı kabul ediyorum.

Kişisel Bilgi Formuna Katılan Akademisyenin:

Adı Soyadı:

Tarih :

İmza :

Sorumlu Araştırmacının :

Adı Soyadı: Mustafa Çağlar

Tarih :

İmza :

Not: Bu form, iki nüsha halinde düzenlenir. Bu nüshalardan biri imza karşılığında gönüllü kişiye verilir, diğeri araştırmacı tarafından saklanır.

ÖZGEÇMİŞ

Bireysel Bilgiler

Adı : Mustafa
Soyadı : ÇAĞLAR
Doğum yeri ve tarihi : HATAY - 15.08.1985
Uyruğu : T.C.
Medeni durumu : Evli
Askerlik durumu : TERHİS
İletişim adresi : 25 Mart Mahallesi Konkur Sitesi 3/36
Yenimahalle/Ankara
Cep Telefonu : 5067384458

I- Eğitimi (Tarih Sırasına Göre Yeniden-Eskiye Doğru)

- Ankara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi Yüksek Lisans (2014)
- Adnan Menderes Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Lisans (2010)
- İlk, Orta, Lise Hatay

Yabancı Dili: İngilizce

III-Mesleki Deneyimi Aile Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sevgi Evleri Spor Eğitmeni (2018 Halen Devam Etmekte)

IV- Bilimsel Etkinlikleri Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Bünyesinde Yapılan Kurumsal Rehabilitasyon Sürecinde Sporun Yeri Çalıştayı Katılımcı Olarak. Antalya (2015)